T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
SERAMİK ve CAM TASARIMI ANASANAT DALI
Yüksek Lisans Tezi

# SERAMİK SANATINDA RESİMSEL KAZIMALAR

Hazırlayan
Gizem Zehra ARSLAN

Danışman
Doç. Pınar ÇALIŞKAN GÜNEŞ

İZMİR / 2024

**YEMİN METNİ**

*"Yüksek Lisans Tezi"* olarak sunduğum "*Seramik Sanatında Resimsel Kazımalar"* adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

30/07/ 2024

Gizem Zehra Arslan

İmza

**TUTANAK**

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü'nün ……/……/……tarih ve …… sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin ……. maddesine göre Seramik ve Cam Tasarımı Anasanat Dalı öğrencisi Gizem Zehra Arslan'ın "Seramik Sanatında Resimsel Kazımalar" konulu tezi incelenmiş ve aday ……/……/…… tarihinde , saat …….'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra ……. Dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anasanat dallarından jüri üyeleri tarafından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin ..…….. olduğuna oy …… ile karar verilmiştir.

BAŞKAN

ÜYE ÜYE

# ÖZET

İnsanoğlunun seramiği süsleme geleneğini tarih öncesi çağlardan günümüze kadar getirmesi sonucu birçok yeniliği beraberinde getirmiştir. Seramiği süsleme ihtiyacı birtakım değişiklikleri doğurmuş ve evrenselleşmesine olanak sağlamıştır. Bu ihtiyaçlar zamanla çeşitlilik yaratırken bunlardan bir tanesi de sgrafitto dekor tekniğidir.

Sgrafitto dekor tekniği, deri sertliğindeki bünye üzerine, ilk pişirimi yapılmış bünye üzerine ve sırlı pişmiş bünye ürün üzerine boyayı bünyenin kendi renginden farklı renkte kullanılıp kazınması sonucunda ortaya çıkan zıtlıktır.

Hemen hemen seramiğin doğuşu ile birlikte var olan bu teknik aynı tarihte nitelendirilmiş olup geçmişten günümüze kadar geçirdiği evrensel değişimler geniş kapsamlı yapılan literatür araştırmasıyla doğru bilgiler eşliğinde ele alınmış, görsel araştırmaya önem verilmiş ve yeniden yorumlanmıştır.

Bu doğrultuda araştırması yapılan tez konusunu üç ana bölüm oluşturmuştur. Birinci bölümü sgrafittonun sözcük tanımı ve tarihsel süreçteki gelişimi oluşturmuştur. İkinci bölümü ise sgrafitto dekor tekniğinin uygulama aşamasında kullanılan yardımcı alet-edevatlar, sgrafitto dekor tekniğinin yapım yöntemleri ve bu teknikte eser üreten ulusal ve uluslararası sanatçıların örnek çalışmalarına yer verilmiştir. Son olarak üçüncü bölümü, seramik yüzey üzerinde kavramsal iki öğeyi dekoratif bir unsur olarak kullanılan sgrafitto süslemeleri ile birleştirerek yapılmış olan uygulamalardan oluşmaktadır.

**Anahtar Kelimeler:** Sgrafitto, astar kazıma, gravür, dekor tekniği, süsleme.

## ABSTRACT

As a result of the fact that mankind has brought the tradition of decorating ceramics from prehistoric times to the present, it has brought many innovations with it. The need to decorate ceramics has brought about a number of changes and it allowed him to universalize. While these needs create diversity over time, one of them is the sgraffito decor technique.

The Sgrafitto decor technique is the contrast that occurs as a result of using and etching paint on a leather-hard body, on a first-baked body, and on a product made on a glazed baked body in a color different from the body's own color.

This technique, which existed almost along with the birth of ceramics, was qualified on the same date, and the universal changes it has undergone from the past to the present have been considered in the context of accurate information with a wide-ranging literature research, visual research has been given importance and reinterpreted.

In this direction, three main sections have formed the subject of the thesis, which has been researched. The first part of it is the definition of the word sgrafitto and its development in the historical process. The second part includes auxiliary tools and accessories used in the application phase of the sgrafitto decor technique, construction methods of the sgrafitto decor technique and sample studies of national and international artists who produce works in this technique. Finally, the third part consists of applications made by combining two conceptual elements on the ceramic surface with sgrafitto decorations used as a decorative element.


**Keywords:** Sgrafitto, scraping the lining, engraving, decor technigue, ornamentation

# ÖNSÖZ

Geçmişten günümüze kadar olan süreçte süsleme tekniğinin insanın güzele olan tutkusu sayesinde ortaya çıksa da buna teknolojinin gelişimi de katkı sağlamıştır. Teknolojinin gelişimiyle birlikte süsleme tekniklerinin kendi içinde de yöntemler oluşturulduğu bu sayede görülmüştür.

Bu tez çalışmasının amacı sgrafitto süslemelere kavramsal boyut kazandırarak bir farklılık yaratmaktır. Her konuda yoluma ışık tutan danışman hocam Doç. Pınar ÇALIŞKAN GÜNEŞ'E, bölüm başkanım Prof. Halil Yoleri'ye, tez çalışmalarımın bir kısmını Ekonomi Üniversitesi atölyesinde bulunan fırında pişirmeme olanak sağlayan emekli Prof. Sevim ÇİZER'E, eser görsellerini ve bilgilerini benimle paylaşan ve tez çalışmalarımı pişirmem konusunda bana yardımcı olan Doç. Ali Temel KÖSELER'E ve Doç. Füsun ÇÖVENOĞLU'NA, kitap yardımında bulunan Doç. Efe TÜRKEL'E, emekli akademisyenler Dr. Uğur KUT ve Leyla KUT'A teşekkürümü borç bilirim.

# İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ ..... ii

TUTANAK ..... iii

ÖZET ..... iv

ABSTRACT ..... v

ÖNSÖZ ..... vi

İÇİNDEKİLER ..... vii

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ ..... xii

KISALTMALAR DİZİNİ ..... xx

**GİRİŞ ..... 1**

**1. BÖLÜM**

**SGRAFİTTO'NUN TANIMI VE TARİHSEL GELİŞİMİ**

**1.1.Sgrafitto'nun Tanımı** ..... 4

**1.2.Sgrafitto Dekor Tekniğinin Tarihsel Gelişimi** ..... 4

**1.2.1. Yunan** ..... 4

**1.2.2. Asya Kıtası** ..... 8

**1.2.2.1. Çin, Kore (Uzakdoğu Ülkeleri)** ..... 9

**1.2.2.2.İslam Medeniyetleri** ..... 15

**1.2.3. Bizans** ..... 31

**1.2.4. Kıbrıs** ..... 36

**1.2.5. Avrupa Ülkeleri** ..... 37

**1.2.5.1. Fransa** ..... 38

**1.2.5.2. İngiltere** ..... 41

**1.2.5.3. Almanya** ..... 46

**1.2.5.4. İsviçre** ..... 47

**1.2.5.5. İtalya** ..... 47

**1.2.5.6. Macaristan** ..... 50

**1.2.6. Amerika** ..... 52

## 2. BÖLÜM

## SGRAFİTTO YAPIMINDA GEREKLİ OLAN MALZEMELER, UYGULAMA YÖNTEMLERİ VE SANATÇILARDAN ÖRNEKLER

**2.1. Sgrafitto Dekor Tekniği'nin Uygulama Aşamasında Gerekli Olan Malzemeler** ..... 57

**2.2.Sgrafitto Dekor Tekniği Uygulama Yöntemleri** ..... 58

**2.2.1. Yaş Bünye Üzerine Uygulama Yöntemi** ..... 58

**2.2.2.Bisküvi Bünye Üzerine Uygulama Yöntemi** ..... 61

**2.2.3.Pişmiş Sırlı Bünye Üzerine Uygulama Yöntemi** ..... 63

**2.3.Sanatçılardan Örnekler** ..... 66

**2.3.1. Ali Temel Köseler** ..... 67

**2.3.2. Amanda Shelsher** ..... 68

**2.3.3. Ayşenur Ceren Asmaz** ..... 70

**2.3.4. Becky ve Steve Lloyd** ..... 71

**2.3.5. Bernard Leach** ..... 72

**2.3.6.Bernice Suazo Naranjo** ..... 73

**2.3.7. Carl Cooper** ..... 74

**2.3.8. Cathy Franzi** ..... 75

**2.3.9. Chris Theiss** ..... 76

**2.3.10.Clyde Burt** ..... 77

**2.3.11.Danıca Wıchtermann** ..... 78

**2.3.12.Derek Jungarrayi Thompson** ..... 79

**2.3.13.Emily Nickel** ..... 80

**2.3.14.Füsun Çövenoğlu** ..... 81

**2.3.15.Glenda Taylor** ..... 83

**2.3.16.Heather Rosenman** ..... 84

**2.3.17.James Tower** ..... 85

**2.3.18. Jo Walker** ..... 86

**2.3.19.Judy Weeden** ..... 87

**2.3.20.Karen Newgard** ..... 88

**2.3.21.Katherine Hackl** ..... 89

**2.3.22.Kathy King** ..... 90

**2.3.23.Kurt Weiser** ..... 91

**2.3.24.Ladi Kwali** ..... 92

**2.3.25.Larry Halvorsen** ..... 93

**2.3.26.Leonel Lopez Saenz** ..... 94

**2.3.27.Leyla Kut** ..... 95

**2.3.28.Linda Collins Chapman** ..... 97

**2.3.29. Lucie Rie** ..... 98

**2.3.30.Marcy Neiditz** ..... 99

**2.3.31.Matthew Metz** ..... 100

**2.3.32.Matthias Ostermann** ..... 101

**2.3.33.Michael Cardew** ..... 103

**2.3.34.Michelle Legg** ..... 104

**2.3.35.Molly Cantor** ..... 105

**2.3.36.Patricia Griffin** ..... 106

**2.3.37. Rachael DePauw** ..... 107

**2.3.38.Raine Middleton** ..... 108

**2.3.39. Sally R. Garcia** ..... 110

**2.3.40.Siddig El Nıgoumı** ..... 111

**2.3.41.Sylvian Meschia** ..... 112

**2.3.42.Tessa Morgan** ..... 114

**2.3.43.Tiffany Scull** ..... 114

**2.3.44.Uğur Kut** ..... 116

**2.3.45.Wayne Bates** ..... 118

**3. BÖLÜM**

**UYGULAMALAR**

**3.1. "Geriye Kalanlar Serisi"** ..... 122

**SONUÇ** ..... **134**

**KAYNAKÇA** ..... **135**

**ÖZGEÇMİŞ**

# FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

**Fotoğraf 1-** Sgrafitto süslemeli bir vazo ve iki kâse Siklad Adası M.Ö. 3200-2800 ..... 5
**Fotoğraf 2-** İçbükey Pyxis, Toledo (Ohio), Havana Ressamı, Erken Korinth Dönemi ... 6
**Fotoğraf 3:** İçbükey Pyxis ..... 7
**Fotoğraf 4-** İçbükey Pyxis ..... 7
**Fotoğraf 5-** Siyah figür tekniğinde bezenmiş Korint pinakası. Kilin topraktan çıkarılma sahnesi M.Ö. 590-570 ..... 8
**Fotoğraf 6-** Sgrafitto ve oyma tekniği ile süslenmiş Yunan çömlekçi tabağı ..... 8
**Fotoğraf 7-** Song Dönemi siyah kazıma dekorlu vazo ..... 9
**Fotoğraf 8-** Sgrafitto tekniğinde dekorlanmış stonware vazo, h.:35,2 cm. Song dönemi (11.-12. yüzyıl), Cizhou işi ..... 10
**Fotoğraf 9-** Cizhou, Çin, Song Dönemi ..... 10
**Fotoğraf 10-** Cizhou işi boyalı kazımalı çömlek, Yuan Hanedanlığı, h.:36 cm ..... 11
**Fotoğraf 11-** Beyaz astar üzerine siyah sgrafitto dekorlu Cizhou işi küp. Çin, Yuan Hanedanlığı (1271-1368), h.:36 cm.. ..... 11
**Fotoğraf 12-** Tzu'u-Chou işi küp, Song Hanedanı, 11. yüzyıl ..... 12
**Fotoğraf 13-** Punch'ong, Kore, Choson Dönemi ..... 12
**Fotoğraf 14-** Kore, matara biçimli şişe, sgrafitto, h.: 22,3 cm., 15. yüzyıl ..... 13
**Fotoğraf 15-** 15. yüzyıl sgrafitto tekniği ile yapılmış kırmızı çömlekler ..... 13
**Fotoğraf 16-** Sgrafitto bezemeli çömlek; Endonezya'nın Lombok adasından ..... 14
**Fotoğraf 17-** Endonezya'nın Lombok adasından Çin motiflerinden esinlenen sgrafitto desenli kavanoz ..... 15
**Fotoğraf 18-** İran 12. yüzyıl sgrafitto Boston Güzel Sanatlar Müzesi ..... 16
**Fotoğraf 19-** İran, 12. yüzyıl ..... 17
**Fotoğraf 20-** Kâse 9.-10. yüzyıl, İran, Nişabur; sırlı, kahverengi astar bezeme, (sgrafitto); h.:12,1 cm., d.:35,1 cm. ..... 17
**Fotoğraf 21-** Polikrom-Kazıma/ Afganistan-Selçuklu Dönemi/ XII. XIII. yüzyıl ..... 18
**Fotoğraf 22-** Büyük Selçuklu Dönemi, kazıma teknikli kâse ..... 19
**Fotoğraf 23-** Büyük Selçuklu Dönemi, kazıma teknikli kâse ..... 19

**Fotoğraf 24-** Büyük Selçuklu Dönemi, kazıma teknikli kâse ..... 20
**Fotoğraf 25-** Kazıma teknikli vazo, Selçuklu Dönemi ..... 20
**Fotoğraf 26-** Vazo detayları ..... 21
**Fotoğraf 27-** Kazıma teknikli kâse, Kubadabad Büyük Saray ..... 21
**Fotoğraf 28-** Kadın heykelciği, sgrafitto, 12.-13. yy., Anadolu Selçuklu, Niğde Aksaray ..... 22
**Fotoğraf 29-** Selçuklu Dönemi sgrafitto teknikli kâse ..... 23
**Fotoğraf 30-** Selçuklu Dönemi, sgrafitto teknikli matara ..... 23
**Fotoğraf 31-** Üçayaklı silüet kazımalı tabak, silisli bünye, kalın siyah astar. Selçuklu ekolü, 12. yüzyılın yarısı ..... 24
**Fotoğraf 32-** Siluet kazımalı kâse, silisli bünye, turkuaz sır, siyah astar. M.S. 1200, d:20 cm., İran, Keşan ..... 24
**Fotoğraf 33-** Siluet kazımalı kâse, İran, 12. yüzyıl, h.:8,3 cm. d.:17,2 cm. ..... 25
**Fotoğraf 34-** Siluet kazımalı kâse, silisli bünye, siyah astar, saydam renksiz sır, İran, Rey, 12. yüzyılın sonu ..... 25
**Fotoğraf 35-** Sgrafitto tekniğinde yapılmış "Bamiyan kasesi", Orta Asya ..... 26
**Fotoğraf 36-** Sgrafitto tekniğinde yapılmış "Bamiyan kasesi", Orta Asya. ..... 27
**Fotoğraf 37-** Sgrafitto tekniğinde yapılmış "Bamiyan kasesi", Orta Asya ..... 27
**Fotoğraf 38-** Memluk sgrafitto kâse örneği, Fustat, 14. yüzyıl ..... 29
**Fotoğraf 39-** Kurşun sırlı sgrafitto çanak çömlek. Mısır, Memlük dönemi. 13.-14. yüzyıl ..... 29
**Fotoğraf 40-** Memluk Dönemi kaide parçası ..... 29
**Fotoğraf 41-** Geometrik motifiyle süslenmiş dip parçası, Memluk Dönemi, sgrafitto tekniği, 14. yüzyıl ..... 30
**Fotoğraf 42-** Kırmızı hamurlu kâse, 14.-15. yüzyıl, kazıma ve sır altı tekniği, d.:22,6 cm., h.: 11,2 cm. ..... 31
**Fotoğraf 43-** Osmanlı Dönemi'ne tarihlenen kırmızı hamurlu sgrafitto tekniğinde üretilmiş bir kâse ..... 31
**Fotoğraf 44-** Kufi yazılı tabak, Bizans, 11. yüzyıl ..... 32
**Fotoğraf 45-** Kırmızı gövde üzerine beyaz astarla çizilmiş, açık sarı sırla kaplanmış, serbest üslupta sgrafitto bezemeli tabak, Bizans, 12.yüzyıl ..... 32

**Fotoğraf 46-** Kırmızı bir gövde üzerine beyaz bir astarla çizilmiş ve sarı bir sırla kaplanmış, bir canavarı öldüren kahramanın resminin yer aldığı büyük sgrafitto tabağı. Sınırda seyrek kahverengi dokunuşlar. Bizans; 12. yüzyılın sonları .....33
**Fotoğraf 47-** Kavisli omuz üzerinde dikey ağız kenarlı çanak; sgrafitto bezeme, Bizans, 14. yüzyıl.....34
**Fotoğraf 48-** Üç renkli, 14. yüzyıl, Bizans, sgrafitto ile süslenmiş sarı, kahverengi ve yeşil sırlı toprak.....34
**Fotoğraf 49-** Üç renkli kâse, 14. yüzyıl, Bizans, sgrafitto ile süslenmiş astar üzerine sarı, kahverengi ve yeşil sırlı toprak, üstten görünüm .....35
**Fotoğraf 50-** Sürgülü sürahi; kırmızı hamurlu, açık yeşil sır altında beyaz astarlı dekorludur. Bizans; 11. yüzyılın sonları .....35
**Fotoğraf 51**- Sgrafitto süslemeli kavanoz, Kıbrıs, 14. yüzyıl .....36
**Fotoğraf 52-** Kırmızı gövde üzerine beyaz astarla çizilmiş, saydam sır altında yeşil ve sarı-kahverengi seyrek renklendirilmiş sgrafitto figürlü kâse. Kıbrıs; 14. yüzyıl .....37
**Fotoğraf 53**- Altındaki kırmızı kili ortaya çıkarmak için kazınmış kurşun sırlı toprak kap. Sır krem, yeşil dokunuşlu. Fransa Beauvais, 16. yüzyıl .....38
**Fotoğraf 54-** Paris, sgrafitto çanak.....39
**Fotoğraf 55-** Kahverengi sırlı pişmiş toprak kap, sgrafitto tekniği ile süslenmiş tabak, Fransa, Beauvais .....39
**Fotoğraf 56-** Sırlı toprak kaplar, 16. yüzyıl, Fransa, Beauvais .....40
**Fotoğraf 57-** Fransa, Beauvais, 18. yüzyıl .....40
**Fotoğraf 58-** Fransa, Beauvais, 16. yüzyıl .....41
**Fotoğraf 59-** Kuzey Devon sgrafitto kabı, derin tabak ve sürahi.....42
**Fotoğraf 60-** Hasat sürahisi, Kuzey Devon, Barnstable, 1764, astar dekorlu sgrafitto..42
**Fotoğraf 61**- May-Hartwell çukurundan küçük tabaklardan oluşan bir koleksiyon. Çeşitli bitkisel ve geometrik motiflerle süslenmiş sgrafitto, Colonial National Historical Park43
**Fotoğraf 62-** İngiliz Kuzey Devon stilinde kurşun sırlı sgrafitto sürahi; Bideford.....44
**Fotoğraf 63**- Kuzey Devon sgrafitto tarzında çağdaş sürahi; Bideford .....45
**Fotoğraf 64-** Sgrafitto bezemeli kurşun sırlı toprak tabak, Kuzey Devon 17. yüzyılın ikinci yarısı.....45
**Fotoğraf 65**- Staffordshire, 1755, sgrafitto, h.:10,8 cm., d.:23,8 cm.. .....46

**Fotoğraf 66-** "Meleklerle Köylü Yemeği", Almanya (Hesse-Wanfried), sgrafitto süslemeli tabak, 1615 ..... 47
**Fotoğraf 67-** Sır altında sgrafitto bezemeli çanak içi, İtalya (Bologna-Ferrara), 15. yüzyıl ..... 48
**Fotoğraf 68-** Sır altında beyaz astar üzerine sgrafitto bezemeli sığ çanak. İtalya, Toskana veya Umbria, 16. yüzyılın başları ..... 49
**Fotoğraf 69-** Sgrafitto bezemeli beyaz astarla kaplanmış dekoratif duvar plakası, Padua, İtalya, 15. yüzyılın ikinci yarısı..... 50
**Fotoğraf 70-** Tabak, Szendre- Macaristan (astar ve sgrafitto tekniği) ..... 51
**Fotoğraf 71-** Tabak, Portekiz, sgrafitto tekniği..... 52
**Fotoğraf 72-** Jemez Pueblo, New Mexico ABD'den Wilma L. Baca tarafından yapılmıştır ..... 53
**Fotoğraf 73-** Kazıma tekniğinde kırmızı astarlı kavanoz. Belem, Brezilya ..... 54
**Fotoğraf 74-** Vazo detayı. Ricardo Delgado Cruz. Mata Ortiz-Meksika..... 54
**Fotoğraf 75-** Vazo (h.:15 cm. d.:12 cm.) Lupita Guezada, Mata Ortiz-Meksika ..... 55
**Fotoğraf 76-** Farklı uçtaki kazıma aletleri..... 57
**Fotoğraf 77-** Deri sertliğindeki beyaz bünyeye uygulanmış kahverengi boyalı karo .... 58
**Fotoğraf 78-** Boyalı yüzeye desenin sivri uçlu bir alet ile geçirilmesi ..... 59
**Fotoğraf 79-** Deseni geçirilen boyalı yüzeyin sivri uçlu kazıma aleti ile sgrafitto tekniğinin uygulanması ..... 60
**Fotoğraf 80-** Yaş bünye üzerine sgrafitto yönteminin uygulanmış ve bitmiş hali..... 60
**Fotoğraf 81-** Bisküvi üzerine sır altı boya sürülmüş karo..... 61
**Fotoğraf 82-** Bisküvi ürünün üzerine desenin aktarılması ..... 62
**Fotoğraf 83-** Deseni geçirilen bisküvi ürünün yüzeyinin kazıma aleti ile sgrafitto tekniğinin uygulanması ..... 62
**Fotoğraf 84-** Bisküvi ürün üzerine sgrafitto tekniğinin uyulanmış ve bitmiş hali ..... 63
**Fotoğraf 85-** Sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo, zemin rengi beyaz ..... 64
**Fotoğraf 86-** Sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karonun üzerine desenin geçirilmesi. ..... 64

**Fotoğraf 87-** Hazır karonun üzerine ucuna iğne takılmış uçlu kalem ile kazıma işleminin uygulanması ..... 65
**Fotoğraf 88-** Pişmiş sırlı bünye üzerine sgrafitto yönteminin uygulanmış ve bitmiş hali ..... 65
**Fotoğraf 89-** Ali Temel Köseler, "Kırmızı Siyah Serisi 11", yaş bünye üzerine sgrafitto dekorlu ayaklı kap, h.:28 cm., d.:18 cm., 2019, İzmir ..... 67
**Fotoğraf 90-** Ali Temel Köseler, kurşun sırlı ve yaş bünye üzerine sgrafitto dekorlu tabak, d.:33 cm., h.:9 cm., 2022, İzmir ..... 68
**Fotoğraf 91-** Amanda Shelsher, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli heykel ..... 69
**Fotoğraf 92-** Ayşenur Ceren Asmaz, "Gopitholand Sirki", bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli form, 2021 ..... 70
**Fotoğraf 93-** Becky Llyod ..... 71
**Fotoğraf 94-** Steve Llyod ..... 72
**Fotoğraf 95-** Bernard Leach (1887-1979), küresel sgrafitto teknikli sırlı vazo ..... 73
**Fotoğraf 96-** Bernice Suazo Naranjo, "Avonyu Soyut", yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli vazo ..... 74
**Fotoğraf 97-** Carl Cooper,1948, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli kâse, 4,3x15,3 cm. ..... 75
**Fotoğraf 98-** Organik formların görüldüğü yaş bünye üzerine sgrafitto dekoru uygulaması, Cathy Franzi, porselen, 66,4x23,5x20,6 cm., 2018, Avustralya ..... 76
**Fotoğraf 99-** Chris Thesis, "Mutfak Fincanı", 5x6,5x5, beyaz çamur, kazıma tekniği ..... 77
**Fotoğraf 100-** Clyde Burt, sgrafitto seramik kap ..... 78
**Fotoğraf 101-** Danıca Wıchtermann, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli Banksia waratah kubbeleri ve vazo ..... 79
**Fotoğraf 102-** Derek Jungarrayi Thompson, "gerçek bir hikâye I ", 2018, kazıma teknikli kap, h.:260x190mm ..... 80
**Fotoğraf 103-** Emily Nickel, Romulus ve Remus, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli heykeller ..... 81
**Fotoğraf 104-** Füsun Çövenoğlu, Kubadabad Serisi, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli form ..... 82
**Fotoğraf 105-** Füsun Çövenoğlu, "Haliç", yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli form ..... 82

**Fotoğraf 106-** Füsun Çövenoğlu, "Benim Karolarım 2", yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli form.....83
**Fotoğraf 107-** Üst ve yan görünümler, "Llynne's Fancy", d.:24 cm., şeffaf sırlı sır altı boyalı bisküvi bünye üzerine sgrafitto dekorlu kâse, Glenda Taylor. .....84
**Fotoğraf 108-** Heather Rosenman, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli vazolar ....85
**Fotoğraf 109-** James Tower, sgrafitto teknikli soyut form .....86
**Fotoğraf 110-** Jo Walker, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli kaplar .....87
**Fotoğraf 111-** Judy Weeden, baykuş .....88
**Fotoğraf 112-** Yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli uzun kuş kavanozları, Karen Newgard .....89
**Fotoğraf 113-** Katherine Hackl, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli yemek takımı seti .....90
**Fotoğraf 114-** Kathy King, sgraffito teknikli tabak .....91
**Fotoğraf 115-** Kurt Weiser, sgraffito teknikli kapaksız çaydanlık.....92
**Fotoğraf 116-** Ladi Kwali, sgrafitto teknikli küp.....93
**Fotoğraf 117-** Larry Halvorsen, yaş bünye üzerine sgraffito teknikli kaplar.....94
**Fotoğraf 118-** Leonel Lopez Saenz, bisküvi bünye üzerine sgrafitto yöntemi, çekirge tasarımlı yeşil ve beyaz kavanoz, h.:7,25x6.75 cm.....95
**Fotoğraf 119-** Leyla Kut, 2004, "Gri Hereon Serisi ", pişmiş sır üstüne sgraffito yöntemi, 48x28,5 cm.....97
**Fotoğraf 120-** Linda Collins Chapman, kavanoz ve sürahi grubu, yaş bünye üzerine sgrafitto yöntemi, porselen.....98
**Fotoğraf 121-** Luice Rie, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli fincan takımı.....99
**Fotoğraf 122-** Marcy Neiditz, sgrafitto teknikli tabak .....100
**Fotoğraf 123-** Matthew Metz, porselen, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli kapaklı kutu .....101
**Fotoğraf 124-** Matthias Ostermann, sgrafitto teknikli tabak.....102
**Fotoğraf 125-** Michael Cardew, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli kâse .....103
**Fotoğraf 126-** Michelle Legg, South Afrika, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli form .....105
**Fotoğraf 127-** Molly Cantor, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli tabak.....106

**Fotoğraf 128-** Patricia Griffin, "Arı Kovanı", yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli kapaklı kavanoz ..... 107
**Fotoğraf 129-** Rachael DePauw, kazıma tekniğinde kapaklı kaplar, bisküvi üzerine sgrafitto yöntemi ..... 108
**Fotoğraf 130-** Rine Middleton, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli kapaklı kavanoz 109
**Fotoğraf 131-** Yaş bünye üzerine sgrafitto bezemeli Acoma çömlek kantin kabı, Sally R. Garcia ..... 110
**Fotoğraf 132-** Siddig El Nıgoumı, sgrafitto teknikli perdahlı ibrik. ..... 112
**Fotoğraf 133-** Sylvian Meschia, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli form..... 113
**Fotoğraf 134-** Tessa Morgan, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli çay takımı ..... 114
**Fotoğraf 135-** Tiffany Scull, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli form, h:25cmx11cm. ..... 116
**Fotoğraf 136-** Uğur Kut, 2011, "Semazenler", pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi 60x30 cm. ..... 118
**Fotoğraf 137-** Wayne Bates, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli tabak ..... 120
**Fotoğraf 138-** Gizem Zehra Arslan, 2023, "Geriye Kalanlar Serisi I ", 800ºC, beyaz vakumlu çamur, yaş çamur üzerine sgrafitto yöntemi, 32cmx28cmx7mm ..... 123
**Fotoğraf 139-** Gizem Zehra Arslan, 2023, "Geriye Kalanlar Serisi I ", detay I, 800ºC, beyaz vakumlu çamur, yaş çamur üzerine sgrafitto yöntemi, 32cmx28cmx7mm..... 123
**Fotoğraf 140-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi I ", detay II, 800ºC, beyaz vakumlu çamur, yaş çamur üzerine sgrafitto yöntemi, 32cmx28cmx7mm..... 124
**Fotoğraf 141-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi II ", 800ºC, beyaz vakumlu çamur, bisküvi üzerine sgrafitto yöntemi 32cmx28cmx7mm..... 125
**Fotoğraf 142-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi II ", detay I, 800ºC, beyaz vakumlu çamur, bisküvi üzerine sgrafitto yöntemi, 32cmx28cmx7mm ..... 125
**Fotoğraf 143-** Gizem Zehra Arslan, 2023 " Geriye Kalanlar Serisi III ", 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 33cmx33cmx7mm ..... 126
**Fotoğraf 144-** Gizem Zehra Arslan, 2023, "Geriye Kalanlar Serisi III ", detay I, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 33cmx33cmx7mm..... 127

**Fotoğraf 145-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi III ", detay II, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 33cmx33cmx7mm.....127
**Fotoğraf 146-** Gizem Zehra Arslan, 2023, "Geriye Kalanlar Serisi IV", 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm .....128
**Fotoğraf 147-** Gizem Zehra Arslan, 2023, "Geriye Kalanlar Serisi IV", detay I, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm.....128
**Fotoğraf 148-** Gizem Zehra Arslan, 2023, "Geriye Kalanlar Serisi IV", detay II, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm.....129
**Fotoğraf 149-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi V ", 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm .....129
**Fotoğraf 150-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi V ", detay I, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm.....130
**Fotoğraf 151-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi V ", detay II, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm.....131
**Fotoğraf 152-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi VI ", 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm .....132
**Fotoğraf 153-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi VI ", detay I, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm.....132
**Fotoğraf 154-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi VI ", detay II, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm.....133

# KISALTMALAR DİZİNİ

Bkz.: Bakınız

cm.: santimetre

d.: Diameter (Çap)

h: Height (Yükseklik)

mm.: milim

M.Ö.: Milattan Önce

M.S.: Milattan Sonra

yy.: yüzyıl

# GİRİŞ

Seramiğin hayatımıza girişi bir tesadüften ibaret olsa da zaman ilerledikçe bu tesadüfün hayatı kolaylaştıracağı gittikçe daha iyi bir şekilde anlaşılmaya başlanmıştır. Bu tesadüfi gelişme zamanla çeşitlenmeye başlanmış ve bu çeşitlilik içinde insanoğlunun seramik yüzey süslemesini ortaya koyan bir durum yaratmıştır. Bir taraftan seramik yüzeylerin süslenmesi gelenekselleşmeye başlarken bir taraftan da süsleme sanatının teknolojiye bağlı olarak geliştiği ve dekor tekniklerinde yeni buluşların kendi içinde de bir tarz oluşturduğu meydana çıkmıştır.

Bu dekor tekniklerindeki yeni buluşlardan bir tanesi de sgrafitto dekor tekniğidir. Sgrafitto dekor tekniği ülkeden ülkeye birbirinden farklı tarzlarda değişime uğramış ve bu değişim içinde yeni yöntemler keşfedilmiş ve uygulanmaya başlanmıştır. Her ülkenin birbirinden farklı stil geliştirmesi o ülkenin karakteristik özelliklerini yansıtan ve onların üsluplarının tanınmasını sağlayan bir zemin oluşturmuştur.

Sgrafitto dekor tekniği bünyenin kendi renginden farklı bir renkte astar veya boyayı kazıyıcı bir alet ile yüzeyin kazınması sonucu ortaya çıkan zıtlığa verilen isimdir. Birden fazla renkte boyalar üst üste sürülerek de uygulanabilir. Sgrafitto dekor tekniği üç ana yöntemden oluşmaktadır. Birincisi yaş çamur üzerine yapılan uygulama yöntemi, ikincisi bisküvi üzerine yapılan uygulama yöntemi, üçüncüsü ise pişmiş sır üstüne yapılan uygulama yöntemidir.

Sgraffito dekor tekniğinin kullanım amaçlarından biri seramik bünye üzerine farklı bir renkte sır altı boya kullanarak alttaki rengi ortaya çıkarmaktır, biri çok ince detayları kontrollü bir şekilde çizgisel ve noktasal şekilde kazıyabilmek, bir diğeri ise çok ince detayları veren dokusal yorumlarla sır üstü resim (gravür) çalışmaları yapabilmektedir. Resmin ve kazımanın buluştuğu bu teknikte seramik yüzey kâğıt görevinde kullanılmıştır. Sgrafitto dekor tekniği yöntemleri kullanılarak yapılan kişisel uygulamaları içeren portreler bunun sonucudur. Çünkü bu porteleri oluşturan temel öğeler çizgisel estetik ve kazıma dekorudur.

Günden güne yenilenen teknoloji seramik süsleme sanatını da etkilemiş olup artık astarın yerini renkli sır altı boyalar almıştır. Bu nedenle sgrafitto süsleme tekniğinde renk skalası oldukça geniştir. Kısaca astar kazıma yöntemi olarak adlandırılan sgrafitto süslemeler farklı medeniyet ve ülkelerde, farklı tarzlarda, sanatçıların farklı yorumları ile birbirinden değişik üslupta sergilenerek sunulmuştur. Kimi sanatçı için bu teknik odak noktası olurken kimi sanatçı için de başlangıç noktası olmuştur.

# 1.BÖLÜM
# SGRAFİTTO'NUN TANIMI VE TARİHSEL GELİŞİMİ

# 1.BÖLÜM

# SGRAFİTTO'NUN TANIMI VE TARİHSEL GELİŞİMİ

## 1.1.Sgrafitto'nun Tanımı

Sgrafitto, İtalyanca graffiare kelimesinden türemiş, bu dilde sgraffiare ve sgraffitura olarak adlandırılmıştır. Fransızca'da, yöntem adı olarak sgraffito kelimesi yer almaktadır. Almanca'da kratzputz, Japonca'da kakiotoshi, İspanyolca'da sgraffiato ve İngilizce'de sgrafitto kelimeleri kullanılmaktadır. (Sarnıç, 2004, s. 2).

## 1.2.Sgrafitto Dekor Tekniğinin Tarihsel Gelişimi

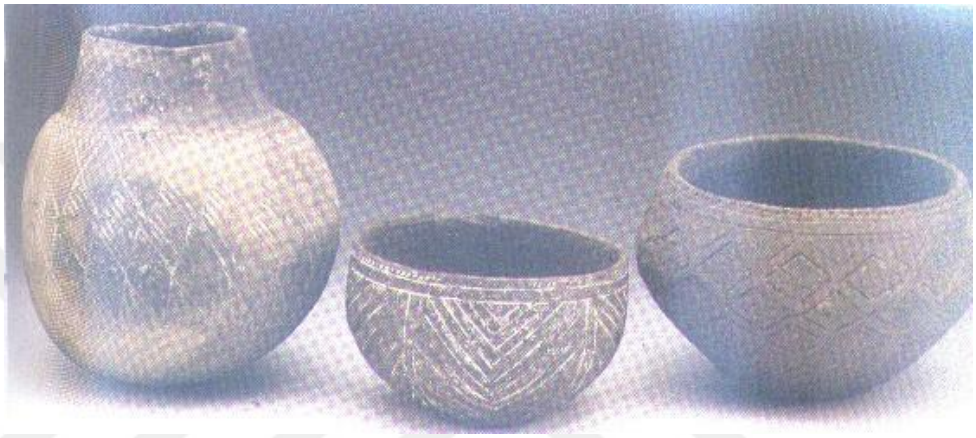
Bazı teknikler vardır ki tarihi çok eskiye dayalıdır. Bu tekniklerden bir tanesi de sgrafitto dekor tekniğidir. Bilimsel araştırmacıların yaptıkları arkeolojik kazılar sayesinde gün ışığına çıkarılan seramiklerde, birbirinden farklı renkteki seramik bünyeye uygun astarlar ile neredeyse günden güne gelişen ve çeşitlenen dekor yöntemleri kullanılarak seramik yüzeyleri süslemeyi bildikleri bu şekilde anlaşılmıştır (Sarnıç, 2004, s. 3).

Çoğu dekor tekniklerinde görüldüğü gibi sgrafitto dekor tekniğinde de seramik sanatının dünden bugüne gelişmesiyle beraber, dünyanın birçok bölgesinde, farklı zamanlarda kullanılmış ve birçok uğradığı zaman çizelgesinde gelişim göstermiş ve günümüze kadar ulaşmıştır (Sarnıç, 2004, s. 3).

### 1.2.1. Yunan

Yunan seramik sanatı tarihsel süreç içerisinde birden fazla başlangıç kapılarının açıldığı, yeniliklerin meydana çıktığı, ilklerin harekete geçtiği dönem olarak tüm dünyayı etkisi altına alarak büyük bir medeniyetten oluşmuştur. Seramik eşyaları yaparlarken onları sadece şekil tipi olarak ve kullanım yerleri doğrultusunda değil, dekorlamaya da büyük önem vererek yeni arayışlar içinde olmuşlar ve devamlı olarak bu ikiliyi daha da ileri taşımaya amaçlamışlardır (Sarnıç, 2004, s. 3)

"Yunanistan'ın kıyı kesiminde bulunan Siklat Adası'nda, Grotta-Pelos (Yunanistan'da erken Tunç Çağı'nın bir kısmı için kullanılan "kültürel" bir tarihleme sistemi) izlerini taşıyan seramik formların üzerindeki (M. Ö. 3200-2800) astar kazıma dekorları, Kıbrıs Adası'nda bulunan erken ve orta dönem Bronz Çağına (M. Ö. 2700-1650) ait seramiklerdeki astar kazıma dekorları, sgrafitto tekniğinin erken zamanlarda uygulanmaya başlandığını öne sürmektedir" (Sarnıç, 2004, s. 3).



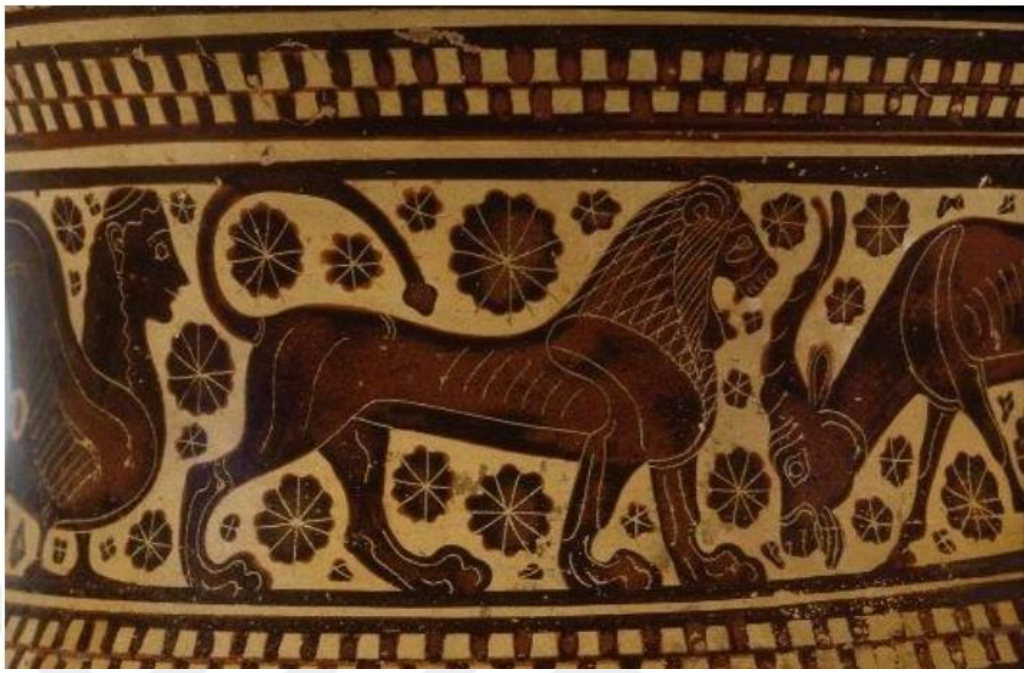
**Fotoğraf 1**- Sgrafitto süslemeli bir vazo ve iki kâse Siklad Adası M.Ö. 3200-2800 (Sarnıç, 2004, s. 4).

Yunan Sanatı Arkaik Çağ'da kendi tarzlarını yaratarak asıl kimliklerini ortaya çıkarmışlardır. Önceki karışık bezemelerin ve desenlerin yerini mitolojik tanrı ve tanrıçalar ile insan figürleri almıştır. "M.Ö. 6. yüzyılın ilk yarısında yine Korinth'te ortaya çıkan siyah figür tekniği Attika'da büyük bir ölçüde üretilmeye geçilmiştir. (Esgin, 2014, s. 26)". Bu teknikte resim açık renkte olan kırmızı kil yüzeyinin üzerine siyah silüet şeklinde uygulanmış ve çok ince detaylar kazıma çizgiler ile verilmiştir. Doğal olarak bunun sonucunda bu kazıma, süslemeye sert bir hava katmıştır. Sert görüntüye daha yumuşak bir hava sağlamak için koyu kırmızı ve beyazı yardımcı renk olarak kullanmışlardır.

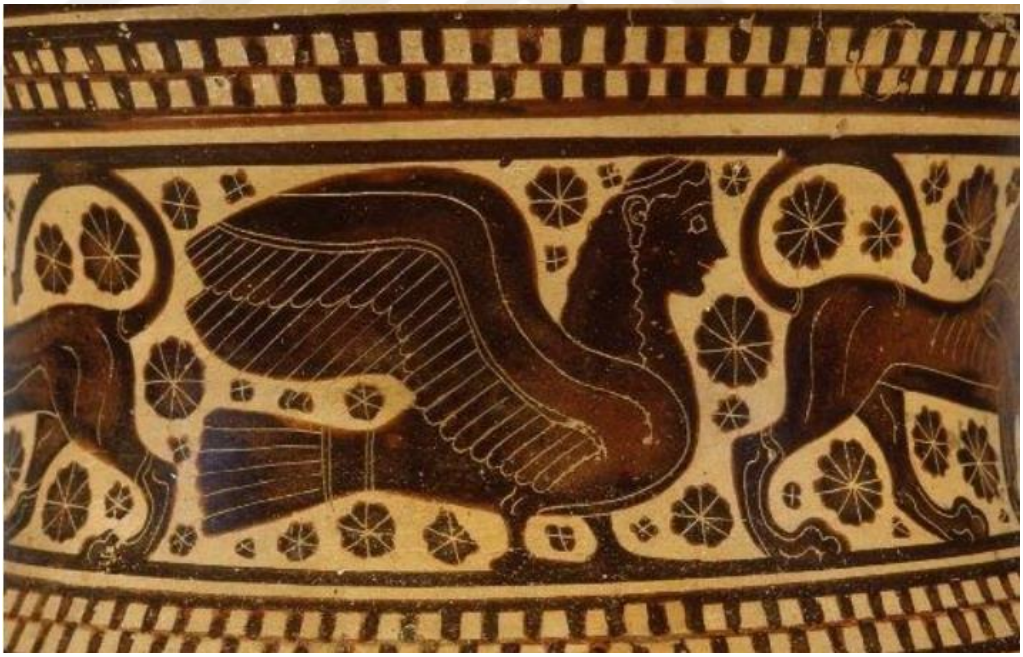
"Arkeoloji dünyasında "insize", seramik dünyasında "sgrafitto" denilen kazıma tekniğinde sivri uçlu, madenden yapılmış bir kazıyıcı kullanılmıştır" (Esgin, 2014: s. 33).



**Fotoğraf 2-** İçbükey Pyxis, Toledo (Ohio), Havana Ressamı, Erken Korinth Dönemi (Zanat, 2012, s. 17).



**Fotoğraf 3:** İçbükey Pyxis (Zanat, 2012, s. 18).



**Fotoğraf 4-** İçbükey Pyxis (Zanat, 2012, s. 19).

"Atina Agorası kazısında, 10.-13. yüzyılın aralarında kadar birçok seramik ürün ortaya çıkarılmıştır. O dönemde yapılan kazılarda çok önemli eserler ortaya çıkarılmıştır ve bu eserler sayesinde hangi döneme ait oldukları anlaşılmıştır. Bu eserler arasında kahverengine boyanmış seramikler, astarlı seramikler, sgrafitto

tekniği ile yapılmış parçalar, yeşil ve siyah renge boyanmış seramikler ile baskı unsurlarının kullanıldığı bezemeler yer almaktadır" (Korucu, 2013, s. 130-131).



**Fotoğraf 5-** Siyah figür tekniğinde bezenmiş Korint pinakası. Kilin topraktan çıkarılma sahnesi M.Ö. 590-570 (Zengin, 2007, s. 7).



**Fotoğraf 6-** Sgrafitto ve oyma tekniği ile süslenmiş Yunan çömlekçi tabağı (Sentance, 2004, s. 23).

### 1.2.2. Asya Kıtası

> "Araştırmacıların yaptıkları kazılar ile anlaşılan Asya kıtasında bulunan seramik parçalarının ilk defa burada yerleşik olarak yaşayan medeniyetler tarafından kullanıldığını göstermektedir. İnanış ve yaşayış farklılıklarının sanatlarına yansıtılmış bakış açılarındaki etkileri değerlendirilmeye alındığında, bu kıtadaki incelemenin; Uzakdoğu ülkeleri ve İslam medeniyetleri olarak gruplandırmak gerekir" (Sarnıç, 2004, s. 5).

### 1.2.2.1. Çin, Kore (Uzakdoğu Ülkeleri)

Uzakdoğuyu komşu ülkelerinden ayırt eden özelliklerin arasında onların; sanata bakış açıları, alışageldikleri kültür farklılıkları, gelenek ve görenek yapıları, geçmişten gelen ve kabul gördükleri yaşayış-inanış şekilleri olmuştur. Hanedan topluluklarının yaşam tarzını ve bağlı oldukları geçmişten gelen kültürel izleri seramik ürünler üzerinde göstererek bir farklılık oluşturmuşlar ve bunu merkezden çıkmayan bir üslup olarak devam ettirmişlerdir (Sarnıç, 2004, s. 5).

> "Sgrafitto tekniği doğrultusunda yapılan ürünlerin en gözde ve en etkili örnekleri Çin'de Song hanedanlığında Tz'u Chou'da görülmüştür. Bu örneklerin bazılarında kazınmış kısımlarda sır kullanılmamış, kazınmamış kısımlar ise koyu kahverengi yada siyah renk astarın oluşturduğu kontrastlık oluşmuştur. Bazı örneklerde ise şeffaf sır kullanılmıştır" (Altınkılıç, 2019, s. 58).



**Fotoğraf 7-** Song Dönemi siyah kazıma dekorlu vazo (Altınkılıç, 2019, s. 59).



**Fotoğraf 8-** Sgrafitto tekniğinde dekorlanmış stonware vazo, h.: 35,2 cm. Song dönemi (11.-12. yüzyıl), Cizhou işi (Sülün, 2021, s. 17).



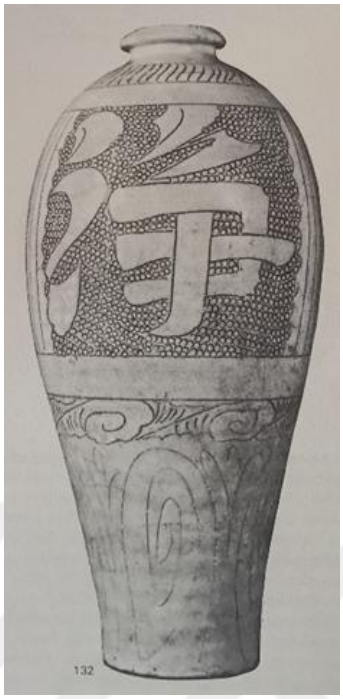
**Fotoğraf 9-** Cizhou, Çin, Song Dönemi (Belge, 2021, s. 138).



**Fotoğraf 10-** Cizhou işi boyalı kazımalı çömlek, Yuan Hanedanlığı, h.:36 cm (**Kaynak:** https://www.sothebys.com/en/auctions/ecatalogue/2019/chinese-art-hk0906/lot.323.html, Erişim Tarihi: 24.06.2024).



**Fotoğraf 11-** Beyaz astar üzerine siyah sgrafitto dekorlu Cizhou işi küp. Çin, Yuan Hanedanlığı (1271-1368), h.:36 cm. (Çobanlı, 1996, s. 16).



**Fotoğraf 12-** Tzu'u-Chou işi küp, Song Hanedanı, 11. yüzyıl (Charleston, 1968, s. 49).

"Kore'de yapılan Punch'ong seramikleri beyaz astarlı, demir oksit kullanılarak, çoğunlukla mishima ve sgraffito tekniğiyle dekorlanmış mavi-yeşil ürünlerden oluşmaktadır. Bu ürünlerde genellikle seledon sırı kullanılmıştır" (Belge, 2021, s. 138).



**Fotoğraf 13-** Punch'ong, Kore, Choson Dönemi (Belge, 2021, s. 138).



**Fotoğraf 14-** Kore, matara biçimli şişe, sgrafitto, h.: 22,3 cm., 15. yüzyıl (Aslıtürk, 2009, s. 25).

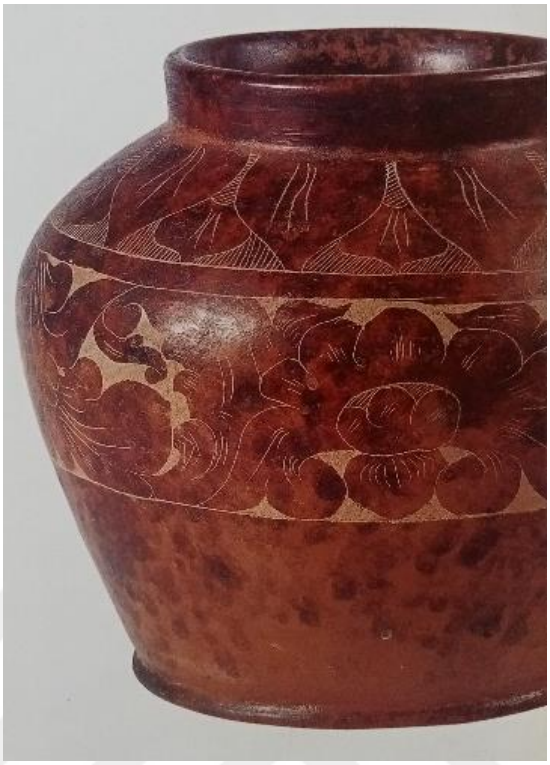


**Fotoğraf 15-** 15. yüzyıl sgrafitto tekniği ile yapılmış kırmızı çömlekler

(Birben, 2011, s. 82).



**Fotoğraf 16-** Sgrafitto bezemeli çömlek; Endonezya'nın Lombok adasından (Sentance, 2004, s. 83).



**Fotoğraf 17-** Endonezya'nın Lombok adasından Çin motiflerinden esinlenen sgrafitto desenli kavanoz (Sentance, 2004, s. 79).

### 1.2.2.2.İslam Medeniyetleri

İslam inancını kendi içinde barındırdığı tüm coğrafyaya kabul ettiren İslam medeniyeti, sosyal dünyasını, kültürel farklılığını, sanatsal paylaşımları olmak üzere birçok birlikteliğin etkin kılınmasına olanak sağlayan bir durum yaratmıştır.

> "İslam sanatında yer edinmiş olan sgrafitto tekniği 9.-14. yüzyıllarda; Anadolu, Mısır, Irak, İran ve Suriye'de görülmüştür. Bu tekniğin oluşturduğu seramiklere Bizans döneminde çok daha fazla rastlanılmıştır. Sgrafitto tekniğinin erken örnekleri, Çin'de Tang döneminde 7.-9. yüzyıllarda yer almaktadır. Çin'den etkilenen bu teknik zamanla Samarra'da gelişmiş ve daha sonra Anadolu'daki ustaları etkilemiştir. Anadolu Selçukluları döneminde ise sgrafitto tekniğinin daha az görüldüğü anlaşılmıştır. Bu örneklerin 12.-13. yüzyıl arasında üretildikleri kabul edilmiştir" (Duruk, 2021, s. 193).

> "Kuzey İran'da 12. yy.'da sgrafitto desenli Gabri seramikleri yapılmıştır. Gabri ismi verilen bu seramiklerde kırmızı seramik bünye üzerine ince bir kat kirli beyaz bir astar sürülmüş ve desenler bazen bünye üzerinden kazıma aleti çizilerek bazen de astar boyalı kısımların üstünden kazınarak yapılmıştır. Bu grubun oluşturduğu seramikler 12.-13. yüzyıllarda görülmüştür. Çoğunlukla

hardal sarısı, patlıcan moru, ördek yeşili ve kahverengi gibi renkli sırlar kullanılmış ve kazınmış kısımların içine akıtılmıştır. İnsan ve hayvan figürleri şeklinde merkezi bir konu oluşturulmuş, kap kacakların üstüne bu gibi konular ağırlık verilmiştir" (Savaş, 1998, s. 16).



**Fotoğraf 18-** İran 12. yüzyıl sgrafitto Boston Güzel Sanatlar Müzesi

(Tatlı, 2017: 356).



**Fotoğraf 19-** İran, 12. yüzyıl (Muştu, 2022, s. 75).



**Fotoğraf 20-** Kâse 9.-10. yüzyıl, İran, Nişabur; sırlı, kahverengi astar bezeme, (sgrafitto); h.:12,1 cm, d.:35,1 cm. (Sülün, 2021, s. 10).



**Fotoğraf 21-** Polikrom-Kazıma/ Afganistan-Selçuklu Dönemi/ XII. XIII. yüzyıl (Korucu, 2013, s. 440).

"Can Kerametli'ye göre sgrafitto; "12. ve 13. yüzyıllarda 'Selçuklu Süsleme Üslubunu' tam olarak belirleyen süsleme türüdür. Bezemelerde hayvan figürleri, doğaya özgü unsurlar ve insan tasvirleri yer almaktadır. Kuzey İran'da Tebriz bu tekniğin en bilinen merkezlerinden bir tanesidir. Bu dönem seramikleri Gabri seramikleri olarakda bilinmektedir ve bu seramikler Irak, Suriye ve Mısır'da da görülmüştür. Aynı teknikle yapılmış eşyalar aynı zamanda Rakka, Halep ve Anadolu'da da yer almaktadır. XIII. yüzyıl Anadolu seramik sanatı Büyük Selçukluların Rey, Kaşan ve Mezopotamya atölyeleri ile sıkı ilişki halindedir. Diyarbakır Artuklu sarayı kazılarında sgraffito teknikleri örnekleri bulunmuştur" (Ağdemir, 2019, s. 46).

"Beyaz seramik bünye üzerine mat astarı kalın bir şekilde uygulayarak kazıma tekniği ile dekorlanan Selçuk sıraltı desenli seramikleri de astarlı işlere örnektir. Siyah boyanın astara karıştırılmasıyla rölyef şeklinde oluşan desen firuze, fil dişi ya da trasparant sır ile örtülmektedir. Rölyef desenlerin yanında ayrıntılar sivri uçlu bıçak gibi keskin bir aletle kazınarak ya da fırça ile boyamak suretiyle elde edilmekteydi. Selçukluların "vav kap seramiği" adını alan türü de bir çeşit astar kazıma yöntemi ile yapılan ürünlerdir" (Çobanlı, 1996, s. 21-22).



**Fotoğraf 22-** Büyük Selçuklu Dönemi, kazıma teknikli kâse (Ağdemir, 2019, s. 48).



**Fotoğraf 23-** Büyük Selçuklu Dönemi, kazıma teknikli kâse (Ağdemir, 2019, s. 47).



**Fotoğraf 24-** Büyük Selçuklu Dönemi, kazıma teknikli kâse (Ağdemir, 2019, s. 50).



**Fotoğraf 25-** Kazıma teknikli vazo, Selçuklu Dönemi (Özer, 2020, s. 24).



**Fotoğraf 26-** Vazo detayları (Ak, 2023, s. 38)



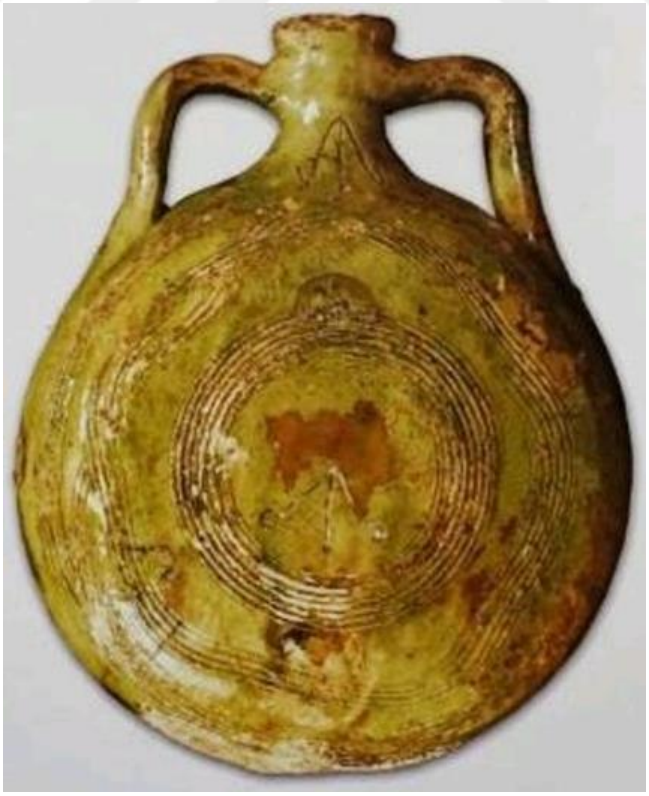
**Fotoğraf 27-** Kazıma teknikli kâse, Kubadabad Büyük Saray (Özdeniz, 2019, s. 22).



**Fotoğraf 28-** Kadın heykelciği, sgrafitto, 12.-13. yy., Anadolu Selçuklu, Niğde Aksaray (Dönmez, 2010, s. 67).



**Fotoğraf 29-** Selçuklu Dönemi sgrafitto teknikli kâse (Ağdemir, 2019, s. 49)



**Fotoğraf 30-** Selçuklu Dönemi, sgrafitto teknikli matara (Ağdemir, 2019, s. 52).



**Fotoğraf 31-** Üçayaklı silüet kazımalı tabak, silisli bünye, kalın siyah astar. Selçuklu ekolü, 12. yüzyılın yarısı (Avşar, 2018, s. 86).

"Selçuklulardan günümüze kadar ulaşan Siluet Kazımalı seramikler daha çok küçük testiler, kulplu şişe, bardak, maşrapa, ayaklı veya silindirik tabanlı tabak gibi açık veya vazo, kâse gibi formlardan oluşmaktadırlar" (Avşar, 2018, s. 87).



**Fotoğraf 32-** Siluet kazımalı kâse, silisli bünye, turkuaz sır, siyah astar. M.S. 1200, d.:20 cm, İran, Keşan (Avşar, 2018, s. 89).



**Fotoğraf 33-** Siluet kazımalı kâse, İran, 12. yüzyıl, h.:8,3 cm. d.:17,2 cm. (Avşar, 2018, s. 89).



**Fotoğraf 34-** Siluet kazımalı kâse, silisli bünye, siyah astar, saydam renksiz sır, İran, Rey, 12. yüzyılın sonu (Avşar, 2018, s. 90).

"Moğolistan'ın Orta Asya'yı işgal etmesinin ardından çoğunluklu olarak Afganistan'da, Gazne ve etrafında en başarılı örneklerini gösteren sgrafitto teknikli seramikler üretilmiştir. Bu sgrafitto teknikli örneklerden İran ve Afganistan'ın güçlü ve birbiri ile hiç bağını koparmayan birliktelikleri anlaşılmaktadır. Fakat, şekil yapısı ve süsleme açısından farklılıklar göstermiştir. "Bamiyan Kaseleri" olarak isimlendirilen bu ürünler, kazıma tekniğinin yet aldığı yüksek ayaklı kaselerdir. Bu kaselerin iç yüzeylerinde ve dış yüzeylerinde sgrafitto süslemeler yapılmıştır. "Bamiyan kaselerini diğer ürünlerden farklı kılan, manganez ve yeşil boyalar ile yapılan akıtma tekniğinin bir arada kullanıldığı bezeme örneklerini oluşturmalarıdır" (Sarnıç, 2004, s. 11).



**Fotoğraf 35-** Sgrafitto tekniğinde yapılmış "Bamiyan kasesi", Orta Asya (Javıdı, 2019, s. ek 3).



**Fotoğraf 36-** Sgrafitto tekniğinde yapılmış "Bamiyan kasesi", Orta Asya (Javıdı, 2019, s. ek 4).



**Fotoğraf 37-** Sgrafitto tekniğinde yapılmış "Bamiyan kasesi", Orta Asya (Javıdı, 2019, s. ek 4).

“Memluk döneminde Mısır’da üretilen seramiklerin çoğunluğu sır altında sgrafitto tekniğinde yapılmıştır. Dekorlarda kazıma ve düşük rölyef görülür. Kırmızımsı gövdeli, sarı ve bazen yeşil sır altında sgrafitto bezemelidirler. Bu teknik, Haçlıların sonu ve Memlükler’in erken dönemlerinden popüler bir Doğu Akdeniz seramik tekniğidir. Seramiğin üzerine istenilen desenler sivri uçlu bir alet yardımıyla, ince bir şekilde kazınır ve üstüne sır uygulanır. Sgrafitto aynı zamanda Bizans seramiklerinde de görülmüştür. Bu tip, kazıma bezemesi, genel olarak tüm Memlük seramikleri arasında en baskın tiptir” (Abdelkreem, 2022, s. 312).

“Walker’ın tipolojisinde; Memluk Dönemi Mısır sgrafitto seramikleri, üretim tarihine bağlı olarak iki evreye ayrılmaktadır. İlk evre; 13. yüzyılı kapsar (1250-1300) ve yoğun Bizans-Haçlı Hıristiyan etkilerini taşımaktadır. Bu grupta, yaygın olarak yeşil sır kullanılmıştır. Teknik ve süsleme olarak ithal olduğu söylenmekte ve Hıristiyan kaynaklı oldukları bilinmektedir. İkinci evre; 14. yüzyılda görülen kaplardır. Akdeniz etkisi daha azdır. İslam etkisi, özellikle Musul maden sanatı üslubu belirgindir. Divriği örneğine üslup olarak benzer bir örnek Fustat’ta 14. yüzyıla ait bir Memluk seramik kâse örneğinde görülmektedir. Yazının yanı sıra kıvrımlar içerisindeki palmet motifleri açısından, 14. yüzyıla tarihlenen benzer bir başka örnek ise yine Fustat’ta bulunmuş sgrafitto tekniğinde bir kasedir” (Orhan, 2022, s. 287).



**Fotoğraf 38-** Memluk sgrafitto kâse örneği, Fustat, 14. yüzyıl (Orhan, 2022, s. 287).



**Fotoğraf 39-** Kurşun sırlı sgrafitto çanak çömlek. Mısır, Memlük dönemi. 13.-14. yüzyıl (Charleston, 1968, s. 88).




**Fotoğraf 40-** Memluk Dönemi kaide parçası (Orhan, 2022, s. 330).



**Fotoğraf 41-** Geometrik motifiyle süslenmiş dip parçası, Memluk Dönemi, sgrafitto tekniği, 14. yüzyıl (Abdelkreem, 2022, s. 135).

"Astar kazıma ve sır altı boyama tekniklerinin beraber kullanıldığı boyalı kazıma tekniğinde, kazıma yapıldıktan sonra, bunların üzerlerine ya da içlerine bir renk ile ya da iki, üç renkle boyama yapılmıştır. Renklendirmede bazen boya, bazen de renkli sır kullanılmıştır. Kabın iç yüzeyi, bazen de dış yüzeyi, hardal sarısı, patlıcan moru, kahverengi ve yeşil renklerle dönüşümlü olarak boyanmıştır. Boyalar özgür fırça darbeleriyle sürüldükten sonraki adım olan sırlama işlemi gerçekleştirilmiştir. Kubadabad, Alanya, Kale hisar kazılarında ele geçen tek renk ve boyalı kazıma tekniğindeki seramikler 12.-13. yüzyıllara tarihlendirilmiştir. Selçuklu kazıma tekniğinde bezemeli seramiklerde iç içe geçen zincirler, palmetler, rumiler, radyal çizgiler, insan figürleri görülmüştür. Menteşe Beyliği'nin hâkim olduğu Milet'e bölge kilinin özelliğinden dolayı mikalı kırmızı hamurlu yapılmış yerel üretim kazıma ve boyalı kazıma tekniklerinde de seramik parçalar bulunmuştur. İznik'te ün tutmuş, kaliteli bir Bizans kazıma tekniğinden sonra, Erken Osmanlı Dönemi'nde kazıma ve boyalı kazıma tekniklerindeki seramikler, dönemin diğer örneklerinde olduğu gibi kaba görünümlü, kalın kazınmış desenleri ile daha özensiz olup kalitesi de düşüktür. Bu seramiklerdeki renkli ya da renksiz şeffaf sır katkılı olmakla birlikte, az da olsa özenli örnekler de kazı çalışmalarında ele geçirilmiştir. Erken Osmanlı geçiş dönemi örnekleri olarak değerlendirilmiş olan kazıma tekniğinde seramiklerin, Sardis ve İznik Tiyatro kazısında ele geçen parçalardaki bezemelerin, 16. yüzyıl beyaz hamurlu Osmanlı seramik ve çinilerine uygulanan doğal çiçek motifleriyle birtakım benzerlikler göstermektedir, 16. yüzyıl sonuna kadar devam etmiştir" (Fındık, 2007, s. 240-241).



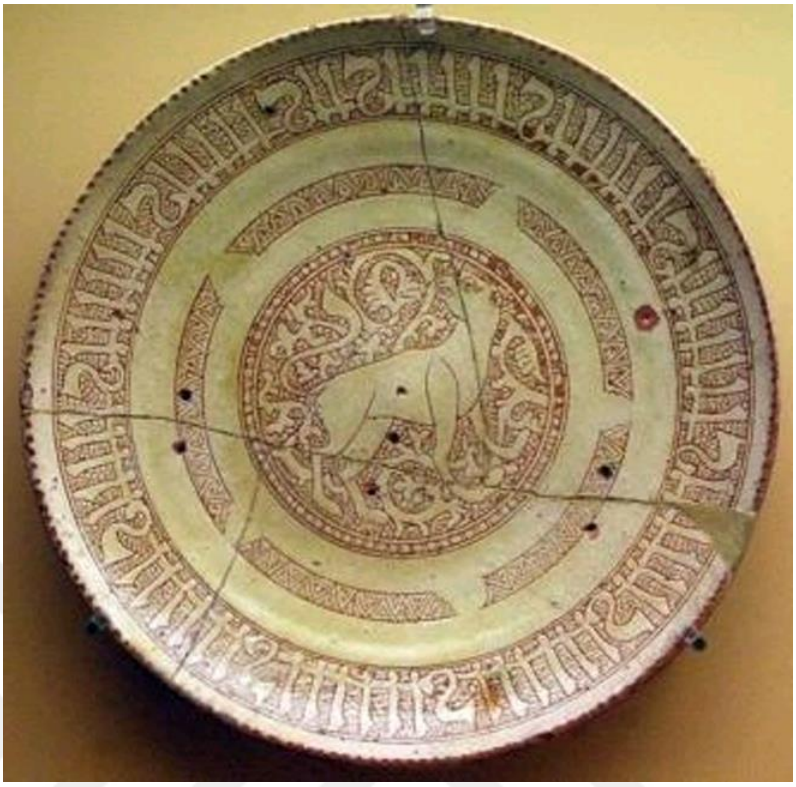
**Fotoğraf 42-** Kırmızı hamurlu kâse, 14.-15. yüzyıl, kazıma ve sır altı tekniği, d.:22.6 cm., h.:11.2 cm. (Kenar, 2015, s. 121).



**Fotoğraf 43-** Osmanlı Dönemi'ne tarihlenen kırmızı hamurlu sgrafitto tekniğinde üretilmiş bir kâse (Fındık, 2007, s. 314).

### 1.2.3. Bizans

"Bizans'ta yapılan seramik ürünlerde pahalı ürünlerin taklitleri yapılmıştır. Bu dönemde özellikle kûfi yazılı eserler yer almaktadır. İslam sanatında 9. yüzyıldan itibaren, 9-13. yüzyıllarda Suriye, Irak, İran, Mısır'da Atabek, Selçuk, Abbasi, Eyyubi, Fatımi ve Memluk devrinde, Anadolu'da ise Selçuklu devrinde çok kullanılmış bir teknik olan sgrafitto, Bizans döneminde ise 11. yüzyılda kullanıldığı görülmüştür. Sgrafitto ve mishima (dolgu bezek) dekoru kullanılarak yapılan kufi yazı taklitleri Bizans seramiklerini yansıtan özellikler arasında bulunmaktadır" (Belge, 2021, s. 86).



**Fotoğraf 44-** Kufi yazılı tabak, Bizans, 11. yüzyıl (Belge, 2021, s. 86).

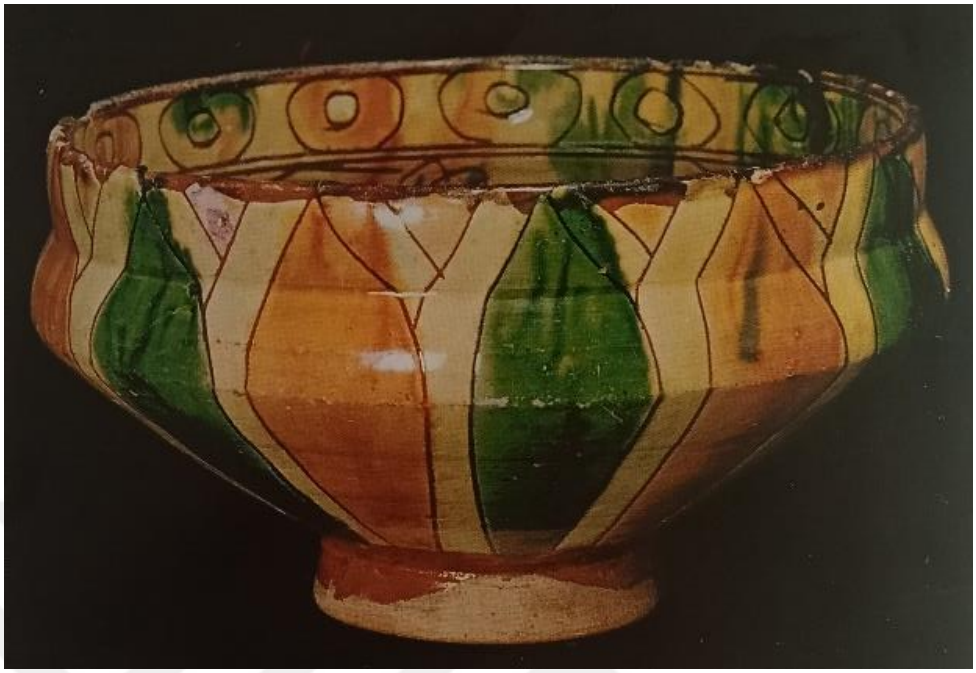


**Fotoğraf 45-** Kırmızı gövde üzerine beyaz astarla çizilmiş, açık sarı sırla kaplanmış, serbest üslupta sgrafitto bezemeli tabak, Bizans, 12.yüzyıl (Charleston, 1968, s. 104).




**Fotoğraf 46-** Kırmızı bir gövde üzerine beyaz bir astarla çizilmiş ve sarı bir sırla kaplanmış, bir canavarı öldüren kahramanın resminin yer aldığı büyük sgrafitto tabağı. Sınırda seyrek kahverengi dokunuşlar. Bizans; 12. yüzyılın sonları (Charleston, 1968, s. 105).

> "Kırmızı renkte olan bünyelerin üst yüzeyi beyaz astar ile kaplanmış olan Serres seramiklerinde süsleme motiflerinin oluşabilmesi için birden fazla desen yan yana getirilmiştir. Seramik formların yüzeyinde kazıma tekniği kullanılarak yapılan süslemelerde geometrik şekiller, birbirini sarmalayan bitkilerden oluşan ve figürlü tasarımların bir tane olacak şekilde ve birbirinin içine girecek şekilde oluşturdukları ahenkli desenler etki yaratan bir öğe olmuştur. Süsleme olarak ele alındığında bu atölyede üretilen seramikleri belki de daha iyi bir şekilde tanınmasını sağlayan desen grubunu kuş desenleri ve astar kazıma tekniği ile yapılan kapların üzerinde sarı ve yeşil boyaların gelişigüzel desenler ile bir araya getirilmesiyle elde edilmiş kompozit desenler oluşturmuşlardır" (Korucu, 2013, s. 134 -135).



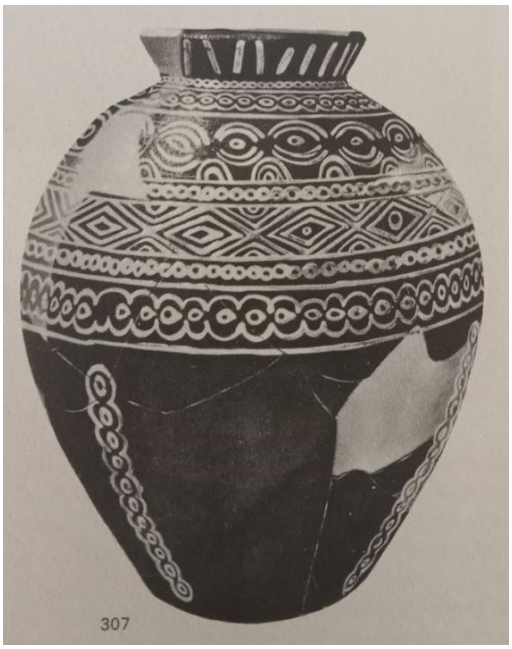
**Fotoğraf 47-** Kavisli omuz üzerinde dikey ağız kenarlı çanak; sgrafitto bezeme, Bizans, 14. yüzyıl (Charleston, 1968, s. 126).



**Fotoğraf 48-** Üç renkli, 14. yüzyıl, Bizans, sgrafitto ile süslenmiş sarı, kahverengi ve yeşil sırlı toprak (**Kaynak:** https://www.metmuseum.org/art/collection/search/467592, 04.06.2023).



**Fotoğraf 49-** Üç renkli kâse, 14. yüzyıl, Bizans, sgrafitto ile süslenmiş astar üzerine sarı, kahverengi ve yeşil sırlı toprak, üstten görünüm (**Kaynak:** https://www.metmuseum.org/art/collection/search/467592, 04.06.2023).




**Fotoğraf 50-** Sürgülü sürahi; kırmızı hamurlu, açık yeşil sır altında beyaz astarlı dekorludur. Bizans; 11. yüzyılın sonları (Charleston, 1968, s. 103).

### 1.2.4. Kıbrıs

**“**Kıbrıs, Doğu Akdeniz ve Kuzey Afrika ülkeleri arasında bulunmakta ve uluslararası deniz ticaretinde oldukça önemli bir rol oynamaktadır. Etrafında bulunan birbirinden çeşitli kültürü ile bağlantısını hiç koparmayan ve yer aldığı jeolojik konumu nedeniyle büyük bir öneme sahiptir. Üretim alışverişi yapan seramik atölyeleri ve yine Bizans dönemi içerisinde farklı bakış açıları sunacak şekilde tasarlanıp ürünleri bu doğrultuda üretmeyi amaçlamışlardır” (Korucu, 2013, s. 136).



**Fotoğraf 51-** Sgrafitto süslemeli kavanoz, Kıbrıs, 14. yüzyıl

(Charleston, 1968, s. 106).

“12.-16. arası geniş bir zaman içerisinde belli başlı merkezlerinde yaptıkları üretim ile bir adım önde olan Kıbrıs seramikleri, genel itibari ile bu

dönemde başka bölgelerde yapılan seramiklerde zaman zaman benzer özellikler göstermiştir. Kıbrıs'ta yapılan kırmızı bünyeli seramiklerde; sgrafitto, monokrom, polikrom, kahverengi ve yeşil ile boyanmış seramikler, astarlı seramikler dikkatleri toplayan gruplar arasındadır. Geometrik ve bitkiler kadar insan tasvirlerinin bulunduğu seramikler de büyük önem taşımıştır (Korucu, 2013, s. 137)".



**Fotoğraf 52-** Kırmızı gövde üzerine beyaz astarla çizilmiş, saydam sır altında yeşil ve sarı-kahverengi seyrek renklendirilmiş sgrafitto figürlü kâse. Kıbrıs; 14. yüzyıl (Charleston, 1968, s. 106).

### 1.2.5. Avrupa Ülkeleri

Avrupa ülkelerinde de her coğrafyada olduğu gibi seramik sanatının tarihsel süreç içerisindeki gelişimi ile birlikte sgrafitto tekniği erken süreçlerde uygulanmaya geçilmiştir. Avrupa'da sgrafitto teknikli süslemeler her kesimde olduğu gibi o ülkenin stilinin belirgin olması ve anlaşılması için önemli bir konuma sahiptir (Sarnıç, 2004, s. 9).

"Avrupa ülkelerinde sgrafitto dekor tekniğinin ilk yapımları M.Ö. 3 binlerde başlanmış sonralarda ise ilerleyen zamanlarda kıtada bulunan başka ülkelerde de seramik formların yüzeyinde de süsleme tekniği olarak kullanılmaya devam edilmiştir. İlk başlarda muntazam bir şekilde yapılan sgrafittolar bu tarihsel süreç içerisinde eşine nadir rastlanabilecek nitelikteki örneklere dönüşmüştür.

Avrupa'da sgrafitto süslemeli seramikler en çok Fransa, Almanya, İngiltere, Hollanda, İsviçre, İtalya ve Macaristan'da üretilmiştir" (Sarnıç, 2004, s. 19).

### 1.2.5.1. Fransa

"Fransa'da 15. ve 16. yüzyıllarda astarlı seramiklerin geliştiği merkezler Normandu, Beauvais ve Poitou'dur. Bu üretim merkezlerinde kaplar, tabaklar, ilaç kavanozları, testiler, küçük çanaklar gibi kullanım eşyaları üretilmiştir. Özellikle 16. yüzyılda Beauvais bölgesinde sgrafitto dekor yöntemi, rölyefli, mühürlü ve kalıp ile üretilen ürünlerle birlikte çok yaygın olarak kullanılmıştır. Günümüzde de Fransa'da birkaç atölyede sgrafitto yöntemi hala kullanılmaya devam edilmektedir" (Çobanlı, 1996, s. 17).



**Fotoğraf 53-** Altındaki kırmızı kili ortaya çıkarmak için kazınmış kurşun sırlı toprak kap. Sır krem, yeşil dokunuşlu. Fransa Beauvais, 16. yüzyıl (**Kaynak:** https://livres.libertys.com/fr/book/lib6847/poteries-vernissees-comment-les-reconnaitre#gallery-2, 06.06.2023).



**Fotoğraf 54-** Paris, sgrafitto çanak (Bursalı, 2007, s. Levha 38).



**Fotoğraf 55-** Kahverengi sırlı pişmiş toprak kap, sgrafitto tekniği ile süslenmiş tabak, Fransa, Beauvais (Charleston, 1968, s. 121).



**Fotoğraf 56-** Sırlı toprak kaplar, 16. yüzyıl, Fransa, Beauvais (**Kaynak:** https://www.lamesure.org/2016/07/la-ceramique-du-beauvaisis-entretien-avec-m-sylvain-pinta.html, Erişim Tarihi: 13.06.2023).



**Fotoğraf 57-** Fransa, Beauvais, 18. yüzyıl (**Kaynak:** https://www.eterritoire.fr/evenements/hauts-de-france/oise/delincourt%2860240%29/la+ceramique+du+grand+beauvaisis/8671, Erişim Tarihi: 13.06.2023).



**Fotoğraf 58-** Fransa, Beauvais, 16. yüzyıl (**Kaynak:** https://livres.libertys.com/fr/book/lib6847/poteries-vernissees-comment-les-reconnaitre#gallery-2, Erişim Tarihi: 13.06.2023).

### 1.2.5.2. İngiltere

"İngiltere'de 17. yüzyıla kadar bu denli zarif bir şekilde yapılmış sgrafitto süslemeli seramiklere pek rastlanamamıştır. 1600'lerden sonra 'Devon Sgrafittoları' olarak bilinen ürünler iki yüzyıllık bir süreç içerisinde üretilmeye devam edilmiştir. Bu süreç içerisinde 17. yy. da Devon sgrafitto tarzındaki seramikler Amerika'ya göç eden Avrupalı seramikçilerce bu kıtaya da ihraç edilmiştir. Ünlü Pensilvanya'lı (Alman) seramikçilerin sgrafitto teknikli seramiklerde en çok kullandıkları dekor "Lale" motifi olmuştur. İngiltere'de en önemli sgrafitto teknikli seramik üreten merkezler arasında Kuzey Devon, Güney Devon, Donyatt, Somerset ve Essex yer almaktadır" (Sarnıç, 2004, s. 20-21).



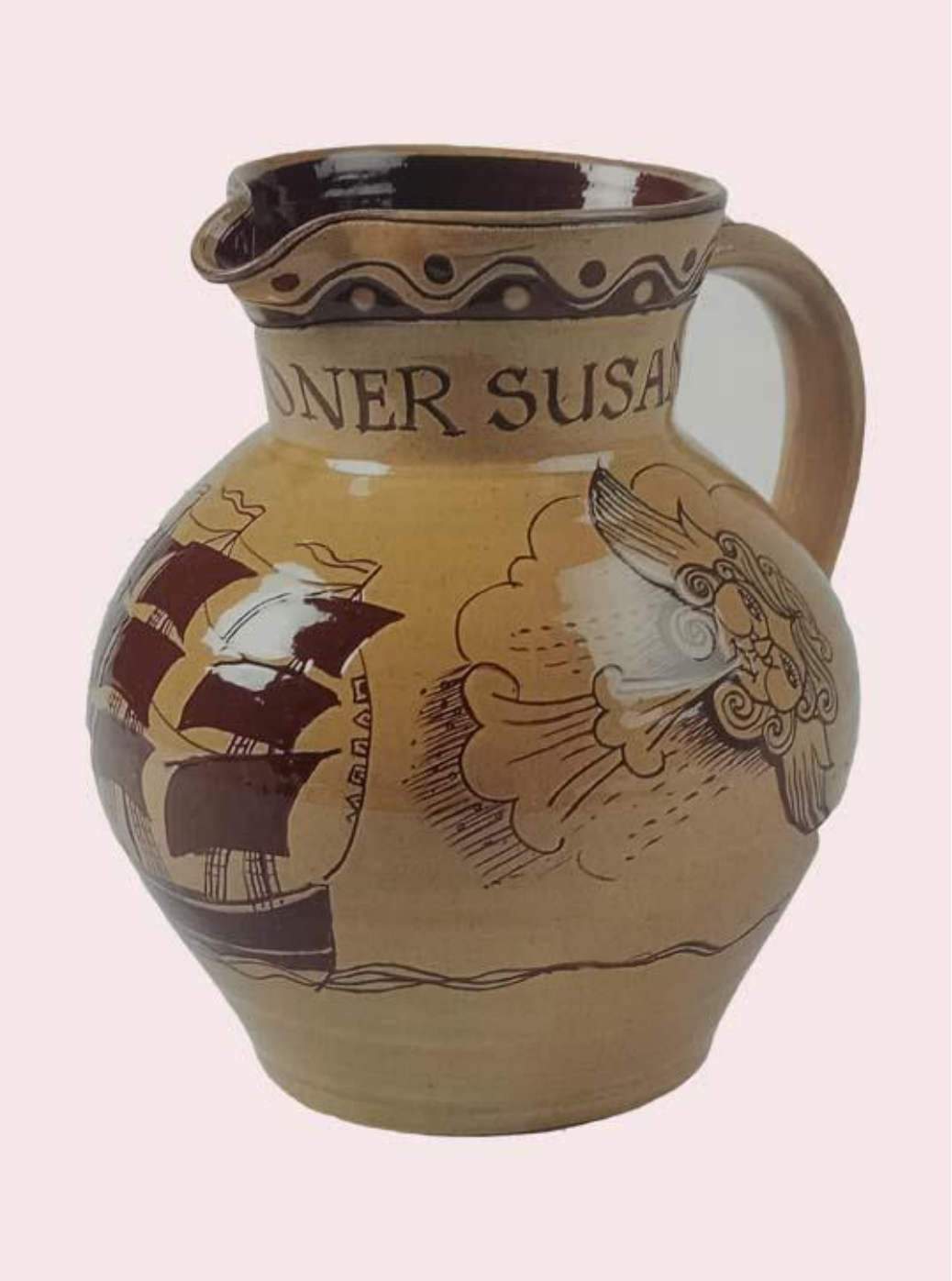
**Fotoğraf 59**- Kuzey Devon sgrafitto kabı, derin tabak ve sürahi (**Kaynak:** https://www.gutenberg.org/files/36092/36092-h/36092-h.htm, Erişim Tarihi: 19.08.2023).



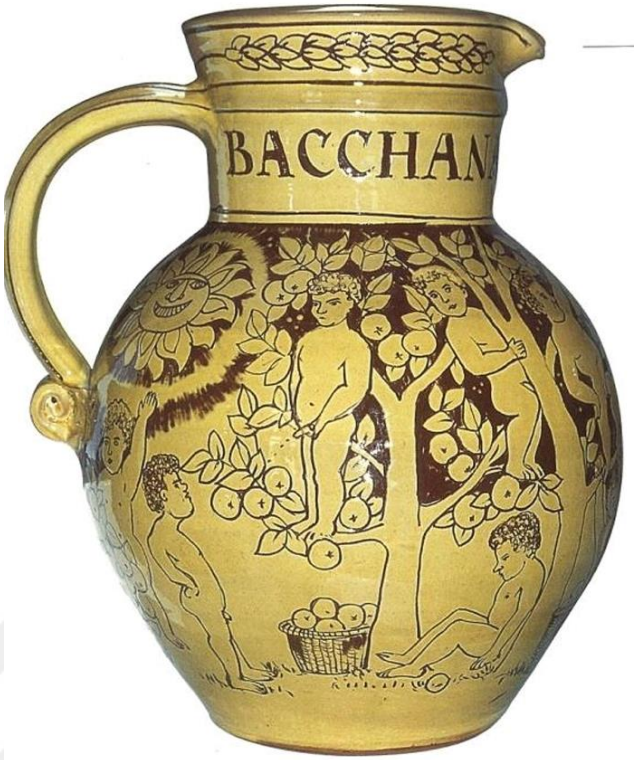
**Fotoğraf 60**- Hasat sürahisi, Kuzey Devon, Barnstable, 1764, astar dekorlu sgrafitto (**Kaynak:** https://chipstone.org/images.php/35/Ceramics-in-America-2002/Scratched-in-Clay:-Seventeenth-Century-North-Devon-Slipware-at-Jamestown,-Virginia-, Erişim Tarihi: 19.08.2023).



**Fotoğraf 61-** May-Hartwell çukurundan küçük tabaklardan oluşan bir koleksiyon. Çeşitli bitkisel ve geometrik motiflerle süslenmiş sgrafitto, Colonial National Historical Park (**Kaynak:** https://chipstone.org/images.php/35/Ceramics-in-America-2002/Scratched-in-Clay:-Seventeenth-Century-North-Devon-Slipware-at-Jamestown,-Virginia-, 19.08.2023).




**Fotoğraf 62-** İngiliz Kuzey Devon stilinde kurşun sırlı sgrafitto sürahi; Bideford (Sentance, 2004, s. 113).




**Fotoğraf 63-** Kuzey Devon sgrafitto tarzında çağdaş sürahi; Bideford (Sentance, 2004, s. 79).



**Fotoğraf 64-** Sgrafitto bezemeli kurşun sırlı toprak tabak, Kuzey Devon 17. yüzyılın ikinci yarısı (Charleston, 1968, s. 124).




**Fotoğraf 65-** Staffordshire, 1755, sgrafitto, h.:10,8 cm., d.:23,8 cm. (Sülün, 2021, s. 15).

### 1.2.5.3. Almanya

"Almanya'da astarlı ve sgrafitto dekorlu seramiklere 16. yy. a kadar pek yapılmadığı bilinmektedir. "Frechen ürünleri olarak bilinen grupta, çoğunluklu olarak tabak formları kullanılmış, tabakların kenarlarına siyah file şeklinde astar sürülmüş, orta kısımları beyaz astarla kaplandıktan sonra genellikle Meryem ve İsa'yı betimleyen sahneler sgrafitto şeklinde kazınmıştır" (Sarnıç, 2004, s. 21-22).



**Fotoğraf 66**- "Meleklerle Köylü Yemeği", Almanya (Hesse-Wanfried), sgrafitto süslemeli tabak, 1615 (Charleston, 1968, s. 129).

### 1.2.5.4. İsviçre

"İsviçre'de 17.-19. yüzyıllar arasında Emmertal bölgesinde yer alan Lannglau'da sgrafitto tekniğinde üretilen seramikler kırmızı bünye üzerinde uygulanmıştır. Kazıma tekniği uygulandıktan sonra ürünlerin yüzeyine kazınmış desenleri çok daha belirgin etmek için demir oksit uygulanmıştır. Bu üsluptaki ürünlerde genellikle yağ sarısı olarak adlandırılan saydam bir sır kullanılmıştır" (Sarnıç, 2004, s. 27-28).

### 1.2.5.5. İtalya

"İtalya'da yapılan sgrafitto süslemeli seramikler eşine nadir ulaşılabilecek örnekler sergilemektedir. Bu ülkede 14. ve 15. yüzyıllarda en çok kullanılan dekor tekniklerinden biri olmuştur. "Bu dönemde İtalya'daki en önemli seramik üretim merkezleri Derunta, Urbino ve Faenza'dır. Bu tekniğin "Sgrafitto" adıyla anılmaya başlaması ve bunun seramik literatürüne geçişi 15. yüzyılda dönemin İtalyan sanatçılarından Picolpasso'nun "Li tre libaidell' Arte del Vasaio"

(Çömlekçilik Sanatının Üç Kitabı) isimli el yazmasında toprak ürünlerin tarifini yaparken kullandığı "guesta pitture chiaması sgrafiato" (bu tür boyamalara sgrafitto denir) cümlesiyle başlamıştır" (Sarnıç, 2004, s. 23-24).



**Fotoğraf 67**- Sır altında sgrafitto bezemeli çanak içi, İtalya (Bologna-Ferrara), 15. yüzyıl (Charleston, 1968, s. 126).

"İtalya' da sgrafitto süsleme tekniğinin popüler olduğu dönemde mezza-mayolika olarak isim verilen bu gruptaki ürünlerin üzeri beyaz astar ile kaplanmış, yüzeye kazıma tekniği uygulandıktan sonra renklendirmek için oksit sürülmüştür" (Sarnıç, 2004, s. 24).



**Fotoğraf 68-** Sır altında beyaz astar üzerine sgrafitto bezemeli sığ çanak. İtalya, Toskana veya Umbria, 16. yüzyılın başları (Charleston, 1968, s. 118).



**Fotoğraf 69-** Sgrafitto bezemeli beyaz astarla kaplanmış dekoratif duvar plakası, Padua, İtalya, 15. yüzyılın ikinci yarısı (Charleston, 1968, s. 117).

### 1.2.5.6. Macaristan

"Orta Çağda Macaristan'da üretilen seramiklerin bazıları, sır kullanılmamış yüzeylerden, bazıları ise astarla kaplanmış yüzeylerden oluşmaktadır. 15. yüzyılın sonlarında ilk defa, sır uygulanmaya başlanmıştır. 16-17. yüzyıllarda Osmanlı Türklerinin hakimiyetinde olan Macaristan burada üretilen seramiklerden de etkilenerek, saydam sırlı, yeşil, siyah ve kırmızı astar dekorlu ürünler ortaya koymuşlardır. Bu dönem iyice harmanlanmış olan Macarlı ustaların sonraki zamanlarda sgrafitto süslemeli seramikleri üretmeleri için büyük bir etki yaratmıştır. Macaristan'da sgrafitto süslemeleri yapılan en önemli seramik

üretim merkezleri, Karcog, Siklos, Tiszafured, Hodmezovasarhely ve Mezotur'dur" (Sarnıç, 2004, s. 25-26).



**Fotoğraf 70-** Tabak, Szendre- Macaristan (astar ve sgrafitto tekniği) (Kutlu, 2013, s. 17).



**Fotoğraf 71-** Tabak, Portekiz, sgrafitto tekniği

(Kutlu, 2013, s. 17).

### 1.2.6. Amerika

"Amerika kıtasında yaşayan topluluklar için sigrafitto tekniği çok sevilen ve çokça tercih edilen bir teknik olmuştur. New Mexico'da yaşayan Pueblolar, 1960'lardan bu yana, kendilerine özgü bir sigrafitto tekniği geliştirmişlerdir. Bu teknikte, yüzeyin kazınması ilk pişirimden sonra yapılmaktadır. Doğal bulunan kazıma aletlerinin yerini, modern teknolojinin yardımıyla, ameliyatlarda kullanılan neşterler veya dişçilerin kullandığı oyucu kesici aletler hatta lazer ile çalışan aletler almıştır. Halen Meksika'daki Mata Ortiz bölgesinde geleneksel üretimler devam etmektedir" (Kutlu, 2013, s. 18).



**Fotoğraf 72-** Jemez Pueblo, New Mexico ABD'den Wilma L. Baca tarafından yapılmıştır (Sentance, 2004, s. 79).



**Fotoğraf 73-** Kazıma tekniğinde kırmızı astarlı kavanoz. Belem, Brezilya (Sentance, 2004, s. 78).



**Fotoğraf 74-** Vazo detayı. Ricardo Delgado Cruz. Mata Ortiz-Meksika (Kutlu, 2013, s. 19).



**Fotoğraf 75-** Vazo (h.:15 cm. d.:12 cm.) Lupita Guezada, Mata Ortiz-Meksika (Kutlu, 2013, s. 19).

# 2. BÖLÜM

# SGRAFİTTO YAPIMINDA GEREKLİ OLAN MALZEMELER, UYGULAMA YÖNTEMLERİ VE SANATÇILARDAN ÖRNEKLER

# 2. BÖLÜM

# SGRAFİTTO YAPIMINDA GEREKLİ OLAN MALZEMELER, UYGULAMA YÖNTEMLERİ VE SANATÇILARDAN ÖRNEKLER

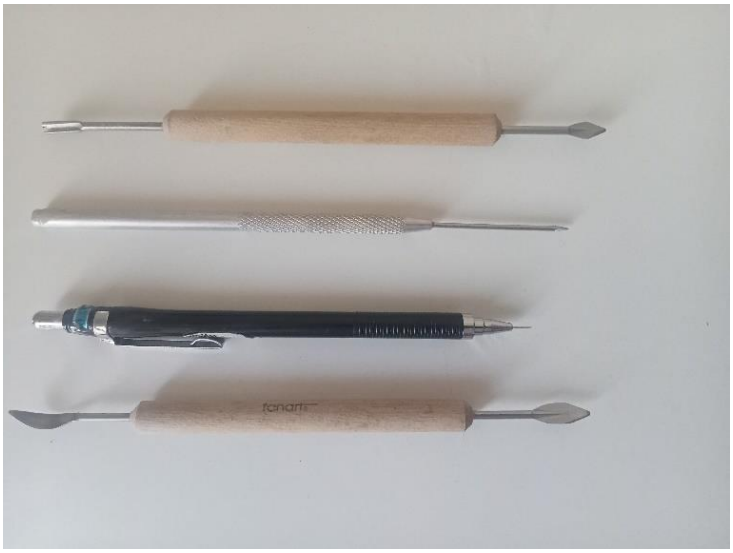
## 2.1. Sgrafitto Dekor Tekniği'nin Uygulama Aşamasında Gerekli Olan Malzemeler

Sgrafitto dekor tekniğinin uygulama aşamasında kullanılan yardımcı alet-edevatlar yapım yöntemlerine göre çeşitlilik göstermektedir.

Deri sertliğindeki yaş bünye üzerine yapılan sgrafitto yönteminde; sır altı boyalar, desenin çıktısı, bant, sivri uçlu metal kazıma aleti, saydam sır, kompresör, püskürtme tabancası kullanılır.

Bisküvi bünye üzerine yapılan sgrafitto yöntemi; çeşitli bisküvi ürünler, renkli sır altı boyalar, tahrir boyası, desenin çıktısı, bant, sivri uçlu metal kazıma aleti, kompresör, püskürtme tabancası, saydam sır kullanılır.

Pişmiş sır üzerindeki bünyeye yapılan sgrafitto yönteminde; mat veya parlak sırlı pişmiş seramik formlar, tiner bazlı medyum, sır üstü seramik dekor boyası, karbon kâğıdı, desenin çıktısı, ucuna iğne takılmış uçlu kalem, iğne kullanılır.



**Fotoğraf 76-** Farklı uçtaki kazıma aletleri (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).

## 2.2.Sgrafitto Dekor Tekniği Uygulama Yöntemleri

### 2.2.1. Yaş Bünye Üzerine Uygulama Yöntemi

Yaş bünye üzerine uygulanan sgrafitto yönteminde; sgrafitto tekniği yaş çamur üzerinde fakat deri sertliğinde iken uygulanır. Farklı şekillerde bulunan formların üzerine ilk pişirimi yapıldıktan sonraki renginden başka bir renk ile ya da birbirinden farklı birden fazla renk ile hazırlanmış astar pistole ile yüzeye uygulanır. Astarın ince kat sürülmesi ise boyanın kazıma işlemi yapılırken kalkmamasına olanak sağlar. Genellikle bu uygulama yönteminde iz bıraktığı için fırça tercih edilmez.



**Fotoğraf 77**- Deri sertliğindeki beyaz bünyeye uygulanmış kahverengi boyalı karo (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).

Daha önceden hazırlanmış ölçüye göre kazıması yapılacak olan desenin çıktısı alınarak uygulanacak yüzeyin üzerine dikkatli bir şekilde yerleştirilir. Bu noktada gözden kaçırılmaması gereken bir diğer önemli nokta ise deseni yüzeye geçirirken desenin oynamaması için deseni kenarlarından bantlayarak sabit tutulması gerekir. Aksi bir durumda deseni geçirirken kaymalar meydana gelir. Desenin üzerinden sivri uçlu bir alet

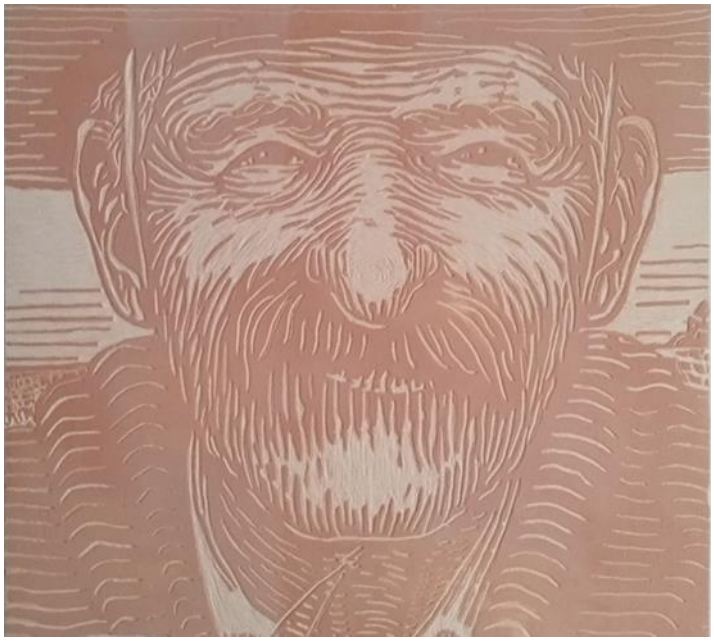
yardımıyla ya da kurşun kalem ile geçerek yüzeye aktarılma işlemi gerçekleştirilmiş olur. Yüzeyin üstüne geçirilmiş olan desen sivri uçlu metal bir aletle tek renk astar veya birbirinden farklı renkteki astarları ortaya çıkacak şekilde kazıma işlemi yapılır. Eğer kazıma işlemi olması gerektiğinden daha derine inilirse bu durum farklı bir boyut kazanır. Yaş çamur üzerine kazıma işlemi deri sertliğindeyken yapılmazsa bunun sonucunda kazıma kenarlarında çapaklar meydana gelir. Çapaklanmanın oluşmaması için ise boyanın kurumamış olması gerekmektedir. Dolayısıyla kazıma işlemi yapılan bölgenin bir kısmı açık kalırken diğer kısmı poşetle kapalı tutularak boyanın kurumasını bu şekilde önlemek gerekmektedir.



**Fotoğraf 78-** Boyalı yüzeye desenin sivri uçlu bir alet ile geçirilmesi (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 79-** Deseni geçirilen boyalı yüzeyin sivri uçlu kazıma aleti ile sgrafitto tekniğinin uygulanması (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 80-** Yaş bünye üzerine sgrafitto yönteminin uygulanmış ve bitmiş hali (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).

### 2.2.2.Bisküvi Bünye Üzerine Uygulama Yöntemi

Bisküvi bünye üzerine uygulanan sgrafitto yönteminde sır altı boya sürülerek kuruması beklenir. Daha sonra izlenilecek aşamalar ise yaş çamur üzerine yapılan sgrafitto tekniğindeki aşamalarla birebir benzerlik göstermektedir. Genellikle tahrir boyası veya sır altı boyalar kullanılır. Bisküvi ürün üzerine kullanılacak boya pistole yardımıyla atılır. Aynı ürün üzerinde birden fazla renk kullanılması isteniyorsa farklı renkteki boyalar ürünün üstüne pistole yardımıyla püskürtülür.



**Fotoğraf 81-** Bisküvi üzerine sır altı boya sürülmüş karo (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 82-** Bisküvi ürünün üzerine desenin aktarılması (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 83-** Deseni geçirilen bisküvi ürünün yüzeyinin kazıma aleti ile sgrafitto tekniğinin uygulanması (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 84-** Bisküvi ürün üzerine sgrafitto tekniğinin uyulanmış ve bitmiş hali (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).

### 2.2.3.Pişmiş Sırlı Bünye Üzerine Uygulama Yöntemi

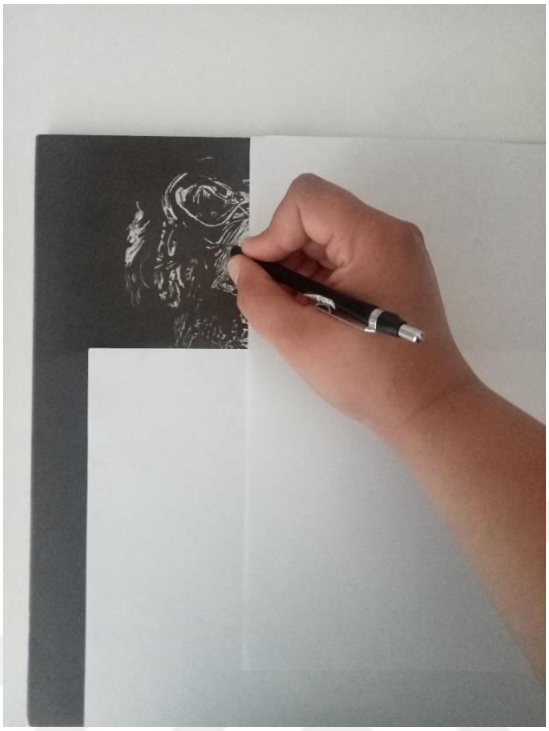
Uygulama yöntemi bakımından pişmiş sır üzerine uygulanan sgrafitto yöntemi diğer yöntemler arasında en zor ve meşakkatli olanıdır. Bu teknikte pişmiş sır üzerine atılan solvent tiner bazlı medyum katkılı sır üstü dekor boyası kazıma esnasında zedelenmemesi için çok dikkat edilmesi gerekir. Kazıma esnasında sır üstündeki boyaya çıplak el ile dokunulmamalı, dik seramik formlar turnet üzerinde çalışılmalı yatay form ise bir yerden destek alınarak çalışılmalıdır. Ayrıca kazıma aşamasında elin boya ile temas etmemesi için elin altına peçete ya da kâğıt yerleştirilmelidir.



**Fotoğraf 85-** Sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo, zemin rengi beyaz (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 86-** Sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karonun üzerine desenin geçirilmesi (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 87-** Hazır karonun üzerine ucuna iğne takılmış uçlu kalem ile kazıma işleminin uygulanması (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 88-** Pişmiş sırlı bünye üzerine sgrafitto yönteminin uygulanmış ve bitmiş hali (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).

Pişmiş sır üzerine yapılan sgrafitto yönteminde dekor boyasının zarar görmesini önlemek için boyaların içine solvent tiner bazlı medyum katılarak hazırlanması gerekir. Hazırlanan boya pistole ile pişmiş sırlı form üzerine aktarılır, fırçayla boyanın yüzeye aktarılması iz bırakacağından dolayı daha çok pistole yönteminin kullanılması önerilir. Boyanın kalın atılması kazıma işlemini zorlaştıracağı için uygun olmaz. Boya kuruduktan sonra seramik form üzerine aktarılacak desen beyaz veya sarı renkteki karbon kâğıdı yardımıyla formun üstüne kalem yardımı ile geçirilir. Kazıma aşamasında medyumlu boyanın ucuna iğne takılmış uçlu kalem ile çizgisel nitelikte değil nokta darbeleri ile kazıma yapmak gerekir. Çizgisel şekilde kazıma yapılması, boyanın sır üzerinden yaprakçıklar halinde kalkmasına neden olacağından bu şekilde dekorlama yapmak sakıncalıdır. Eğer çizgisel halde kazımalar yapılmak isteniyorsa yavaş ve çok dikkat edilerek kazımalar yapmak mümkün olabilir. Kazıma yapıldıkça iğnenin ucu köreleceğinden sıklıkla iğnenin değiştirilmesi gereklidir, değiştirilmez ise kazıma işlemi her harikulade yapılmasını zorlaştırır. Noktalama sırasında ışık gölge verilerek işlenen resmin açık yerleri daha sık noktalama, koyu yerleri ise daha seyrek şekilde noktalanarak dekorlama işlemi tamamlanır. Sgrafitto dekor tekniği yöntemleri arasında en çok zahmetli olanıdır. Uzun ve meşakkatli bir yol vardır. Bekledikçe toz emen bir boya olduğu için kazıma işlemi yapılmadığı zamanlarda temiz bir bezle sarılarak muhafaza edilmelidir. Aksi takdirde tozların boyanın üzerine tutunması sonucunda piştikten sonra renk değişimleri görülebilir. Pişirme derecesine gelince 800ºC' de yapılmıştır.

## 2.3. Sanatçılardan Örnekler

Birbirinden farklı bölgede yaşayan seramik sanatçıların kimisi yaşadıkları bölgenin doğasını, geleneklerini, kültürünü kendi tarzları ile yorumlayıp sgrafitto tekniğini kullanarak seramik ürünlere yansıtmışlar, kimisi ise kendi serbest tasarımlarıyla ürünler üretmişlerdir. Sgrafitto dekor tekniği ile kendi üsluplarıyla eserler üreten bazı sanatçılar seri üretimler yaparak bu teknikle çalışmalarını ön plana çıkarmışlar ve ürettikleri eserlerle kendilerinin çalışmalarına yansıttıkları tarzlarıyla tanınmasına olanak

sağlamışlardır. Sgrafitto dekor tekniği kimi sanatçılar için başlangıç noktası olmuş kimi sanatçı için de bir odak noktası olup bu tekniğin evrenselleşmesine ve gelenekselleşmesine olanak sağlamıştır.

### 2.3.1. Ali Temel Köseler

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim üyesi olan Ali Temel Köseler, yaklaşık 30 yıldan beri seramik üretmektedir. Yurt içi ve dışında sempozyum, bienal ve sergi gibi birçok sanatsal etkinliğe katılmıştır. Pekişmiş astarlarla yaptığı çalışmaların yanında kâğıt katkılı seramik çalışmalar ve günlük yaşamda kullanılan anonim nesnelerle yaptığı çalışmaları da vardır. Köseler' in Kırmızı Siyah Sergisinden pekişmiş astarlı ayaklı kap ve Sokak Lambası sergisinden Bizans geleneğinde yaptığı tabak sgrafitto örnekleri olarak aşağıda yer almıştır (**Kaynak:** Ali Temel Köseler kişisel arşiv).



**Fotoğraf 89-** Ali Temel Köseler, "Kırmızı Siyah Serisi 11", yaş bünye üzerine sgrafitto dekorlu ayaklı kap, h.:28 cm., d.:18 cm., 2019, İzmir (**Kaynak:** Ali Temel Köseler kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 90-** Ali Temel Köseler, kurşun sırlı ve yaş bünye üzerine sgrafitto dekorlu tabak, d.:33 cm., h.:9 cm., 2022, İzmir (**Kaynak:** Ali Temel Köseler kişisel fotoğraf arşivi).

### 2.3.2. Amanda Shelsher

Amanda Shelsher (1971, Batı Avustralya doğumlu), Perth Batı Avustralya'daki evinde tam zamanlı heykel seramik sanatçısı olarak çalışmıştır. Gooseberry Hill'in küçük evinde büyümüştür ve 10 yaşındayken annesinin profesyonel çömlekçi olarak kendi kariyerine başlamasıyla kil ile tanışmıştır. Hem sanatçı bir anne hem de baba tarafından çevrelenen Amanda, seramik dünyasına çekilmiştir ve bu küçük yaşlardan itibaren pişirme ve sırlama işleri yapmaya başlamıştır. Amanda, 18 yaşında sergi açmaya başlamıştır ve Batı Avustralya'daki Curtin Teknoloji Üniversitesi'nde Görsel Sanatlar seramik alanında lisans eğitimini tamamlamıştır. Daha sonra 1992 yılında ertesi yıl eğitim yüksek lisans diplomasını (sanat – ortaokul) tamamlamıştır (Amanda Shelsher, 2017).



**Fotoğraf 91-** Amanda Shelsher, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli heykel (**Kaynak:** https://ultrawolvesunderthefullmoon.blog/2017/05/17/ceramic-sculpture-by-amanda-shelsher-amanda/, Erişim Tarihi: 08.05.2024).

### 2.3.3. Ayşenur Ceren Asmaz

2014-2018 yılları arasında Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Seramik ve Cam Tasarımı Ana Sanat Dalı'nda Sanatta Yeterlik programı süresince bu kurumda görev yapmıştır ve 2018 yılında Sanatta Yeterlik programını bitirmiştir. Çeşitli sempozyum, bienal ve karma sergilerinin yanı sıra; "İnsanın kanadı; gayretidir", "Inner Monsters: Glass Edition" ve "Arabesque" isimli üç kişisel cam sergisi; "Recipe for Disaster", "Gopitholand: Circus" ve "Hayatının İkinci Bölümüne Hoş Geldin" isimli üç kişisel seramik sergisi; ayrıca "İki Nehir" isimli şiir kitabı için hazırladığı illüstrasyonlardan oluşan bir illüstrasyon sergisi ve kağıt üzeri eserlerinin yer aldığı "Alegori" isimli bir sergisi bulunan sanatçının, biri heykel ikisi seramik alanında olmak üzere üç adet ödül almıştır. Sanatçının Güney Kore Uluslararası Macsabal Müzesi, Stieglitz Academy Uygulamalı Sanatlar Müzesi ve pek çok özel koleksiyonda eserleri yer almıştır. 2021 yılında Doçentlik unvanını alan sanatçı, atölye çalışmalarına Kayseri'de devam et (A. Ceren Asmaz Biyografi, tarih yok).



**Fotoğraf 92-** Ayşenur Ceren Asmaz, "Gopitholand Sirki", bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli form, 2021 (**Kaynak:** https://www.acerenasmaz.com/ceramics, Erişim Tarihi: 21.05.2024).

### 2.3.4. Becky ve Steve Lloyd

Becky Lloyd, 1990 yılında Wisconsin'deki Beloit College'dan Studio Art alanında lisans derecesiyle mezun olmuştur. Öğrenimi sırasında Steve Lloyd ile tanışmıştır. Steve yüksek lisans eğitimini tamamladıktan sonra bir stüdyo kurup iki kızlarını büyütmek için Minnesota kırsalına taşınmışlardır. Becky ve Steve uzun yıllar boyunca kil konusundaki kendi ilgi alanlarını keşfettikten sonra yeteneklerini birleştirmeye karar vermişlerdir ve ortak çalışmaları üzerinde çalışmaya başlamışlardır. 2006 yılında aile Batı Kuzey Carolina'nın güzel dağlarına taşınmışlardır. Çift, yıllar boyunca pek çok sanat fuarına ve sergisine seyahat etmiştir ve işbirlikçi çalışmaları nedeniyle, Baltimore ve Atlanta'daki American Craft Council Shows ve Philadelphia Museum of Art Craft Show'daki Best of Show ödülleri de dahil olmak üzere çok sayıda ödül kazanmışlardır. 2012'de Kuzey Karolina Sanat Konseyi Sanatçı Bursu bursunu aldılar ve kildeki yakın çalışma ilişkilerini keşfetmeye devam etmelerini sağlamışlardır (Lloyd Pottery, tarih yok).



**Fotoğraf 93-** Becky Llyod (**Kaynak:** https://www.cannonriverclaytour.com/becky-lloyd, Erişim Tarihi: 13.01.2024).



**Fotoğraf 94-** Steve Llyod (**Kaynak:** https://piedmontcraftsmen.org/2015/03/steve-lloyd/, Erişim Tarihi: 13.01.2024).

### 2.3.5. Bernard Leach

Bugün yaygın olarak 'İngiliz stüdyo çömlekçiliğinin kurucu babası' olarak kabul edilen seçkin bir sanatçı-çömlekçi ve öğretmendir. Leach İngiliz doğmuş olmasına ve Britanya'da önemli bir etkiye sahip olmasına rağmen, uygulamaları uluslararası bir üne sahip olmuştur. Leach daha sonra 21 yaşındayken Kensington'daki London School of Art'a katılmıştır ve burada Frank Brangwyn tarafından gravür eğitimi almıştır ve öğretilmiştir. Onun döneminde Mashiko kasabasını çömlekçilik merkezi olarak kurmuştur. Hamada ve Leach birlikte 1920'de İngiltere'ye gitmişlerdir. St Ives El Sanatları Birliği'nin (hayırsever Francis Horne tarafından desteklenen) desteğiyle Hayle'deki bir bölgede bir çömlekçilik atölyesi ve raku fırını kurmuşlardır. 1932'de Amerikalı Leonard ve Dorothy Elmhirst çifti, Leach'i bir çömlekçilik atölyesi kurmaya ve 1935'te Leach'in yerleştiği Devon Dartington'a öğretmenlik yapmaya davet etmiştir. O dönemde öncü bir el sanatları sanatçısı olarak hevesle yazan Leach'in çalışmaları ve

stüdyosu, Britanya içinde ve dışında belirgin bir önem kazanmıştır (Bernard Leach and British studio pottery: Foundations and Lineage, 2022).



**Fotoğraf 95-** Bernard Leach (1887-1979), küresel sgrafitto teknikli sırlı vazo (**Kaynak:** https://antique-collecting.co.uk/2020/06/15/bernard-leach-a-quick-guide-to-his-ceramics/, Erişim Tarihi: 13.01.2024).

### 2.3.6.Bernice Suazo Naranjo

En çok karmaşık sgraffito tasarımlarıyla süslenmiş koyu kahverengi kavanozlarıyla tanınmıştır. Bernice, Taos Pueblo'dan Bernice Suazo olarak doğmuştur. Daha sonra Tito Naranjo ile birlikte Santa Clara'daki evine taşınmıştır. Baldızları Jody Folwell ve Nora Naranjo-Morse'dan geleneksel Santa Clara usulü çömlek yapmayı öğrenmiştir. Bernice, kendine özgü sienna/kahverengi kavanozları yapma süreci üzerinde yıllarını harcamıştır (Native American Pottery Bernice Naranjo, tarih yok).



**Fotoğraf 96-** Bernice Suazo Naranjo, "Avonyu Soyut", yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli vazo (**Kaynak:** https://www.indianpueblostore.com/blogs/native-art-artists/collector-s-guide-to-unique-native-american-pottery-styles-sgraffito, Erişim Tarihi: 22.06.2024).

### 2.3.7. Carl Cooper

Carl Cooper (1912-1966) Williamstown, VIctoria'da doğmuştur. Yirmili yaşlarında çömlekçiliğe ilgi duymaya başlamıştır ve Arthur Merric Boyd ve John Perceval, 1945'te Murrumbeena, Victoria'da AMB Çömlekçiliklerini açmışlardır. 1945'ten bir süre sonra kendi stüdyosunu kurmuştur ve Art in Australia'da yayınlanan Aborijin ağaç kabuğu resimlerinden etkilenen tasarımlarda kazınmış veya boyanmış işlevsel toprak parçalar yapmaya başlamıştır (Carl Cooper, tarih yok).



**Fotoğraf 97-** Carl Cooper,1948, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli kâse, 4,3x15,3 cm. (**Kaynak:** https://www.ngv.vic.gov.au/explore/collection/artist/2860/, Erişim Tarihi: 13.01.2024).

### 2.3.8. Cathy Franzi

Cathy Franzi, botanik ve çevresel temaları araştıran tam zamanlı bir stüdyo sanatçısıdır. Sanat pratiği aracılığıyla Avustralya bitkilerinin ve çevresel bilginin seramik form ve yüzeyde nasıl ifade edilebileceğini araştırmaya devam etmiştir. Cathy, Avustralya bitki örtüsünü temsil etmek için baskı resim yöntemleri ve kompozisyonun bazı yönlerini seramik ortama uyarlayarak farklı bir dokusal yaklaşım geliştirmiştir. Son çalışmasının rölyef, gravür veya blok baskı resimlerini çağrıştırdığı kendi malzemelerini, araçlarını ve süreçlerini yaratmıştır. Kaplarını yapmak için, porselen çamuru kullanılmış çömlekçi tornasında şekillendirmiştir ve daha sonra yüzey görüntülerine yanıt verecek forma hareket kazandırmıştır. Bir bitkinin formu ve karakterini yapmak için, kazıma tekniği ile veya elle çizilmiş şablonlar kullanmıştır ve sır gibi malzemeler ile çiçek rengi yakalamaya çalışmıştır (Cathy Franzi, tarih yok).



**Fotoğraf 98-** Organik formların görüldüğü yaş bünye üzerine sgrafitto dekoru uygulaması, Cathy Franzi, porselen, 66,4x23,5x20,6 cm., 2018, Avustralya (**Kaynak:** https://zoneonearts.com.au/cathy-franzi/, Erişim Tarihi: 08.05.2024).

### 2.3.9. Chris Theiss

Chris Theiss 1967'de Hope, Rhode Island'da doğmuştur. Sanatçı Robert Arneson'un yanında çalışmak için Chris, lisansüstü eğitiminin ardından 1992-1993 yıllarında Rhode Island Tasarım Okulu'nda misafir seramik profesörü olarak ders vermiştir. 1993 yılından günümüze kadar Skagit Valley College'da sanat fakültesi üyesi olarak görev yapmıştır ve 2014-2016 yılları arasında Western Washington Üniversitesi'nde Seramik, 3 Boyutlu Sanat ve Çizim dersleri vererek profesör olarak görev yapmıştır. Chris heykellerini ve çizimlerini Amerika Birleşik Devletleri'nin her yerinde sergilenmiştir ve çalışmaları The Mint Museum, Los Angeles County Museum, Crocker Art Museum, The University of California Davis, The Rhode Island School of Design, The California Palace of California gibi koleksiyonlarda yer almıştır. Chris'in seramik heykeli, Ceramics Art and Perception #100 sayısının kapağında ve Uppercase

dergisinin en son yayınladığı “İlham Ansiklopedisi’ n de yer almıştır (Chris Theiss, Clay, tarih yok).



**Fotoğraf 99-** Chris Thesis, "Mutfak Fincanı", 5x6,5x5, beyaz çamur, kazıma tekniği (**Kaynak:** https://www.matzkefineart.com/artists-2/chris-theiss-clay/, Erişim Tarihi: 13.01.2024).

### 2.3.10.Clyde Burt

Clyde Burt (1900-1981), 20. yüzyılın ortalarında Amerikan seramiğinin gelişiminde önemli rol oynayan Amerikalı bir çömlekçi ve seramikçiydi. Ohio'da doğmuştur ve Cleveland Sanat Okulu'nda okumuştur ve burada çömlekçiliğe ilgi duymaya başlamıştır. 1920'lerde Burt, New York'a taşınmıştır ve çeşitli seramik şirketlerinde dekoratör olarak çalışmıştır. Greenwich Village sanat ortamına dahil olmuştur ve sır ve formlarla denemeler yaparak kendi çömleklerini yapmaya başlamıştır. 1930'larda Ohio'daki Cowan Pottery Studio'da çalışmıştır ve burada kendisine ulusal tanınırlık kazandıran yenilikçi formlar ve sırlar yaratmıştır (Clyde Burt, tarih yok)



**Fotoğraf 100**- Clyde Burt, sgrafitto seramik kap (**Kaynak:** https://www.incollect.com/artists/clyde-burt?artist=51058&type=artist, Erişim Tarihi: 16.06.2024).

### 2.3.11.Danıca Wıchtermann

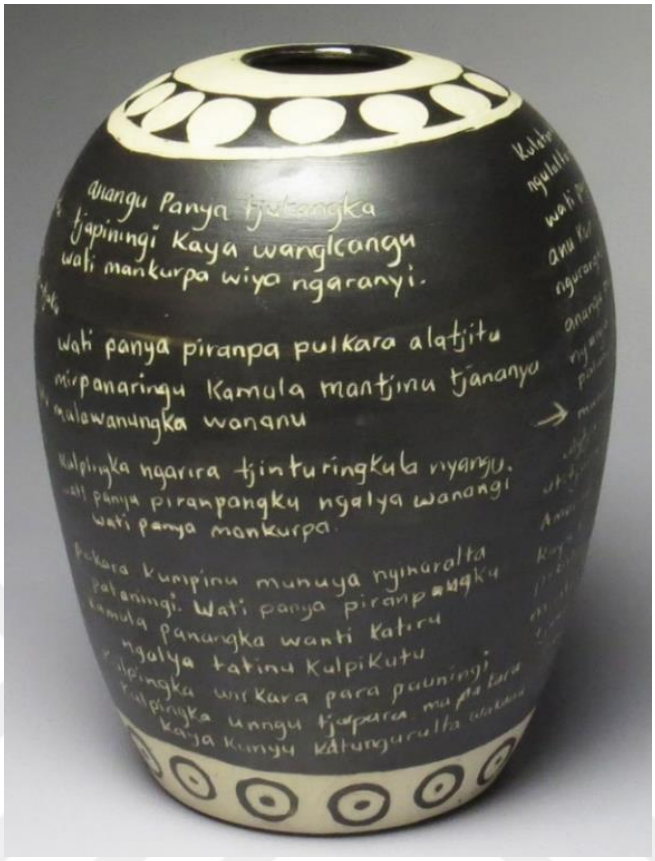
Danıca Wıchtermann, Perth'in Kalamunda tepelerinde yaşayan bir seramik sanatçısı ve öğretmendir. Çalışmaları, Avustralya'nın yerli çiçek ve kuşlarının yanı sıra Batı Avustralya'daki tehdit altındaki türlere olan ilgisini yansıtmıştır. Danica'nın eserleri, tasarımlarının bir parçası olarak doku ve desenler oluşturmak için genellikle doğadan gelen izlenimleri kullanarak Batı Avustralya'daki eşsiz doğal biyolojik çeşitliliğin özünü yakalamasıyla bilinmiştir. Lise öğretmenidir ve 2006'dan bu yana kendi atölyesi olan Rediscover Ceramics'i işletmiştir ve burada atölye çalışmaları, özel dersler ve ana sınıfı grupları düzenlemiştir. Danica çalışmaları nedeniyle ödüller kazanmıştır ve düzenli grup sergileri de dahil olmak üzere çok sayıda sergiye katılmıştır. Eserleri aynı zamanda Avustralya ve yurtdışındaki Hükümet ve kamu koleksiyonlarının bir parçası olmuştur (Danıca Wıchtermann, tarih yok).



**Fotoğraf 101-** Danıca Wıchtermann, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli Banksia waratah kubbeleri ve vazo (**Kaynak:** https://www.veniceclayartists.com/decorative-ceramics-botanical-styles/, Erişim Tarihi:16.06.2024).

### 2.3.12.Derek Jungarrayi Thompson

Ernabella Arts'ta çalışmaya ilk kez Nisan 2011'de, yalnızca erkeklere özel ilk seramik atölyesi sırasında gelmiştir. 2012 yılında Derek, Gold Coast Uluslararası Seramik Sanatı Ödülü'nde finalist olarak seçilmiştir. Ayrıca Avustralya Ulusal Üniversitesi Seramik Atölyesi'nde şiir ve baskı resim çalışmaları yapmıştır. 2013 yılında Thompson'ın 'Ngintaka Kutjara' adlı çalışması Muswellbrook Sanat Ödülü'nde büyük beğeni toplamıştır. O zamandan bu yana Ngunytjima Carroll ile ortak çalışmaları NATSIAA'lara (Ulusal Aborijin ve Torres Boğazı Adalı Sanat Ödülleri), Sunshine Coast Sanat Ödülü'ne ve Hobart Şehri Sanat Ödülü'ne seçilmiştir. Thompson ve Tjimpuna Williams, Avustralya Sanat Konseyi tarafından Yeni Çalışma bursu ile ödüllendirilmiştir ve Mayıs 2013'te Çin'in Jingdezhen kentinde büyük bir çömlek atölyesine katılmıştır. 2015 yılında Avustralya Seramik Trienali kapsamında Sidney ve Canberra'da Sabbia Galerisi ile birlikte sergi açmıştır (Artısts Derek Jungarrayı Thompson, tarih yok).




**Fotoğraf 102-** Derek Jungarrayi Thompson, "gerçek bir hikâye I ", 2018, kazıma teknikli kap, h:260x190mm. (**Kaynak:** https://sabbiagallery.com/artists/derek-jungarrayi-thompson/, Erişim Tarihi: 21.06.2024).

### 2.3.13.Emily Nickel

Emily Nickel, Saint Louis, Missouri'den bir seramik figür heykeltıraştır. Missouri'deki Truman Eyalet Üniversitesi'nden BFA ve Indiana Üniversitesi Bloomington'dan MFA derecesine sahip olmuştur. Çalışmalarını ABD genelinde ve Baltimore'dan Montana'ya, Las Vegas'tan Kyoto'ya kadar uluslararası alanda sergilenmiştir ve çok sayıda sanatçı bursu ve ödülü almıştır. On yıllık öğretmenlik tecrübesine sahip, aktif bir sanat eğitimcisidir. 2016 yılında Maine'deki Watershed Seramik Sanatları Merkezi'nde misafir sanatçı olarak yer almıştır, Kansas City'deki 2016 NCECA konferansın da bir panelin moderatörlüğünü yapmıştır ve Red Lodge Clay Center'da misafir sanatçı olarak görev yapmıştır (Emıly Nıckel, tarih yok).



**Fotoğraf 103-** Emily Nickel, Romulus ve Remus, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli heykeller (**Kaynak:** http://www.emilynickel.com/portfolio/romulus-remus/, Erişim Tarihi: 13.01.2024).

### 2.3.14.Füsun Çövenoğlu

1991'de Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümü'nden mezun olmuştur. 1997'de D.E.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Seramik Ana Sanat Dalın'da Yüksek Lisansını, 2023' de D.E.Ü. Güzel Sanatlar Enstitüsü'nde Sanatta Yeterlik almıştır. Sanatçı, ulusal ve uluslararası pek çok karma sergi, sempozyum, workshop ve bienale katılmıştır. Yapıtları Türkiye, Slovakya, Mısır, Makedonya, Arjantin, Avusturya, Almanya, Polonya, Kıbrıs ve Kore deki müze ve koleksiyonlarda yer almaktadır. 68. Devlet Seramik Yarışması'nda ve 3. Kapfenberg Seramik Bienali'nde Başarı ödülleri almıştır. Üç kişisel sergisi bulunan Çövenoğlu 2024 yılında Doçentliğini almıştır. 1992 yılından beri Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik ve Cam Bölümü'nde Öğretim Görevlisi olarak görev yapmaktadır (**Kaynak:** Füsun Çövenoğlu kişisel arşiv).



**Fotoğraf 104-** Füsun Çövenoğlu, Kubadabad Serisi, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli form (**Kaynak:** Füsun Çövenoğlu kişisel arşiv).



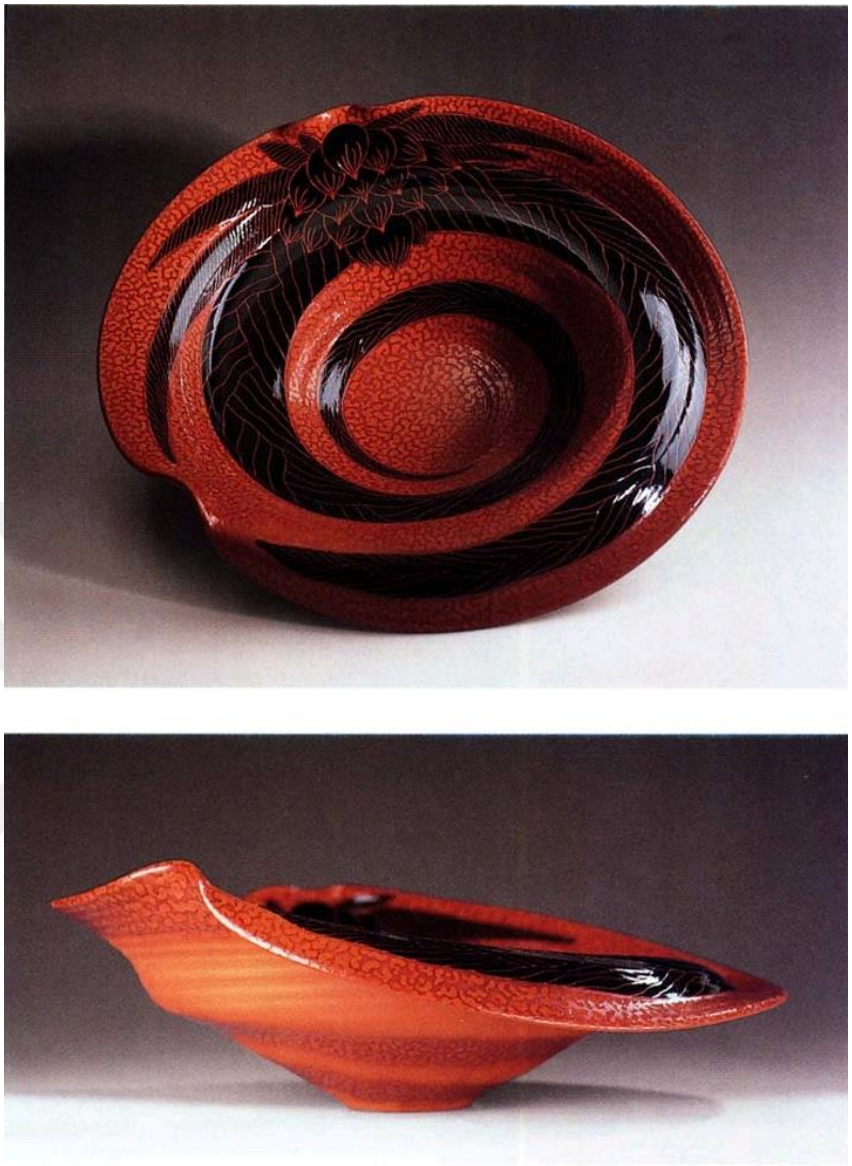
**Fotoğraf 105-** Füsun Çövenoğlu, "Haliç", yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli form (**Kaynak:** Füsun Çövenoğlu kişisel fotoğraf arşiv).



**Fotoğraf 106-** Füsun Çövenoğlu, "Benim Karolarım 2", yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli form (**Kaynak:** Füsun Çövenoğlu kişisel fotoğraf arşiv).

### 2.3.15.Glenda Taylor

Glenda M. Taylor (1954-2015) Kansas'ta faaliyet göstermiştir ve seramik ve öğretmenlikle tanınmıştır. Bethany College'dan lisans derecesi, Emporia Eyalet Üniversitesi'nden sanat yüksek lisans derecesi ve Kansas Eyalet Üniversitesi'nden güzel sanatlar yüksek lisans derecesi almıştır. 1987 sonbaharında oraya gelen Washburn Üniversitesi Sanat bölümünün başkanlığını yapmıştır. 28 yıl boyunca Washburn öğretim üyesi olarak seramik, heykel ve sanat eğitimi vermiştir (Artist Biography & Facts Glenda Taylor, tarih yok).



**Fotoğraf 107**- Üst ve yan görünümler, "Llynne's Fancy", d.:24 cm., şeffaf sırlı sır altı boyalı bisküvi bünye üzerine sgrafitto dekorlu kâse, Glenda Taylor (Davis, 1995, s. 49).

### 2.3.16.Heather Rosenman

Heather Rosenman, Los Angeles'ta yaşayan bir seramik sanatçısı ve tasarımcısıdır. New York doğumlu olan sanatçı, İsviçre'deki Cooper Union ve Basel Tasarım Okulu'nda eğitim görmüştür. İlkel bir estetiği modern hassasiyetlerle birleştiren seramik koleksiyonları, kültür anıtları olarak varlığını sürdüren antik ve fütüristik eserlerden ilham almıştır. Heather kişisel ve karma sergilerde yer almıştır. Çalışmaları

uluslararası alanda mevcuttur ve Architectural Digest, Dwell, Wallpaper, Luxe, Elle Décor, Interiors, Vogue Australia, Galerie ve Kerry Joyce'un yazdığı The Intangible gibi basılı ve çevrimiçi yayınlarda yer almıştır (Heather Rosenman, tarih yok).



**Fotoğraf 108-** Heather Rosenman, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli vazolar (**Kaynak:** https://www.heatherrosenmanceramics.com/functional, Erişim Tarihi: 29.01.2024).

### 2.3.17.James Tower

James Tower, Kent'te doğmuştur. Sanat eğitimini Slade Sanat Okulu'nda sürdürmüştür; burada erken dönem İngiliz çömleklerine ilgi duymuştur ve seramiğe hayran kalmıştır. 1948'de Londra Enstitüsü'nde İngiliz çömlekçi William Newland'ın öğrencisi olmuştur. Tower, Bath Academy of Art'ta Kenneth Armitage, Peter Lanyon, Terry Frost ve William Scott gibi birçok modern İngiliz sanatçıyla tanışmıştır ve burada seramik dersi vermiştir. Tower, eserlerinde sıklıkla denizi motif olarak kullanmıştır; dalga desenleri bir hareket hissi vermiştir ve dokulu yüzeyleri kullanımı deniz kabuklarını ve

kabukluları anımsatmıştır. Tower ilk sergisini 1951 yılında Londra'da açmıştır ve 1966'da Brighton College of Art'ta Güzel Sanatlar Bölümü Başkanı olmuştur ve burada bir heykel kursu açmıştır. Tower'ın sanat eserleri, Londra'daki Victoria & Albert Müzesi ve Chicago Sanat Enstitüsü dahil olmak üzere Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki birçok halka açık koleksiyonda görülebilmektedir (James Tower Bıography, tarih yok).



**Fotoğraf 109**- James Tower, sgrafitto teknikli soyut form (**Kaynak:** https://www.veniceclayartists.com/british-ceramic-modernist-james-tower-centenary/, Erişim Tarihi: 01.02.2024).

### 2.3.18. Jo Walker

Seramik sanatçısı Jo Walker, temiz ve basit formları karmaşık geometrik desenlerle birleştirerek görsel açıdan ilgi çekici ve özenle hazırlanmış çömlekler ortaya çıkarmıştır. Dunfermline merkezli Jo'nun Piloti Serisi, modernist mimaride bulunan formlardan, özellikle de sadeliği ve sade doğasından güçlü bir şekilde etkilenmiştir. Bu etki aynı zamanda her bir parçanın yüzeyinin hassas markalama için bir tuval haline geldiği dekoratif yaklaşımının da temelini oluşturmuştur. Jo'nun imza niteliğindeki

sgrafitto tekniğini kullanmış olması, renkli cilanın seçici kullanımıyla tezat oluşturan dinamik kompozisyonlar yaratmıştır. Jo, başlangıçta Edinburgh Sanat Koleji'nde mücevher tasarımı okumuştur ancak yaklaşık on beş yıl önce kili keşfetmiştir ve sunduğu olanaklardan etkilenmiştir. Birleşik Krallık'ta düzenli olarak sergiler açmıştır ve ülke çapında çok sayıda stokçusu olmuştur. Jo'nun çalışmaları Yorkshire Heykel Parkı'nda (Wakefield) görülmüştür (Jo Walker Bio, tarih yok).



**Fotoğraf 110-** Jo Walker, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli kaplar (**Kaynak:** https://potfest.co.uk/potter/jo-walker/, Erişim Tarihi: 22.06.2024).

### 2.3.19.Judy Weeden

Judy Weeden, Alaska Üniversitesi'nde biyolojik araştırma ve öğretim alanında tam zamanlı akademik kariyerinin (13 yıl) ardından 50 yıldır seramik alanında çalışmaya devam etmiştir. Seramikçinin paletini oluşturan malzemeleri saha çalışması sırasında keşfetmiştir. Dekoratif ve heykelsi formlarını, tornada üretmek yerine elle şekillendirmiştir. (Judy Weeden Biography, 1968).



**Fotoğraf 111-** Judy Weeden, baykuş (**Kaynak:** https://www.veniceclayartists.com/tag/canadian-ceramic/, Erişim Tarihi:17.01.2024).

### 2.3.20.Karen Newgard

Louisiana Eyalet Üniversitesi'nde okurken çömlek yapmaya başlamıştır ve seçtiği seramik dersinden etkilenmiştir. 1992'de mezun olduktan sonra, Batı Kuzey Carolina'daki Penland El Sanatları Okulu'na iki yıl boyunca çalışmıştır. Bu süre zarfında tam zamanlı bir stüdyo çömlekçisi olmaya karar vermiştir. Penland, seramik eğitimini genişletmek ve zanaat işi hakkında bilgi edinmek için ona kendi başına yola çıkma konusunda güven veren harika bir yer olmuştur. Çömleklerini etkileyen birbirinden farklı fikri olan birçok eğitmenle tanışmıştır. Penland programını tamamladıktan sonra, 1996 yılında çömlekçilik işine başladığı yer olan Saluda, Kuzey Carolina'ya taşınmıştır. 2003 yılında çömlekleri Asheville, Kuzey Carolina'ya taşımış ve burada ev stüdyosunda ve canlı

River'da tam zamanlı olarak çömlek yapmaya devam etmiştir (Karen Newgard Asheville, Kuzey Karolina, tarih yok).



**Fotoğraf 112-** Yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli uzun kuş kavanozları, Karen Newgard (**Kaynak:** https://www.veniceclayartists.com/functional-ceramic-ware/, Erişim Tarihi: 17.01.2024).

### 2.3.21.Katherine Hackl

Katherine Hackl, 1994 yılında geleneksel el işi çömlek ve fayans üreten seramik stüdyosu kurmuştur. Uzmanlık alanı hem kamu hem de özel komisyonlar için özel el yapımı dekoratif karo olmuştur. Teknikleri ve tasarımları, çini yapımının Sanat ve El Sanatları geleneklerinden yararlanmıştır. Katherine Hackl'ın kendine özgü çömlekçiliği, tornada çekilmiş işlevsel seramik eşyalar ve porselenle süslenmiş formlardan oluşan bir koleksiyonu olmuştur. Her parça, botanik görseller, desenler ve resimlerle katmanlaşan zarif formların benzersiz bir birleşimi olmuştur. Katherine'in Lambertville, NJ'de Swan Street Studio'da ve Boston, MA'da Stove Factory Studios'ta stüdyo yerleri bulunmaktadır (Pottery & Tiles, tarih yok).



**Fotoğraf 113-** Katherine Hackl, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli yemek takımı seti (**Kaynak:** https://www.katherinehackl.com/sgraffito-pottery.php, Erişim Tarihi:22.06.2024).

### 2.3.22.Kathy King

Kathy King Boston bölgesinde aktif bir stüdyo sanatçısıdır ve Allston, MA'daki Harvard Sanat Ofisi'nde eğitmen ve seramik programı direktörüdür. 1998 yılında FL. ABD genelinde yetmiş beşten fazla kolej, okul ve sanat merkezinde atölye çalışmaları ve konferanslar vermiştir. Kendisine, Shigaraki Seramik Kültür Merkezi'nde El Sanatları Okulları ABD Rezidansı ödülü verilmiştir ve diğer misafir programlar arasında MT'deki Archie Bray Vakfı ve ME'deki Watershed Seramik Sanatları Merkezi yer almıştır. Çalışmaları ayrıca Ceramics: Art and Perception, Studio Potter, Clay Times, Art Papers ve Ceramics Monthly gibi çok sayıda yayın ve süreli yayında yer almıştır. Studio Potter'ın Yönetim Kurulu'nda görev yapmıştır ve The Marks Project'in yönetim kurulunda ve Fuller Craft Müzesi Koleksiyon Komitesi'nde görev yapmıştır (Kathy King Belmont, Massachusetts Biography, tarih yok).



**Fotoğraf 114-** Kathy King, sgraffito teknikli tabak (**Kaynak:** https://www.kathykingpotterpainter.com/bowls.html, Erişim Tarihi: 17.01.2024).

### 2.3.23.Kurt Weiser

Kurt Weiser, 1950'de Lansing Michigan'da doğmuştur. 1972-76 yılları arasında Kansas City Sanat Enstitüsü'nde Ken Fergusen'in yanında seramik eğitimi almıştır ve ardından Michigan Üniversitesi'nde yüksek lisans eğitimini tamamlamıştır. 1988 yılında, Helena, MT'deki Archie Bray Vakfı'nın direktörü olarak görev yaptıktan sonra Weiser, Ağustos 2000'den beri Vekillerin Sanat Profesörü olarak görev yaptığı Arizona Devlet Üniversitesi'nde seramik öğretmeye başlamıştır. Weiser kariyerine heykelsi porselen kaplar yaparak başlamıştır, ancak kısa süre sonra dikkatini porselen üzerine resim yapmaya çevirmiştir. Weiser'in kendine özgü kap formları üzerine doğal gerçekçilik tarzında resmettiği alegorik sahneler, o zamandan beri bir porselen resim ustasının kolayca tanınabilen eserleri haline gelmiştir. Çalışmaları, Londra'daki Victoria ve Albert Müzesi, Smithsonian Enstitüsü Ulusal Amerikan Sanatı Müzesi, Tayvan Ulusal Tarih Müzesi, Çağdaş Seramik Sanatı Müzesi ve Shigaraki Seramik Enstitüsü dahil olmak üzere dünya çapında birçok kurum tarafından satın alınmıştır. Japonya, Los Angeles

County Sanat Müzesi, Carnegie Mellon Üniversitesi ve diğerleri olmuştur (Kurt Weıser, tarih yok).

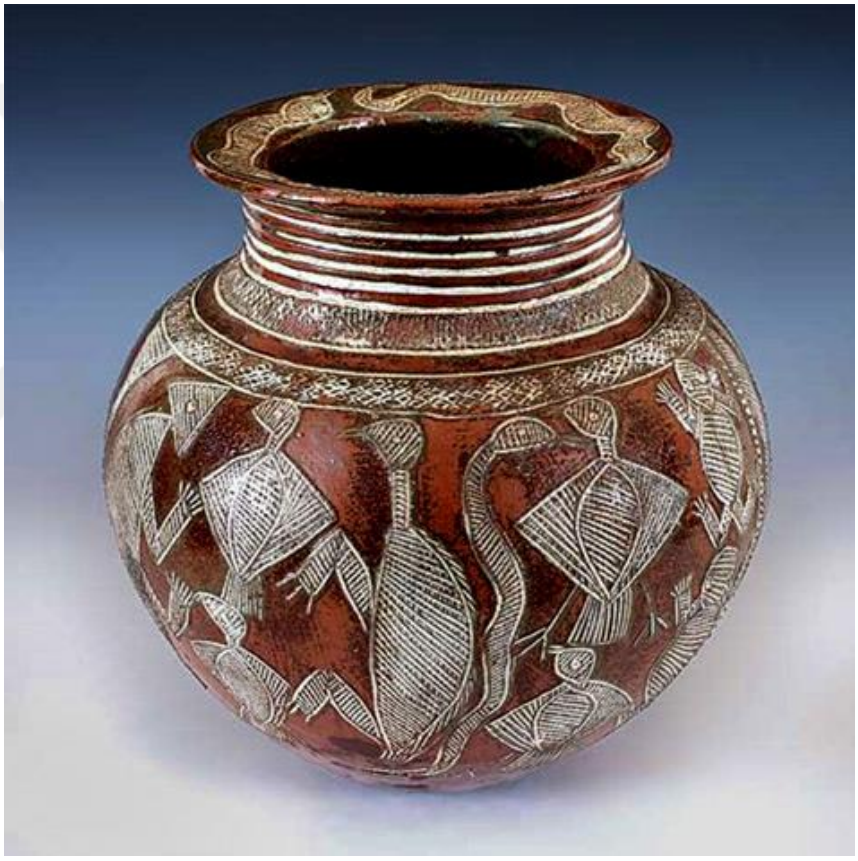


**Fotoğraf 115-** Kurt Weiser, sgraffito teknikli kapaksız çaydanlık (**Kaynak:** https://www.veniceclayartists.com/perpetual-teapot-wonderment/, Erişim Tarihi: 18.01.2024).

### 2.3.24.Ladi Kwali

Kwali, 1925 yılında Abuja'nın Gwari bölgesinde bulunan Kwali köyünde doğmuştur. 1952'de Kwali ile birlikte Abuja Çömlekçilik Eğitim Merkezi'nin kurulmasına yardımcı olan ve sonraki on beş yılını burada eğitim vererek ve öğreterek geçiren ünlü İngiliz stüdyo çömlekçisi Michael Cardew'in yardımıyla yetenekleri nedeniyle uluslararası üne kavuşmuştur. Cardew onun çalışmalarını ilk kez sarayına yaptığı ziyaret sırasında fark etmiştir ve onu merkeze katılmaya teşvik etmiştir. İlk eserlerinin çoğu, yılan, akrep, kertenkele ve timsah gibi hayvanların etkileyici stilize tasarımlarından oluşan el yapımı saklama kavanozları, su kapları, kaseler, güveçler, mataralar ve büyük sürahiler olmuştur. Kwali, 1954 yılında çömlekçilik merkezine ilk kadın çömlekçi olarak katıldığında burada öğretilen sırlama, torna çekme, fırında pişirme

ve seramik işçiliği gibi yeni yöntemler konusunda eğitim almıştır. Usta olduğu Gwari tarzını modern tekniklerle birleştirerek sırlı tabaklar, kaseler ve bardaklar, stilize hayvan sgrafittoları yaratan deneysel ve yenilikçi çalışmalarıyla ünlenmiştir. Bunlar onun en iyi tanındığı çalışmalardır ve Abuja çömlekçiliğinin Afrika dışında popülaritesinin artmasına büyük katkı sağlamışlardır. Geleneksel el yapımı ve süsleme tekniklerini kullanarak çömlek üretmeye de devam etmiştir. Kwali'nin Cardew ile teması sayesinde kendisi ve çalışmaları Avrupa ve Amerika'da tanınmıştır. (Ladi Dosei Kwali, tarih yok).



**Fotoğraf 116-** Ladi Kwali, sgrafitto teknikli küp (**Kaynak:** https://www.veniceclayartists.com/african-pottery-arts-traditional-contemporary/, Erişim Tarihi: 18.01.2024).

### 2.3.25.Larry Halvorsen

Antik taş aletler, ritüel nesneler, mimari ve doğadan gelen formlar, heykelleri ve heykelsi kapları için ilham kaynağı olmuştur. Çağdaş bir nesne üreticisi olarak yerini almaya çalışmıştır. Son zamanlardaki odak noktası, gruplama ve tek tek parçaları içeren

duvar çalışmaları ve mat yüzey yerine parlak bir yüzeyin tanıtılması olmuştur. Geleneksel bir zanaat malzemesi olan seramik kilini kullanmıştır. Parçalar, el yapımı tekniklerinin bir kombinasyonunu kullanarak inşa etmiştir. Tüm parçalar sırla kaplanmış ve sgrafitto adı verilen bir teknikle kazınmıştır. Kazıma, ömür boyu süren çizgi ve desen araştırmasının bir sonucu olmuştur. Larry Halvorsen, kil ile çalışma konusunda neredeyse 30 yıllık deneyime sahip, kendi kendini yetiştirmiş bir çömlekçidir. İlkel sanata, eski aletlere, doğal formlara ve ömür boyu süren desen sevgisine olan ilgisini birleştirerek sürekli gelişen bir çalışma bütününü yaratmıştır (Larry Halvorsen, tarih yok).



**Fotoğraf 117**- Larry Halvorsen, yaş bünye üzerine sgraffito teknikli kaplar (**Kaynak:** https://www.halvorsenclay.com/#/faces/, Erişim Tarihi: 18.01.2024).

### 2.3.26. Leonel Lopez Saenz

Leonel Lopez Saenz, Meksika'nın Chihuahua kentindeki Mata Ortiz köyünden bir çömlekçidir. Antik Paquimé çömlekçilik geleneğinin yeniden canlandırılması olan Mata Ortiz tarzındaki çömlek çalışmalarıyla tanınmıştır. Mata Ortiz çömlekleri karmaşık

tasarımları ve doğal malzeme kullanımıyla tanınmaktadır. Lopez Saenz, çalışmalarıyla uluslararası alanda tanınan Mata Ortiz'li birçok sanatçıdan biri olmuştur (Artist Biography & Facts Leonel Lopez, tarih yok).



**Fotoğraf 118-** Leonel Lopez Saenz, bisküvi bünye üzerine sgrafitto yöntemi, çekirge tasarımlı yeşil ve beyaz kavanoz, h:7,25 cm x 6.75 (**Kaynak:** https://www.eyesofthepot.com/mata-ortiz/leonel-lopez-sr.php, Erişim Tarihi: 12.05.2024).

### 2.3.27.Leyla Kut

1999 yılında Anadolu Üniversitesi Kütahya Meslek Yüksekokulu 1993 yılında Dumlupınar Üniversitesi Kütahya Meslek Yüksekokulu ve 2016 yılında Dumlupınar

Üniversitesi Güzel Sanatlar Meslek Yüksekokulu'nda Öğretim Görevlisi olarak çalışmıştır.

Pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, Dumlupınar Üniversitesi'nde 1992 yılında Öğretim Görevlisi Leyla Kut tarafından ilk kez iğne uçları kullanılarak, çok ince detayları veren dokusal yorumlarıyla, sır üstü resim (gravür) çalışmalarında uygulanmaya başlamıştır, yine kendisinin desteği ve Kütahya Belediye Başkanı Mustafa İça' nın katkıları ile Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Hasan Demir'in gayretli çalışmalarıyla Ahmet Yakupoğlu Kültür ve Sanat Merkezinde kurulan sgrafitto atölyesinde her yaştan kursiyerlerin katılabildiği, örgün öğretimle ilk kursiyerlerini mezun etmiştir. 2017-2019 yılları arasında "Bazı Canlıların ve Yapıların Mikroskobik Görüntülerinin 3D Seramik Modellere Aktarımı ve Bu Modellerin Eğitim Sistemine Kazandırılması" konulu Profesör Doktor Tuğba İça'nın başkanlığını yaptığı projede yardımcı araştırmacı olarak görevde bulunmuştur. 2011 yılında Ege Evrensel Gelişim Derneği Sanatta Gençlik Proje Grubu tarafından hazırlanan AB Eğitim ve Gençlik Merkezi Başkanlığı hibesi ile Kütahya Belediyesi iş birliği içerisinde gerçekleştirilen Sır Üstü Kazıma (Sgrafitto) Sanatı Gençlik Projesinde danışman olarak görev yapmıştır. Daha sonra ise kendisi gibi Seramik Sanatçısı eşi ile birlikte kendi atölyelerini kurmuşlardır (**Kaynak:** Leyla Kut kişisel arşiv).



**Fotoğraf 119-** Leyla Kut, 2004, "Gri Hereon Serisi ", pişmiş sır üstüne sgraffito yöntemi, 48x28,5 cm (**Kaynak:** Leyla Kut kişisel fotoğraf arşivi).

### 2.3.28.Linda Collins Chapman

Linda Collins Chapman, seramik ve porselen üzerindeki dekoratif kazıma yaptığı tasarımlarıyla tanınmıştır. Yenilikçi tabaklar, zarif vazolar ve çarpıcı duvar parçaları, şaşırtıcı derecede geniş bir renk yelpazesi kullanması nedeniyle seramiği tuval görevinde kullanmıştır. Bu, onun ince tasarım anlayışıyla birlikte çalışmalarını farklı kılmıştır. Kendi sanat tarzını Collins Cahapman şu şekilde anlatmaktadır: “40 yıldır kile takıntılıyım ve seramik sürecinin doğasında olan döngüsel doğası beni hâlâ heyecanlandırıyor. Yapma riskini almak, yeni boyutları keşfetmek, kelimenin tam anlamıyla "ateşle oynamak", değişimi öngörmek ve kilin sunduğu sonuçları ve zorlukları kabul etmek açısından hayatı yansıtır. Seramik kimyası ve kazıma tekniği karmaşık görünebilir ancak ben aslında zamanla test edilmiş süreçlere güveniyorum. Evrensel semboller, soyutlama ve geometrik biçimlendirme yoluyla düzen ve mekân duygusunu

gösterme işlevi görür. Yeniliğim, sembollerin, renklerin ve teorilerin yeni fikirlerin ve modern teknolojinin senteziyle nasıl enerji kazandığının bir sonucudur. (Chapman L. C., tarih yok)".



**Fotoğraf 120-** Linda Collins Chapman, kavanoz ve sürahi grubu, yaş bünye üzerine sgrafitto yöntemi, porselen (**Kaynak:** http://www.lindachapmandesign.com/pottery.html, Erişim Tarihi: 21.06.2024).

### 2.3.29. Lucie Rie

Lucie Rie 1902'de Viyana'da doğmuştur. 1939'da Albion Mews'te kendi stüdyosunu açmıştır ve burada mimari ve tasarım trendlerinden esinlenerek kendi tarzını oluşturmuştur. Kendi görsel dilini geliştirmiştir ve sırları, dokuları, formlarının sadeliğini ve netliğini artıran kaplar yaratmıştır. Öncelikle pratik, işlevsel ürünler üretmekle ilgilenen bir sanatçı olan Rie, vazoları ve kaseleriyle uluslararası alanda tanınmıştır ve giderek daha etkili hale gelmiştir. 1960'tan 1971'e kadar Camberwell Sanat Koleji'nde ders vermiştir ve bu süre zarfında Kraliyet Koleji'nden fahri doktora unvanını da almıştır. 1969'da Sanat Ödülü, 1968'de OBE, 1981'de CBE ve 1991'de Dame unvanını almıştır. Rie'nin ilk Londra sergileri 1949'da Berkeley Galerilerin de başlamıştır. 1954'ten itibaren

sık sık bireysel olarak veya Hans Coper'la birlikte New York, Minneapolis, Gothenburg, Rotterdam, Arnhem, Hamburg, Düsseldorf gibi şehirlerde ve Britanya'nın her yerinde kapsamlı sergiler düzenlenmiştir. 1995 yılında Londra'daki ölümünün ardından, Sainsbury Görsel Sanatlar Merkezi, Victoria ve Albert Müzesi'nin yanı sıra Japonya'nın dört bir yanındaki müzeler, eserlerinin yer aldığı büyük retrospektif sergiler düzenlenmiştir (Bıyografı, tarih yok).



**Fotoğraf 121-** Luice Rie, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli fincan takımı (**Kaynak:** https://www.thecollector.com/lucie-rie-pottery-and-ceramics/, Erişim Tarihi: 18.01.2024).

### 2.3.30.Marcy Neiditz

Marcy Neiditz Cleveland, Ohio'da büyümüştür ve 1979'da ilk seramik dersini aldığı Los Angeles, CA'ya taşınmıştır. Peyzaj tasarımcısı olarak kariyerini sürdürürken aynı zamanda küçük bir seramik stüdyosunun da sahibi olmuştur. Kaliforniya Eyalet Üniversitesi'nden Seramik alanında lisansını ve Indiana Üniversitesi'nden Seramik alanında yüksek lisans derecesini almıştır. Halen Ivy Tech Community College,

Bloomington, IN'de profesyonel sanatçı ve Yardımcı Profesör olarak çalışmıştır. Marcy, bitki yaşamının ve mikroskobik dünyanın soyut temsilleri olan heykelsi formlar ve doğaya ve biyolojiye gönderme yapan yüzey tasarımları ve resimlerle dekoratif işlevsel kaplar yapmıştır (About, tarih yok).



**Fotoğraf 122-** Marcy Neiditz, sgrafitto teknikli tabak (**Kaynak:** https://marcyneiditz.com/plates%2C-platters-%26-trays, Erişim Tarihi: 18.01.2024).

### 2.3.31.Matthew Metz

Matthew Metz 25 yıldır çömlekçilikle geçimini sağlamıştır. 1991'de Matt ve Linda Houston, MN'ye taşınmıştır ve Alfred'e taşınmadan önce sonraki 14 yıl boyunca burada çalışmışlardır. Matthew çömleklerini ABD genelinde ve St. Croix Potter's Tour, Old Church Pottery Show ve Pottery on the Hill dahil olmak üzere uluslararası alanda sergilemiştir. 2015 yılında Rochester, NY'deki Flower City Pottery Invitational'ın kurucusu olmuştur. Matthew'un çalışmaları Philadelphia Sanat Müzesi, Minneapolis Sanat Enstitüsü, Erie Sanat Müzesi, Racine Sanat Müzesi, Alfred Seramik Sanatı Müzesi,

Rhode Island Tasarım Okulu, Huntington Sanat Müzesi, Huntington ve Long Beach gibi özel ve kamu koleksiyonlarında yer almıştır. Sanat Müzesi, ABD ve Kanada'daki üniversitelerde ve el sanatları okullarında profesyonel çömlekçilik atölyeleri sunmuştur. (About, tarih yok).



**Fotoğraf 123-** Matthew Metz, porselen, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli kapaklı kutu (**Kaynak:** https://www.themarksproject.org/marks/metz, Erişim Tarihi: 22.06.2024).

### 2.3.32.Matthias Ostermann

Matthias Ostermann, 1951'de Almanya'nın Wangen Im Allgäu kentinde doğmuştur. Alman-Kanadalı ünlü çömlekçi Isolde Rest, onu seramik sanatıyla tanıştırmıştır. Kariyerine resmi olarak 1974 yılında çömlekçi olarak başlamıştır. Ostermann'ın seramikçi olarak becerilerini mükemmelleştirme arzusu, onu İrlanda'nın County Cork kentindeki Shanagarry'de çömlekçi çarkında haftada yüzlerce çömlek

üretmeye ve orada bir yıl geçirmeye yöneltmiştir. Bu çıraklık onun teknik becerilerini geliştirmesinin yanı sıra yüksek pişirimli stoneware üretimi çömlekçiliği konusundaki anlayışını da geliştirmesine olanak sağlamıştır. 1981'den itibaren Ostermann, işlevsel ev eşyaları, heykeller ve mimari duvar karoları için düşük pişirimli kalay sır uygulamalarında uzmanlaşmıştır. Ostermann'ın çizim ve boyama becerileri onu yüzey dekorasyonuyla deneyler yapmaya yöneltmiştir ve sonunda mayolika ve sgrafitto tekniği ile tanınmaya başlamıştır. Ostermann, Birleşik Krallık'ın yanı sıra Kanada, Avustralya, Almanya, İrlanda, Hollanda, Fransa, İskandinavya, Yeni Zelanda, Amerika Birleşik Devletleri ve Brezilya'da sergiler düzenlemiştir, konferanslar ve dersler vermiştir (Matthias Ostermann Biography And Artistic Career, tarih yok).



**Fotoğraf 124-** Matthias Ostermann, sgrafitto teknikli tabak

(Williams, 1987, s. 9).

### 2.3.33.Michael Cardew

Michael Cardew Wimbledon'da doğmuştur. Yaz tatillerinde Braunton Pottery'de çömlekçilik öğrenmiştir. 1923'ten 1926'ya kadar Bernard Leach'in öğrencisi olmuştur. Daha sonra kendi başına çömlek yapmayı sürdürmüştür ve Gloucestershire'daki Winchcombe Çömlekçiliğini satın almıştır. Cornwall'daki Wenford Bridge'de yeni bir çömlekçiliğe geçiş, Cardew'e biçim ve işlev duygusundan ödün vermeden yeni seramik şekilleri ve dekorasyonu deneme fırsatı vermiştir. 1942'den 1945'e kadar Gana'nın Accra kentindeki Achimota Koleji'nde seramikçi olarak çalışmıştır. 1945'te Volta Nehri üzerindeki Vume'de kendi çömlekçiliğine başlamıştır. Vume'nin ilk sakinleri, köyü çömlek üretiminin merkezi haline getirmiştir ve Cardew'in amacı bu yerel ev zanaatını kazançlı bir teklif haline getirmek olmuştur. Onun Vume kapları, canlı kırmızı pigmentle parlayan dramatik koyu yeşil sırlarıyla özellikle dikkat çekici olmuştur. Bu eserlerin bir kısmı British Council koleksiyonunda yer almıştır. Cardew, 1950'de Gana'dan ayrılarak Nijerya'ya gitmiştir ve burada Ticaret Bakanlığı'nda Kıdemli Çömlekçilik Memuru olmuştur. 1976 yılında El Sanatları Konseyi tarafından çalışmalarının retrospektif bir sergisi açılmıştır ve İngiliz seramiğine yaptığı katkılardan dolayı OBE ödülüne layık görülmüştür. (Michael Cardew Overvıew, 2014).



**Fotoğraf 125-** Michael Cardew, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli kâse (**Kaynak:** http://www.studiopottery.com/cgi-bin/pp.cgi?item=3550, Erişim Tarihi: 19.01.2024).

### 2.3.34.Michelle Legg

Michelle Legg, Technikon Witwatersrand, Jhb'den seramik tasarımı alanında Ulusal diplomasını almıştır. 1997 yılında Technikon Witwatersrand, Jhb'den seramik tasarımı alanında teknoloji lisans derecesini almıştır. 1998'de Johannesburg'daki Melrose Arch Zuva Galerisi'nde başarılı bir masters sergisi düzenlemiştir. Seramik tasarımında teknoloji yüksek lisansını 2007 yılında Johannesburg Üniversitesi'nden almıştır. 1997 yılında Legg, Technikon Witwatersrand'da (TWR) bir son sınıf öğrencisi tarafından üretilen en iyi stüdyo çalışması dalında Tim Morris Bursu'na layık görülmüştür. 1998 yılında Legg Akademik Başarı Madalyası aldı: Teknoloji Lisansı Cum. Laude, bu onun 1999 yılında TRC (TWR) Araştırma Bursu almasıyla sonuçlanmıştır. 1995 APSA Bölge sergisinde tasarım dalında Glazecor Ödülünü kazandı ve Bronz ödül almıştır. Vita Craft Now Milenyum Ödülleri Sergisi için 2001 yılında Danimarka Skaelskor'daki Uluslararası Seramik Enstitüsü'nde ihtisas yapmak üzere seçilmiştir. 2001. Legg, “Avrupa Danteli referans alınarak uygun yüzeyler içeren yerli kırsal seramiklere referansla el yapımı seramik ürünlerin/eserlerin tasarımı ve yapımı” üzerine araştırma yapmıştır. Michelle Legg, 1992'den bu yana Güney Afrika'da çok sayıda sergiye katılmıştır. 1997'den günümüze kadar Technikon Witwatersrand'da (Johannesburg Üniversitesi) yarı zamanlı ders vermiştir (Michelle Legg About, tarih yok).



**Fotoğraf 126-** Michelle Legg, South Afrika, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli form **(Kaynak:** https://www.veniceclayartists.com/diversity-of-clay-designs-south-africa/, Erişim Tarihi: 26.12.2023).

### 2.3.35.Molly Cantor

Bir matbaacının kızı olarak sanatsal hayatına çizim, resim ve baskı yoluyla görüntüler yaratarak başlamıştır. Çömlek yapımını keşfettiğinde bu onun için bir aydınlanma aracı olmuştur. O zamandan beri Haystack ve Penland el sanatları okulları da dahil olmak üzere çeşitli yerlerde çömlekçilik eğitimi almış ve Mass College of Art'tan seramik alanında BFA'sını kazanmıştır. 25 yılı aşkın bir süredir tam zamanlı bir seramik sanatçısıdır. Bir stüdyo, galeri ve eğitim programları yürütmüştür ve "sanat çömlekçiliği üretim" olarak düşündüğü şeyleri yaratmıştır. Her parçaya zaman ve özen göstermiş, sevmiş ve benzer nesneleri tekrar tekrar yapsa da şekilleri ve görüntüleri her zaman

geliştirmiştir. Anlatımsal oymalar ve sır desenlerinde insan ve doğa ilişkilerinden, hikayelerden, şiirlerden ve içinde yaşanılan bu gizemli dünyadan ilham almıştır. (Molly About, tarih yok).



**Fotoğraf 127-** Molly Cantor, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli tabak (**Kaynak:** https://getting-stitched-on-the-farm.blogspot.com/2015/04/asparagus-valley-potters-trail-this.html, Erişim Tarihi: 29.01.2024).

### 2.3.36.Patricia Griffin

Patricia Griffin, Kaliforniya'nın orta kıyısındaki Cambria'da yaşayan ve çalışan bir seramik sanatçısıdır. Daha önce işlevsel parçalar yapmaya odaklanan Patricia'nın son çalışmaları aynı zamanda kamusal ve özel alanlara yönelik heykel koleksiyonlarını da içermiştir. Patricia uzun yıllardır halka açık bir stüdyo/galeri sahibi ve yöneticisidir. Kendisi aynı zamanda Kaliforniya sertifikalı bir doğa bilimcidir ve doğaya olan ilgisi çalışmalarına da yansıtmıştır. Çalışmaları ABD'de birçok karma sergide ve davetlilerde yer almıştır ve 2017 yılında San Luis Obispo Sanat Müzesi'nde kişisel sergisini açmıştır. Ceramics Monthly, Pottery Makers Illustrated ve Professional Artist Magazine dergilerinde yer almıştır. Çalışmaları, Seramik Çömlekçilerin ve Zanaatkarların Profilleri kitabında ve Living with Clay: California Seramik Koleksiyonları özel sergisi ve kataloğunda yer almıştır (Griffin, tarih yok).



**Fotoğraf 128-** Patricia Griffin, "Arı Kovanı", yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli kapaklı kavanoz (**Kaynak:** https://www.artsyshark.com/2014/01/22/featured-artist-patricia-griffin/, Erişim Tarihi: 30.01.2024).

### 2.3.37. Rachael DePauw

Aslen St. Louis, Missouri'li olan Rachael DePauw, 10 yıldan fazla bir süredir New Orleans'ta Rachael DePauw Pottery'yi işleten bir sanatçı ve eğitimcidir. O ve kocası William, yemek takımları, dekoratif parçalar, seramik takılar ve ev numarası plaketleri gibi çeşitli sanat eserleri yaratmışlardır. Rachael, 2009-2019 yılları arasında Isidore Newman Okulu'nda ders vermiştir ve William Tulane Üniversitesi Sanat Bölümü'nde ders vermiştir. İlk yılında zorunlu sanat kredisini tamamlarken şaşırtıcı bir şekilde seramiğe olan tutkusunu keşfetmiştir. DePauw, New Orleans'ın Newcomb Çömlekçilik geleneğiyle ilişkili estetik ve felsefi kavramlardan etkilenmeye devam etmiştir. Tarihi girişimi sgraffito adı verilen bir süreç aracılığıyla modernleştirmeye çalışan sanatçı, cesur rölyef desenleri yaratmıştır ve Louisiana'nın yerli bitki örtüsüne atıfta bulunan tasarım

motiflerini kullanmıştır. DePauw, önceden pişirilmiş kabın üzerine ince bir siyah sıvı kil tabakası boyuyor ve ardından küçük bir alet kullanarak astarı kazıyarak altındaki beyaz kili ortaya çıkarmıştır. Oluşturulan doğrusal ve soyut desenler, Güney'in eşsiz manzarasını yansıtmıştır ve 1895'ten 1940'a kadar üretilen Newcomb Çömlekçiliği'nin mavi ve yeşilimsi ürünlerine gönderme yapmıştır (About The Artist, tarih yok).



**Fotoğraf 129-** Rachael DePauw, kazıma tekniğinde kapaklı kaplar, bisküvi üzerine sgrafitto yöntemi (**Kaynak:** https://tr.pinterest.com/rachaeldepauw/rachael-depauw-pottery/, Erişim Tarihi: 23.06.2024).

### 2.3.38.Raine Middleton

Catawba Vadisi çömlekçisi David Hartzog'un soyundan gelen ve Kuzey Carolina'nın batı Lincoln ilçesinin yerlisi olan Raine, her zaman Kuzey Carolina'nın geleneksel kil deneyimine ilgi duymuştur. Bir sanatçı olarak çağdaş tasarıma ilgi göstermiştir. Geleneksel ve çağdaşın bu beklenmedik eşleşmesi, işlevsel formların,

çağdaş yüzey tasarımlarının ve pişirme tekniklerinin sınırsız keşfiyle çömlek yapma yaklaşımını genişletmiştir. Elektrikli fırınında pişirilen çömlekler daha çağdaştır ve "zarif bir tuhaflık" olarak tanımlanmıştır. Charlotte/Mecklenburg Sanat Konseyi'nin Bölgesel Sanatçı Bursu'nu almış olan sanatçı, Penland Okulu'nda Cynthia Bringle'ın yanında çalışmıştır. Diğer öğretmenler ve mentorlar arasında James Watkins, Nick Joerling, Richard Burkett ve Pat Sowell yer almıştır (Regional Artists-Raine Middleton, tarih yok).



**Fotoğraf 130-** Rine Middleton, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli kapaklı kavanoz (**Kaynak:** https://www.intandemgallery.com/raine-middleton, Erişim Tarihi: 30.01.2024).

### 2.3.39. Sally R. Garcia

Sally R. Garcia, "Gah-Wee-Nah-Zah" (akan dere), bir Kızılderili'dir. 1940 yılında Laguna Pueblo'da doğmuştur. Sally, uzun süredir devam eden çömlekçilik geleneğini sürdürme konusunda ilham almıştır. 1959'da 19 yaşındayken çömlek oymaya başlamıştır. Sally, seramik çömlek üzerine el gravürlerinin ilk öncüsü olarak kabul edilmiştir. Sally, seramik çömlek üzerine elle gravür hayvanları, Mudheads (palyaçolar), çiçekler ve mimbre tasarımları konusunda uzmanlaşmıştır. Sally'nin gravürlerinin çoğu, onun gurur duyduğu ve ilham aldığı doğa hikayeleri olmuştur. Tasarımlarını oyma bıçağı gibi basit bir aletle kazımıştır (Artist Biography & Facts Sally R. Garcia, tarih yok).



**Fotoğraf 131-** Yaş bünye üzerine sgrafitto bezemeli Acoma çömlek kantin kabı, Sally R. Garcia (**Kaynak:** https://www.veniceclayartists.com/tag/black-and-white/, Erişim Tarihi: 20.06.2024).

### 2.3.40.Siddig El Nıgoumı

Sudan Afrika'da doğmuştur, Nil nehrinin kıyısında çamurla oynamaktan hoşlandığını ve çömlekçiliğe ilgi duymasının nedeninin de bu olduğu iddia edilmiştir. Hartum Sanat Okulu'nda eğitim görmüştür (1952-1955) ve hattat olmuştur. Kısa bir süre sonra Londra'da Central School of Art'ta okumuştur ve öğretmenlik yapmak için Sudan'a dönmüştür. Hartum'da bir öğretmen olarak öğrencilerini kendi kültür ve geleneklerine bakmaya teşvik etmiştir ve sınıflarını sıklıkla Etnografya Müzesi'ndeki şekilleri analiz etmeye götürmüştür. Daha yaratıcı bir ortam bularak 1967'de İngiltere'ye kalıcı olarak yerleşmiştir. Birleşik Krallık'ta öğretmenlik yapmaya devam etmiştir ve 1987'de Aberystwyth Seramik festivalinde yer almıştır. Ağırlıklı olarak tornada yapılmış çömlekler ve perdahlama gibi geleneksel Afrika tekniklerini ve Nubia Evi dekorasyonunun renklerini kullanmıştır. Saksılarına genellikle kaligrafi becerilerini sergileyen ve Guardian Crossword, CND veya Rolls Royce Logosu gibi ilgisini çeken İngiliz grafik tasarımlarını içeren tasarımlar yapmak için hayır kurumu dükkanından satın aldığı örgü iğnelerini kullanmıştır. İmzası, çöldeki evini hatırlatan bir akrep sembolü olmuştur (Ceramıc Collectıon & Archıve Siddig El Nıgoumı, tarih yok).



**Fotoğraf 132-** Siddig El Nıgoumı, sgrafitto teknikli perdahlı ibrik (**Kaynak:** https://ceramics-aberystwyth.com/potter/siddiq-el-nigoumi/, Erişim Tarihi: 01.02.2024).

### 2.3.41.Sylvian Meschia

Sylvian Meschia Kuzey Afrika'da doğup çocukluğunu geçirmiştir. Resmi bir eğitim almadan, seramikçi olarak becerilerini Tunus'un yerli ustalarından, ardından Güney Fransa'dan sanatçıların atölyelerinde öğrenmiştir ve ardından bugün yaşadığı ve çalıştığı Toulouse'un güneyindeki inişli çıkışlı kırsal bölgede kendi stüdyosunu kurmuştur. Akdeniz kökenleri onu doğal olarak bölgenin geleneksel yumuşak toprak ürünleri ve sıcak, koyu sarı tonlarıyla çalışmaya yöneltmiş ve sürekli gelişen ve özgün dekoratif teknikleriyle kendine özgü bir ifade tarzı oluşturmuştur. Kobalt, demir ve bakır

oksitlerle renklendirilmiş astar kil, Roussillon'un geleneksel toprak kaplarını anımsatan, dönen, mermer bir etki yaratmak için ham, elle şekillendirilmiş ardışık katmanlar halinde uygulamıştır. Bu onu başlangıçta tornada yapılan parçalar üzerinde cesur, basit fırça darbesi tasarımlarına, daha sonra ise boya fırçası, bambu, baskı ve gravürün giderek daha ayrıntılı kullanımıyla düz bir yüzey üzerinde çalışmaya yöneltmiştir. Bu şekilde yarattığı fayanslar, usta çömlekçi tekniklerini uygulayarak önce kâğıt üzerinde, sonra kil üzerinde yaptığı resimsel tasarım çalışmasının doruk noktası olan küçük seramik resimler olarak tasarlamıştır. Sade, düz, kare formatın, halihazırda etkileyici bir şekilde tornada yapılmış veya kalıplanmış bir formdan çok daha fazla grafik ifade özgürlüğü sağladığını düşünmüştür (Bıo, tarih yok).



**Fotoğraf 133-** Sylvian Meschia, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli form (**Kaynak:** https://lesgrigrisdesophie.blogspot.com/2021/05/sylvian-meschia-moi-jaime.html, Erişim Tarihi: 03.02.2024).

### 2.3.42.Tessa Morgan

Connecticut College'da seramik eğitimi almıştır ve 1983'te Woods Hole'da küçük bir stüdyo kurmuştur. 1993 yılında Massachusetts Sanat Koleji'nden illüstrasyon bölümü olarak BFA'sını almıştır. O zamandan beri çömlekçi ve illüstratör olarak ikili bir kariyere sahip olmuştur (About The Artist: Tessa Morgan, tarih yok).



**Fotoğraf 134-** Tessa Morgan, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli çay takımı (**Kaynak:** https://weefolkstudio.com/2012/07/22/tessas-tiles/, Erişim Tarihi: 18.06.2024).

### 2.3.43.Tiffany Scull

Tiffany Scull, güzel Portland Adası'nı temel alan Dorset stüdyosunda çalışmıştır ve dünyanın dört bir yanından birçok farklı bitki ve hayvanın ayrıntılı sgrafitto çizimleriyle elle süslenmiş seramik formlar yaratmıştır. Sgrafitto kullanma yolculuğuna ve gelişimine 20 yıl önce başlamıştır ve 18 yılı aşkın süredir profesyonel seramikçilik yapmıştır. Zamanla kil astarlarla boyama, oyma ve sgrafitto kullanarak her forma kendi

tasarımlarını çizmenin çok farklı ve benzersiz bir yolunu geliştirmiştir. Tiffany kendi sanat çalışmaları hakkında şunu anlatmaktadır; 'dekoratif sgrafitto tekniğini keşfetmek ve bu teknikte uzmanlaşmak bana yakın olan çizim ve kil işini eşleştirmemi sağladı'. Her benzersiz çalışmayı üç boyutlu kilden yapılmış bir tablo ve doğal dünyanın bir kutlaması olarak görüyorum. Farklı canlılar arasındaki hareketi ve etkileşimi yakalamaya çalışırken çok heyecan verici buluyorum ve bir kuşun her an seramik evinden uçabileceği izlenimini vermeyi umuyorum. Her canlının doğru yaşam alanına yerleştirilmesine özel önem veriyor ve tüm tasarımlarında kapsamlı çizimler ve araştırmalar yapıyorum (Tıffany Scull, tarih yok).



**Fotoğraf 135-** Tiffany Scull, bisküvi bünye üzerine sgrafitto teknikli form, h:25cmx11cm (**Kaynak:** https://www.tiffanyscullceramicsshop.com/products, Erişim Tarihi: 22.06.2024).

### 2.3.44.Uğur Kut

Eskişehir doğumlu Uğur Kut 1989 yılında Lisansını Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümü'nü tamamlamıştır, 2000 yılında Yüksek Lisansını Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Seramik Ana Sanat Dalı programını bitirmiştir, 2018 yılında ise Dumlupınar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Malzeme

Bilimi ve Mühendisliği Ana Bilim Dalı programını bitirmiştir ve Doktorasını almıştır. 1996-2011 yılında Dumlupınar Üniversitesi Kütahya Meslek Yüksek Okulu Görsel Sanatlar Bölümü Seramik Programı'nda Öğretim Görevlisi, 2011-2015 yılları arasında Dumlupınar Üniversitesi Kütahya Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu'nda El Sanatları Bölümü Seramik ve Cam Tasarımı Programında Öğretim Görevlisi olarak çalışmıştır. Heriş Seramik ve Turizm Sanayi A.Ş. Güral Porselen Kütahya Alçı Kalıp-Model Tasarımın da 1992-1994 yılları arasında Teknik eleman, 1994-1995 yılları arasında Şef Yardımcısı, 1995-1996 yılları arasında ise Şef olarak çalışmaya devam etmiştir. Biri kişisel olmak üzere birçok ulusal ve uluslararası sergilere katılım sağlamıştır. Türk Seramik Derneği'nin eski üyelerindendir. Birden fazla binalarda özgün tasarımları bulunan uygulama projeleri mevcuttur. 2018 yılında emekli olmuştur. Daha sonra kendisi gibi Seramik Sanatçısı olan eşi birlikte kendi atölyelerini kurmuşlardır (**Kaynak:** Uğur Kut kişisel arşiv).



**Fotoğraf 136-** Uğur Kut, 2011, "Semazenler", pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi 60x30 cm (**Kaynak:** Uğur Kut kişisel fotoğraf arşivi).

### 2.3.45.Wayne Bates

Kuzeydoğu Georgia'da büyümüştür ailesi ile birlikte Atina'ya taşınmıştır ve ortaokuldaki bir sanat projesi için ilk oyma işini orada yapmıştır. Özellikle deri sertliği aşamasında çanak çömleğinin üzerine sgrafitto çizgiler çizmiştir. Güçlü bir seramik programının olmamasına rağmen kil üzerinde çalışmaya ilk kez Union'da başlamıştır.

Öğretmeninin teşvikiyle Bates, küçük seramik fırını devralmıştır, seramik fırınını çalıştırmasını ve çömlekçi çarkını nasıl kullanacağını kendi kendine öğrenmiştir. Yüksek lisanstaki çalışması Leach İngiliz çömlekçilik geleneğinde olmuştur. Kendini tamamen bu estetiğe kaptıran Wayne, bu tarzın sanatını ve zanaatını öğrenmek için formları kopyalamıştır ve sırların orijinal tariflerini kullanmıştır. Seramik tarihi üzerine sürekli olarak çalışmıştır, çömlekçi olarak çalışmalarını büyük ölçüde etkilemiştir ve el yapımı işlevsel seramik objelerin büyük geleneğindeki kendi çalışmalarını anlamasına yardımcı olmuştur. 1969 yazında Bates, Haystack Dağ El Sanatları Okulu'nda fırın şefi görevlisi olmuştur ve burada daha sonra Bates'i Philadelphia Sanat Koleji'nde öğretmenlik yapması için işe alacak olan William Daley ile tanışmıştır. Ayrıca bu yıllarda Bates, Pensilvanya Doylestown'daki tarihi Moravian Tile Works'ün seramik danışmanı olmuştur. Burada sır ve astar reçeteleri ile çini yapım süreçleri de dahil olmak üzere çini üretiminin yeniden etkinleştirilmesini denetlemiştir. Amerikan Kızılderilileri Müzesi'nde çömleklerin görülmesiyle geleneksel formlara olan ilgisi daha da artmıştır. Burada, "bir daireyi nasıl böleceğine dair tüm stratejileri geliştiren" Mimbres Kızılderililerinin çalışmalarını incelemiştir. Daha sonra çalışmaları onu kâsenin küresel alanına çizgiler çizmeye yönlendirmiştir, onların vizyonuyla kendi vizyonu arasında bir akrabalık olduğunu fark etmiştir. Akademik yaşamdan ve şehir hayatından bıkan Bates, bir stüdyo kurmuştur ve üretim çömlekçisi olmaya karar vermiştir. Eşi, 1978'de Murray Eyalet Üniversitesi'nde öğretmenlik pozisyonunu kabul etmiştir ve aile, Wayne'in tek kişilik Blood River Stüdyosunu kurduğu batı Kentucky'ye taşınmıştır. O zamandan bu yana çalışmalarını prestijli American Craft Council fuarları da dahil olmak üzere mağazalar, galeriler ve diğer mekanlar aracılığıyla başarıyla satmıştır (Sasso, 2010).



**Fotoğraf 137**- Wayne Bates, yaş bünye üzerine sgrafitto teknikli tabak (**Kaynak:** https://www.shopden-la.com/products/postmodern-decorative-ceramic-charger, Erişim Tarihi: 12.05.2024).

# 3.BÖLÜM

# UYGULAMALAR

# 3.BÖLÜM

# UYGULAMALAR

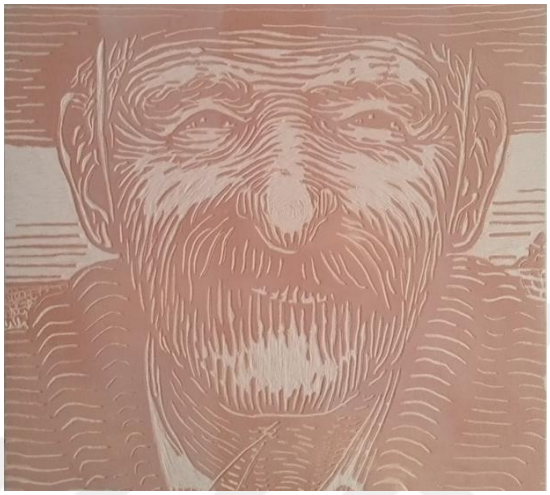
## 3.1. “Geriye Kalanlar Serisi”

Portrenin genellikle üç boyutlu şekilde sanatsal tarzda olarak kullanıldığı gözlemlenmiştir. Tez konusunun barındırdığı kişisel uygulamalarda; gelenekselleşmenin biraz dışına çıkılması istenmiş olup dekor tekniğini iki kavram ile ele alarak kavramsal bir boyut kazandırılmak istenmiş ve bu doğrultuda eserler üretilmiş ve bu tekniğe farklı bir tarz ve anlam kazandırılmak istenmiştir. İfade aracından biri olan portreyi “yaşanmışlık” ve “yaşanamamışlık” kavramları ile ele alarak sgrafitto tekniği ile “Geriye Kalanlar Serisi” oluşturulmuştur. Bu iki kavram doğrultusunda yapılan portrelerin ifade ettiği ortak duyguları barından betimlemeler sgrafitto yöntemleri kullanılarak seramik yüzeye aktarılmıştır. Bu çalışmaları farklı kılan pek tercih edilmeyen pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi ile yapılmış eserlerde iğne uçları kullanılarak, çok ince detayları veren dokusal yorumlar ile sır üstü resim (gravür) çalışmaları yapılmıştır. Dekor tekniğini sadece süsleme öğesi olarak değil kavramsal tarzdaki önemi ele alınmıştır.

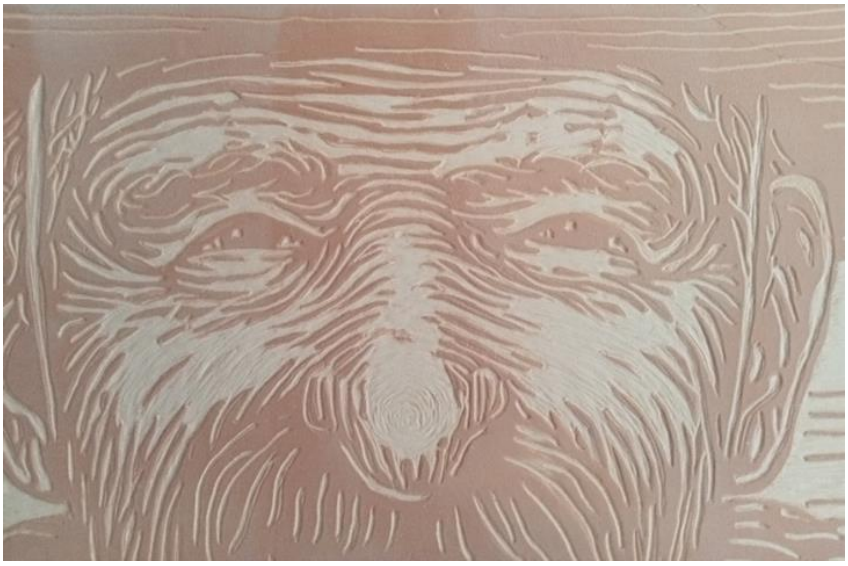
Günlük hayattaki olaylardan bir kısmı yaşanmışlık, diğer kısmı ise yaşanamamışlık hikayelerden oluşur. Yaşanmışlık hikayeler; kimisi için güzel bir anı, kimi için yarım kalmış bir mutluluk, sevinç, kimisi için hevesi kursağında kalan bir heyecandır. Yaşanamamışlık hikayeler birinin ihmali yüzünden yine yarım kalmış güzel bir anı, yarım kalmış bir mutluluk, sevinç, yarım kalmış heyecandır.

I numaralı eser; yaş bünye üzerine sgrafitto yöntemi ile yapılmıştır. Bu eser plaka ile şekillendirme yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Beyaz vakumlu çamur kullanılmıştır. Bez üzerinde kalınlığı yedi mm çıtalar ile merdane yardımıyla plaka açılmıştır. Plakanın deri sertliğine gelmesi beklenmiştir. Deri sertliğindeki plaka üzerine bünyenin kendi renginden farklı sır altı boya sürülmüştür. Sır altı boyanın deri sertliğine yakın bir sertliğe gelmesi beklenmiştir. Deri sertliğine gelen boyanın üzerine desen çıktısı yerleştirildikten sonra kenarlardan bant ile sabitlenerek, boyalı yüzey üzerine kalem kullanılarak desen geçirilmiştir. Daha sonra kazıma aleti ile kazıma işlemine geçilmiştir. Kazıma işlemi

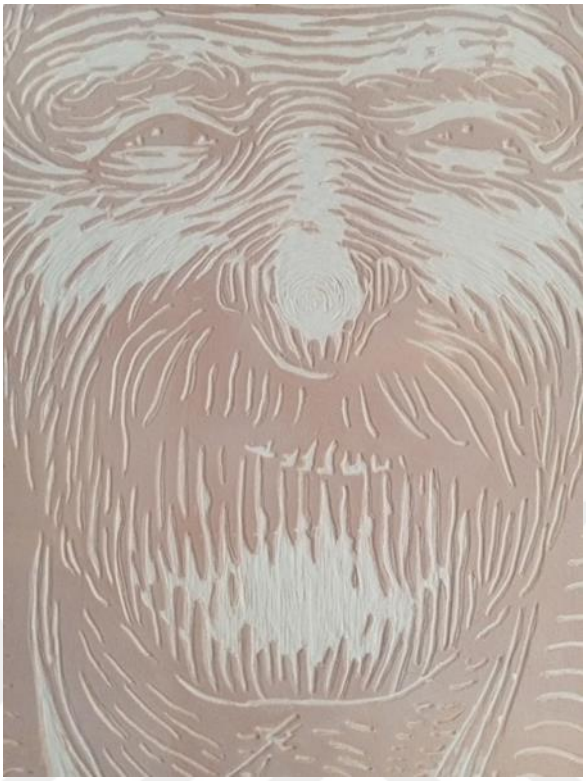
bittikten sonra plakanın üzerine kururken kenarlardan kalkmaması için plakanın sağ ve sol kenarına ve ortasına kalın ağır çıtalar konulmuştur. Kurumuş eser 800ºC'de fırınlama işlemiyle son bulmuştur (Bkz. Fotoğraf 77-78-79).



**Fotoğraf 138-** Gizem Zehra Arslan, 2023, "Geriye Kalanlar Serisi I ", 800ºC, beyaz vakumlu çamur, yaş çamur üzerine sgrafitto yöntemi, 32cmx28cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 139-** Gizem Zehra Arslan, 2023, "Geriye Kalanlar Serisi I ", detay I, 800ºC, beyaz vakumlu çamur, yaş çamur üzerine sgrafitto yöntemi, 32cmx28cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).

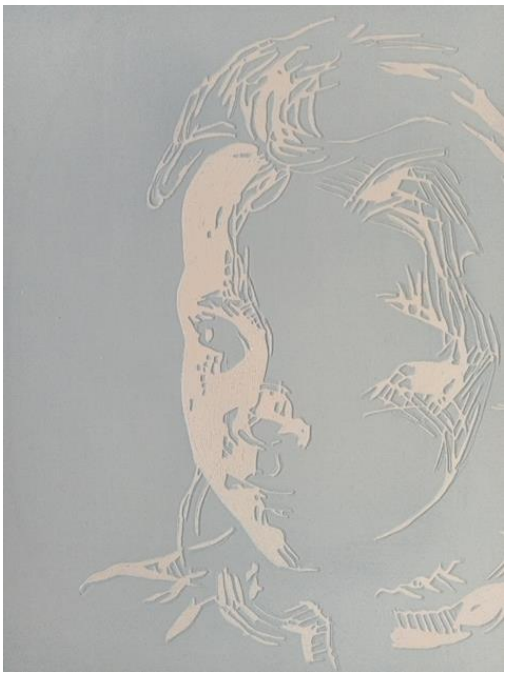


**Fotoğraf 140-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi I ", detay II, 800ºC, beyaz vakumlu çamur, yaş çamur üzerine sgrafitto yöntemi, 32cmx28cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).

II numaralı eser; bisküvi bünye üzerine sgrafitto yöntemi ile yapılmıştır. Bu eser plaka ile şekillendirme yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Beyaz vakumlu çamur kullanılmıştır. Bez üzerinde kalınlığı yedi mm çıtalar ile merdane yardımıyla plaka açılmıştır. Plakanın üzerine kururken kenarlardan kalkmaması için plakanın sağ ve sol kenarına ve ortasına kalın ağır çıtalar konulmuştur. Plaka kuruduktan sonra 800ºC'de fırınlama işlemi gerçekleştirilmiştir. Fırınlama işleminden sonra ince bir katman bünyenin pişirilme renginden farklı sır altı boya sürülmüştür. Sır altı boyanın üzerine desen çıktısı yerleştirildikten sonra kenarlardan bant ile sabitlenerek, boyalı yüzey üzerine kalem kullanılarak desen geçirilmiştir. Daha sonra kazıma aleti ile kazıma işlemine geçilmiştir. Kazıma işlemi bitmiş eser 800ºC'de fırınlama işlemi ile son bulmuştur (Bkz. Fotoğraf 81-82-83).



**Fotoğraf 141**- Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi II ", 800ºC, beyaz vakumlu çamur, bisküvi üzerine sgrafitto yöntemi 32cmx28cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 142-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi II ", detay I, 800ºC, beyaz vakumlu çamur, bisküvi üzerine sgrafitto yöntemi, 32cmx28cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).

III, IV, V, VI olarak numaralandırılmış eserler; pişmiş sırlı bünye üzerine sgrafitto yöntemi ile yapılmıştır. %40'ı boya ve %60'ı tiner bazlı medyum barındıran sır üstü seramik dekor boyasını, püskürtme tabancasının ağız açıklığı 0,2 olarak ayarlanmış, daha sonra boyanın basınç gücü 4 bar olacak şekilde hazır karo üzerine boya atımı gerçekleştirilmiştir. Sır üstü seramik dekor boyasının kuruması beklenmiştir. Boyanın kuruma süresi bir haftayı bulabilmektedir. Boyanın kuruması ardından desen çıktısı hazır karo üzerine yerleştirilmiştir ve bant ile desenin kenarlarından sabitlenerek desenin karo üzerine geçirilmesi esnasında oluşabilecek kaymaların önlenmesi önceden engellenmiştir. Ucuna iğne takılmış uçlu kalem ile desenin kazıma işlemi gerçekleştirilmiştir. 800ºC'de fırınlama işlemi ile son bulmuştur. Fırının rejiminden dolayı bazı eserlerde mat, bazı eserlerde parlak yüzeyler meydana gelmiştir (Bkz. Fotoğraf 85-86-87).



**Fotoğraf 143-** Gizem Zehra Arslan, 2023 " Geriye Kalanlar Serisi III ", 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 33cmx33cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 144-** Gizem Zehra Arslan, 2023, "Geriye Kalanlar Serisi III ", detay I, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 33cmx33cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 145-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi III ", detay II, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 33cmx33cmx7mm **(Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



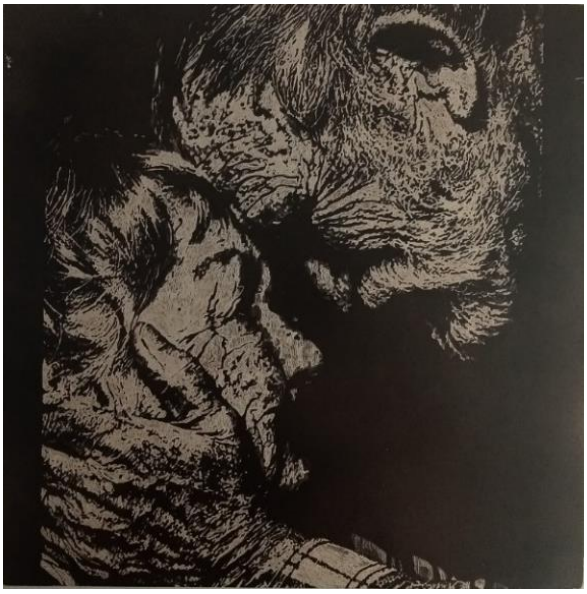
**Fotoğraf 146-** Gizem Zehra Arslan, 2023, "Geriye Kalanlar Serisi IV", 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



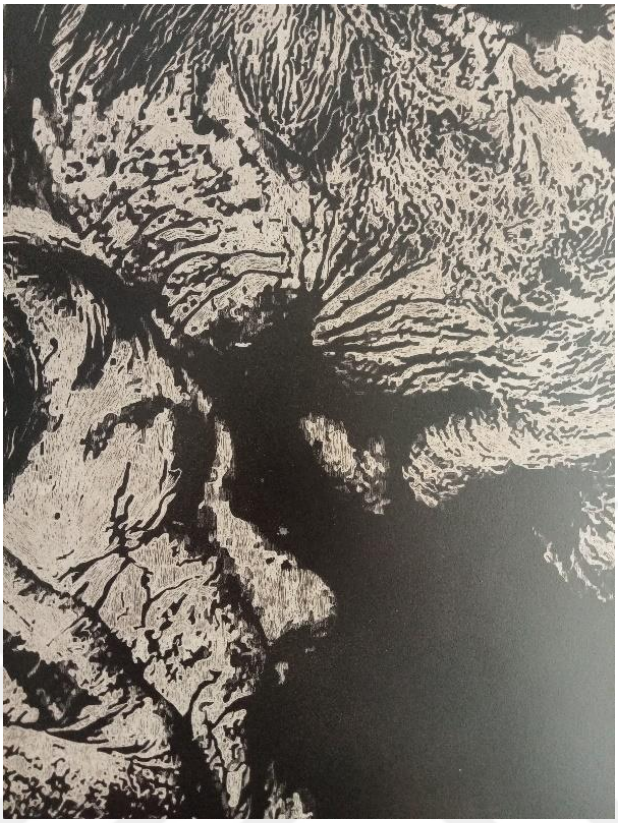
**Fotoğraf 147-** Gizem Zehra Arslan, 2023, "Geriye Kalanlar Serisi IV", detay I, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 148-** Gizem Zehra Arslan, 2023, "Geriye Kalanlar Serisi IV", detay II, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 149-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi V ", 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



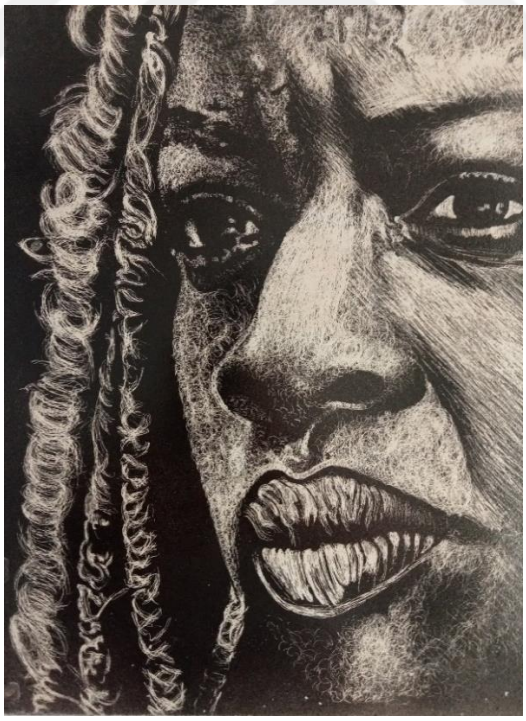
**Fotoğraf 150-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi V ", detay I, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 151**- Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi V ", detay II, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 152-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi VI ", 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 153-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi VI ", detay I, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).



**Fotoğraf 154-** Gizem Zehra Arslan, 2023, " Geriye Kalanlar Serisi VI ", detay II, 800ºC, sır üstü seramik dekor boyası atımı yapılmış hazır karo (zemin rengi beyaz), pişmiş sır üstüne sgrafitto yöntemi, 48cmx48cmx7mm (**Kaynak:** Kişisel fotoğraf arşivi).

# SONUÇ

Seramik yüzeylerde yapılan süslemeler her kişinin kendi yarattığı tarzıyla farklı etkiler oluşturmuştur. Güzele olan tutkunluk süslemeyi doğuran en önemli etkenlerden biridir. Bir biçimi, nesneyi ya da formu güzelleştirmek tamamen kişinin kendi yarattığı hayal gücüdür. Tam o noktada yeni bir üslup yeni bir tarz kendini konuşturur.

Günden güne gelişen teknolojinin de katkısıyla seramik yüzeyleri süslemek için kullanılan dekor tekniklerinin kendi içinde de yöntemler oluşturduğu kazıma tekniğinde form ve renk skalası oldukça geniştir. Her rengin bu yöntemler ile oluşturduğu yüzeyler herkesin kendi tarzını yaratma sürecidir. Sgrafitto dekor tekniği ile kendi üsluplarıyla eserler üreten bazı sanatçılar seri üretimler yaparak bu teknikle çalışmalarını ön plana çıkarmışlar ve ürettikleri eserlerle kendilerinin çalışmalarına yansıttıkları tarzlarıyla tanınmasına olanak sağlamışlardır. Sgrafitto dekor tekniği kimi sanatçılar için başlangıç noktası olmuş kimi sanatçı içinde bir odak noktası olup bu tekniğin evrenselleşmesine ve gelenekselleşmesine olanak sağlamıştır.

Çoğu kaynaklarda bu teknik kolay olarak nitelendirilmiştir, fakat bu doğru değildir. Her teknikte olduğu bu tekniğin de zorlu ve meşakkatli yanı vardır. Aşamaların dikkatsiz ve özensiz yapılması sonucunda bazı güçlüklerle karşılanabilir. Kolay olarak nitelendirilmesindeki bakış açısı ise az malzemeye ihtiyaç duyulduğundandır.

Uygarlıktan uygarlığa her geçiş döneminde sürekli olarak gelişen ve değişen sgrafitto dekor tekniği ile o dönemin hayat tarzını, yaşam sürecini, günlük kesitini, dini anlayışını, geçim kaynağını, beslenme faaliyetlerini, hayatta kalma mücadelesini, sosyal hayat gibi gündemde duran konuları seramik yüzey üzerinde barındırmıştır. Her uygarlığın kendine ait bir stili olması da sgrafitto teknikli eserlerin nereye ait olduğunun anlaşılması ve yapılan döneme ait bilgilerin kolaylıkla ulaşılabileceği gözlemlenmiştir.

Sgrafitto dekor tekniği yöntemleri ile üretilen kişisel eserlerde gelenekselleşmenin biraz dışına çıkılması istenmiş olup dekor tekniğini iki kavram ile ele alarak kavramsal bir boyut kazandırılmak istenmiş ve bu doğrultuda eserler üretilmiş ve bu tekniğe farklı tarz ve anlam kazandırılmak istenmiştir.

# KAYNAKÇA

## Kitaplar;

CHARLESTON, R. J. (1968). *World Ceramics An Illustrated Hıstory.* Hamlyn Publishing.

ÇOBANLI, Z. (1996). *Seramik Astarları* (1. b.). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

FINDIK, N. Ö. (2007). Beylikler ve Erken Osmanlı Devri Seramik Sanatı. G. Ö. Çobanlı içinde, *Anadolu'da Türk Devri Çini ve Seramik Sanatı.* İstanbul: Acar Basım ss. 233-241.

SENTANCE, B. (2004). *Ceramıcs A World Guıde To Tradıtıonal Technıques.* Thames & Hudson Published.

## Dergiler ve Makaleler;

AVŞAR, L. (2018). "Evrim Teorisi" ve Siluet Kazımalı Selçuklu Seramikleri. *Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(3).

DAVİS, S. L. (Dü.). (1995, Nisan). Glenda Taylor. *Ceramics Monthly*(4).

KENAR, A. (2015). Marmaray Projesi Kapsamında Yenikapı Kazılarında Ortaya ÇıkarılanOsmanlı Keramikleri (15-17. Yüzyıl). *IMÜ Sanat ve Tasarım Fakültesi Dergisi*(1).

WİLLİAMS, H. S. (Dü.). (1987, Nisan). *New Zealand Potter*(3).

## Basılmamış Kaynaklar

ABDELKREEM, L. M. (2022). *İstanbul Türk Ve İslam Eserleri Müzesi'ndeki Memlük Eserleri Ve Mısır'daki Benzerleriyle Karşılaştırılması.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Doç. Dr. Vesile Belgin Demirsar Arlı, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, İstanbul.

AĞDEMİR, B. (2019). *Selçuklu, Beylikler Ve Osmanlı Dönemi Seramiklerinde Kullanılmış Sırların Özellikleri Ve Uygulamalar.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Doç. Atilla

Cengiz Kılıç, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Geleneksel Türk Sanatları Ana Sanat Dalı, İzmir.

AK, H. (2023). *Adıyaman Müzesi' ndeki 12. ve 13. Yüzyıl Samsat Seramiklerinin Motif Restitüsyonu ve Örnek Uygulamalar.* Sanatta Yeterlik Tezi, dan. Prof. Halil Yoleri, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Seramik ve Cam Tasarımı Ana Sanat Dalı, İzmir.

ALTINKILIÇ, A. E. (2019). *Çağdaş Artistik Seramikte Alternatif Malzemeler ve Alternatif Yüzeylerde Resimsel Dokular.* Santta Yeterlik Tezi, dan. Prof. Nur Gökbulut, Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Bileşik Sanatlar Ana Sanat Dalı , Ankara.

ASLITÜRK, G. E. (2009). *20. Yüzyılda Çağdaş Türk Seramik Sanatı'nda Avrupa Kaynaklı Etkiler.* Doktora Tezi, dan. Prof. Dr. İnci Kuyulu Ersoy, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk İslam Sanatı Bilim Dalı, İzmir.

BELGE, F. B. (2021). *Uzakdoğu, İslam ve Avrupa Seramiği'nde Kültürlerarası Etkileşim ve Ticaretin Rolü (M.Ö. 6000- 19. Yüzyıl).* Sanatta Yeterlik Tezi, dan. Prof. Nilgün Bilge, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Seramik ve Cam Tasarımı Ana Sanat Dalı Seramik Tasarımı Programı, İstanbul.

BİRBEN, A. (2011). *Çin Porselen Sanatı Toprağın Ateşle Dansı.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Prof. Dr. Bülent Okay, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sinoloji Ana Bilim Dalı, Ankara.

BURSALI, M. (2007). *Eskişehir Karacahisar Kalesi Sgrafitto Dekorlu Ortaçağ Seramikleri.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Prof. Dr. Ebru Parman, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Eskişehir.

DÖNMEZ, A. (2010). *Bursa Türk İslam Eserleri Müzesi Koleksiyonundaki Seramikler.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Doç. Dr. Ayşe Çaylak Türker, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Çanakkale.

DURUK, B. (2021). *Adıyaman Müzesi'nde Bulunan İslami Dönem Sırlı Seramikleri.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Dr. Öğr. Üyesi Güler Yılmaz, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Van.

ESGİN, Ö. (2014). *Siyah Figür ve Kırmızı Figür Tekniğinin Serigrafi ile Seramik Form Yüzeylerinde Uygulanması.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Yrd. Doç. Serap Ünal, Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Arkeoseramik Ana Sanat Dalı, Isparta.

JAVIDI, G. R. (2019). *Orta Çağ'da Bamiyan.* Doktora Tezi, dan. Doç. Dr. Erkan Göksü, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı Tarih Programı, İzmir.

KORUCU, F. (2013). *Anadolu ve Yakın Çevresinde Üretilmiş Orta Bizans Dönemi (XI.-XIII. Yüzyıl) Sırlı Seramiklerinde Görülen Figür ve Desen Anlayışı.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Prof. Dr. Gülgün Köroğlu, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı Batı Sanatı Ve Çağadaş Sanat Programı, İstanbul.

KUTLU, M. (2013). *Resimsel Öğelerin Seramik Teknikleri İle Yorumu.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Prof. Dr. Candan Dizdar Terviel, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Seramik Ana Sanat Dalı, Ankara.

MUŞTU, B. Y. (2022). *Tyana Antik Kenti Kazısı Bizans Dönemi Sırlı Seramikleri (2002-2021).* Yüksek Lisans Tezi, dan. Prof. Dr. Nurşen Özkul Fındık, Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Ankara.

ORHAN, B. Y. (2022). *Divriği Kalesi Kazısı Boyalı Kazıma Teknikli Özel Bir Grup: Motif Ve Kompozisyona Göre Değerlendirilmesi.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Doç. Dr. Meryem Acara Eser, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Sivas.

ÖZDENİZ, H. H. (2019). *Gevale Kalesi Kazılarında Bulunan Ortaçağ Seramikleri.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Dr. Öğr. Üyesi Zekeriya Şimşir, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Konya .

ÖZER, D. (2020). *Çağdaş Tabak Tasarımında Samsat Motiflerinin Kullanımı Ve Örnek Uygulamaları.* Yüksek Lisanas Tezi, dan. Doç. Hikmet Serdar Mutlu, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Seramik Ana Sanat Dalı, Malatya.

SARNIÇ, K. Ö. (2004). *Seramik Sanatında Sgrafito Süslemeler.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Prof. Zehra Çobanlı, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Seramik Ana Sanat Dalı, Eskişehir.

SAVAŞ, S. (1998). *İran Selçukluları Döneminde (10.-13. Y.Y.) İsfahan, Rey, Kaşan ve Samarra'da Yapılmış Olan Seramiklerin Özellikleri Ve Günümüze Uyarlanması.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Doç. İsmail Öztürk, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Geleneksel Türk El Sanatları Ana Sanat Dalı, İzmir.

SÜLÜN, G. (2021). *Kocaeli İli Yöre Killeri Ve Astar Sır Araştırmaları.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Doç. Buket Acartürk, Sakarya Ünivetsitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, Seramik ve Cam Ana Sanat Dalı, Sakarya.

TATLI, E. (2017). *Battalgazi Evi Kazısı Sırlı Ve Sırsız Seramikleri.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Doç. Dr. İsmail Aytaç, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi Ve Sanatları Ana Bilim Dalı, Elazığ.

ZANAT, S. (2012). *Korinth Seramikleri Bezemeleri Ve Özgün Formlar Üzerine Uyarlanması.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Yrd. Doç. İ. Alp Çam, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Seramik Ana Sanat Dalı, İzmir.

ZENGİN, F. E. (2007). *Antik Yunan Seramiklerinde Çömlekçilik Konulu Sahneler.* Yüksek Lisans Tezi, dan. Doç. Halil Yoleri, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Seramik Ana Sanat Dalı, İzmir.

**İnternet Kaynakları**

*A Cızhou Paınted And Incısed 'Phoenıx' Jar Jın – Yuan Dynasty*. (tarih yok). 24 Haziran 2024 tarihinde Sotheby's: https://www.sothebys.com/en/auctions/ecatalogue/2019/chinese-art-hk0906/lot.323.html adresinden alındı

*A. Ceren Asmaz*. (tarih yok). 21 Mayıs 2024 tarihinde Ceramics Series : https://www.acerenasmaz.com/ceramics adresinden alındı

*A. Ceren Asmaz Biyografi*. (tarih yok). 21 Mayıs 2024 tarihinde Shopi Go Art: https://shopigo.com/collections/art-a-ceren-asmaz adresinden alındı

*About*. (tarih yok). 18 Ocak 2024 tarihinde Marcy Neiditz-Ceramic Art: https://marcyneiditz.com/about adresinden alındı

*About*. (tarih yok). 22 Haziran 2024 tarihinde Matthew Metz Ceramics: https://www.matthewmetzceramics.com/collection-1 adresinden alındı

*About The Artist*. (tarih yok). 21 Haziran 2024 tarihinde Rachael De Pauw: https://depauwpottery.com/pages/about adresinden alındı

*About The Artist: Tessa Morgan*. (tarih yok). 18 Haziran 2024 tarihinde Flying Pig Pottery: https://www.flyingpigpottery.biz/about_artist.php adresinden alındı

*African Pottery Arts-Traditional, Contemporary*. (2013). 18 Ocak 2024 tarihinde Ceramics And Pottery Arts And Resources: https://www.veniceclayartists.com/african-pottery-arts-traditional-contemporary/ adresinden alındı

*All Raıne Mıddleton*. (tarih yok). 30 Ocak 2024 tarihinde In Tandem Gallery: https://www.intandemgallery.com/raine-middleton adresinden alındı

*Amanda Shelsher*. (tarih yok). 8 Mayıs 2024 tarihinde ultrawolvesunderthefullmoon.blog: https://ultrawolvesunderthefullmoon.blog/2017/05/17/ceramic-sculpture-by-amanda-shelsher-amanda/ adresinden alındı

*Amanda Shelsher*. (2017). 8 Mayıs 2024 tarihinde ultrawolvesunderthefullmoon.blog: https://ultrawolvesunderthefullmoon.blog/2017/05/17/ceramic-sculpture-by-amanda-shelsher-amanda/ adresinden alındı

*Artist Biography & Facts Glenda Taylor*. (tarih yok). 13 Ocak 2024 tarihinde Askart: https://www.askart.com/artist/Glenda_Taylor/11339507/Glenda_Taylor.aspx adresinden alındı

*Artist Biography & Facts Leonel Lopez*. (tarih yok). 12 Mayıs 2024 tarihinde Askart: https://www.askart.com/artist/Leonel_Lopez/11394769/Leonel_Lopez.aspx adresinden alındı

*Artist Biography & Facts Sally R. Garcia*. (tarih yok). 20 Haziran 2024 tarihinde Askart: https://www.askart.com/artist/Sally_R_Garcia/11345320/Sally_R_Garcia.aspx adresinden alındı

*Artists Derek Jungarrayi Thompson*. (tarih yok). 21 Haziran 2024 tarihinde Sabbıa Gallery Ceramics, Glass, Fibre: https://sabbiagallery.com/artists/derek-jungarrayi-thompson/ adresinden alındı

*Artısts Derek Jungarrayı Thompson*. (tarih yok). 21 Haziran 2024 tarihinde Short St. Gallery: https://www.shortstgallery.com.au/artists/314-derek-jungarrayi-thompson/biography/ adresinden alındı

*Asparagus Valley+The Potte's Trail-This Weekend*. (tarih yok). 29 Ocak 2024 tarihinde Gettıng Stıtched On The Farm: https://getting-stitched-on-the-farm.blogspot.com/2015/04/asparagus-valley-potters-trail-this.html adresinden alındı

*Bernard Leach – a quick guide to his ceramics*. (tarih yok). 13 Ocak 2024 tarihinde Antıque Collectıng Magazine: https://antique-collecting.co.uk/2020/06/15/bernard-leach-a-quick-guide-to-his-ceramics/ adresinden alındı

*Bernard Leach and British studio pottery: Foundations and Lineage*. (2022). 13 Ocak 2024 tarihinde Maud & Mabel: https://maudandmabel.com/blogs/blog/bernard-leach-and-british-studio-pottery-foundations-and-lineage adresinden alındı

*Bıo*. (tarih yok). 3 Şubat 2024 tarihinde Sylvıan Meschıa: https://www.meschia.com/bio/ adresinden alındı

*Bıyografi*. (tarih yok). 18 Ocak 2024 tarihinde Lucie Rie: https://ehc.art/artists/lucie-rie/ adresinden alındı

*Bowls*. (tarih yok). 17 Ocak 2024 tarihinde Kathy King Potter Painter: http://www.kathykingpotterpainter.com/bowls.html adresinden alındı

*British Ceramics Modernist-James Tower Centenary*. (2019). 1 Şubat 2024 tarihinde Ceramics And Pottery Arts And Resources: https://www.veniceclayartists.com/british-ceramic-modernist-james-tower-centenary/ adresinden alındı

*Cannon River Clay Tour*. (tarih yok). 13 Ocak 2024 tarihinde Becky LIoyd: https://www.cannonriverclaytour.com/becky-lloyd adresinden alındı

*Carl Cooper*. (tarih yok). 13 Ocak 2024 tarihinde Australıan Pottery At Bemboka: https://www.australianpotteryatbemboka.com.au/shop/index.php?manufacturers_id=15 adresinden alındı

*Carl Cooper*. (tarih yok). 13 Ocak 2024 tarihinde NGV: https://www.ngv.vic.gov.au/explore/collection/artist/2860/ adresinden alındı

*Cathy Franzi*. (tarih yok). 8 Mayıs 2024 tarihinde Sabbıa Gallery Ceramics, Glass, Fibre: https://sabbiagallery.com/artists/cathy-franzi/ adresinden alındı

*Cathy Franzi Ceramic Artist*. (tarih yok). 8 Mayıs 2024 tarihinde Zone One Arts: https://zoneonearts.com.au/cathy-franzi/ adresinden alındı

*Ceramıc Collectıon & Archıve Siddig El Nıgoumı*. (tarih yok). 1 Şubat 2024 tarihinde Prıfysgol Aberystwyth Unıversıty: https://ceramics-aberystwyth.com/potter/siddiq-el-nigoumi/ adresinden alındı

*Ceramıc Collectıon & Archıve Siddig El Nıgoumı*. (tarih yok). 1 Şubat 2024 tarihinde Prıfysgol Aberystwyth Unıversıty: https://ceramics-aberystwyth.com/potter/siddiq-el-nigoumi/ adresinden alındı

*Ceramics And Pottery Arts And Resources*. (2012, Eylül 5). 8 Haziran 2024 tarihinde Ceramics İn Black And White: https://www.veniceclayartists.com/tag/black-and-white/ adresinden alındı

*Ceramıques Ecrıtures*. (tarih yok). Sylvıan Meschıa: https://www.meschia.com/c%C3%A9ramiques/ adresinden alındı

Chapman, L. C. (tarih yok). *Linda Collins Chapman*. 21 Haziran 2024 tarihinde Rock Hollow Arts: https://rockhollowarts.com/linda-collins-chapman/ adresinden alındı

Chapman, L. (tarih yok). *Pocelain And Stoneware Decorative And Functional*. 21 Haziran 2024 tarihinde Lında Chapman Desıgn Pottery: http://www.lindachapmandesign.com/pottery.html adresinden alındı

*Chris Theiss, Clay*. (tarih yok). 13 Ocak 2024 tarihinde Matzke Fine Art And Desing: https://www.matzkefineart.com/artists-2/chris-theiss-clay/ adresinden alındı

*Chris Theiss, Clay*. (tarih yok). 13 Ocak 2024 tarihinde Matzke Fine Art And Desing: https://www.matzkefineart.com/artists-2/chris-theiss-clay/ adresinden alındı

*Clyde Burt*. (tarih yok). 16 Haziran 2024 tarihinde Incollect: https://www.incollect.com/artists/clyde-burt?artist=51058&type=artist adresinden alındı

*Clyde Burt*. (tarih yok). 16 Haziran 2024 tarihinde Incollect: https://www.incollect.com/artists/clyde-burt?artist=51058&type=artist adresinden alındı

*Collectıons*. (tarih yok). 22 Haziran 2024 tarihinde Tiffany Scull: https://www.tiffanyscullceramicsshop.com/products adresinden alındı

*Collector's Guide To Unigue Native American Pottery Styles: Sgraffito*. (2022, 14 Temmuz). 22 Haziran 2024 tarihinde Indian Pueblo Store: https://www.indianpueblostore.com/blogs/native-art-artists/collector-s-guide-to-unique-native-american-pottery-styles-sgraffito adresinden alındı

*Dame Lucie Rie: The Godmother Of Modern Ceramics*. (tarih yok). 18 Ocak 2024 tarihinde The Collector: https://www.thecollector.com/lucie-rie-pottery-and-ceramics/ adresinden alındı

*Danıca Wıchtermann*. (tarih yok). 16 Haziran 2024 tarihinde Aspects Of Kıngs Park Gallery Shop: https://www.aspectsofkingspark.com.au/blogs/our-artists/danica-wichtermann adresinden alındı

*Decorative Ceramics-Botancal Styles*. (tarih yok). 16 Haziran 2024 tarihinde Ceramics And Pottery Arts And Resources: https://www.veniceclayartists.com/decorative-ceramics-botanical-styles/ adresinden alındı

*Den*. (tarih yok). 12 Mayıs 2024 tarihinde Shopden: https://www.shopden-la.com/products/postmodern-decorative-ceramic-charger?variant=33432967217238 adresinden alındı

*Diversity Of Clay Desings-South Africa*. (2016). 26 Aralık 2023 tarihinde Ceramics And Pottery Arts And Resources: https://www.veniceclayartists.com/diversity-of-clay-designs-south-africa/ adresinden alındı

*Emıly Nıckel*. (tarih yok). 13 Ocak 2024 tarihinde Emıly Nıckel Bıo: http://www.emilynickel.com/newbio/ adresinden alındı

*Faces*. (tarih yok). 18 Ocak 2024 tarihinde Larry Halvorsen Ceramics: https://www.halvorsenclay.com/#/faces/ adresinden alındı

*Featured Artist Patricia Griffin*. (tarih yok). 30 Ocak 2024 tarihinde Artsy Shark: https://www.artsyshark.com/2014/01/22/featured-artist-patricia-griffin/ adresinden alındı

*Functional*. (2024). 29 Ocak 2024 tarihinde Heather Rosenman Ceramics: https://www.heatherrosenmanceramics.com/functional adresinden alındı

*Functional Ceramic Wares*. (2013). 1 Ocak 2024 tarihinde Ceramics And Pottery Arts And Resources: https://www.veniceclayartists.com/functional-ceramic-ware/ adresinden alındı

Griffin, P. (tarih yok). *About*. 30 Ocak 2024 tarihinde Patricia Griffin Ceramics: https://patriciagriffinceramics.com/pages/cv adresinden alındı

*Heather Rosenman*. (tarih yok). 29 Ocak 2024 tarihinde Life With Objects: https://lifewithobjects.org/Heather-Rosenman-Mood-Box.html adresinden alındı

*James Tower Bıography*. (tarih yok). 1 Şubat 2024 tarihinde Erskine Hall & Coe: https://ehc.art/artists/james-tower/ adresinden alındı

*Jo Walker*. (tarih yok). 22 Haziran 2024 tarihinde Potfest: https://potfest.co.uk/potter/jo-walker/ adresinden alındı

*Jo Walker Bio*. (tarih yok). 22 Haziran 2024 tarihinde Carft Scotland: https://www.craftscotland.org/craft-directory/makers/jo-walker/bio adresinden alındı

*Judy Weeden*. (tarih yok). 17 Ocak 2024 tarihinde Ceramics And Pottery Arts And Resources: https://www.veniceclayartists.com/tag/canadian-ceramic/ adresinden alındı

*Judy Weeden Biography*. (1968). 17 Ocak 2024 tarihinde Salt Spring Arts Communıty Arts Councıl Est.: https://saltspringarts.com/user/judy-weeden/ adresinden alındı

*Karen Newgard Asheville, Kuzey Karolina*. (tarih yok). 17 Ocak 2024 tarihinde Red Lodge Clay Center: https://www.redlodgeclaycenter.com/artist/karen-newgard/ adresinden alındı

*Kathy King Belmont, Massachusetts Biography*. (tarih yok). 17 Ocak 2024 tarihinde Red Lodge Clay Center: https://www.redlodgeclaycenter.com/artist/kathy-king/ adresinden alındı

*Kurt Weıser*. (tarih yok). 18 Ocak 2024 tarihinde The Nevıca Project: https://www.thenevicaproject.com/kurt-weiser adresinden alındı

*La Ceramıque Du Beauvaısıs: Entretıen Avec M. Sylvaın Pınta*. (2016). 13 Haziran 2023 tarihinde Lamesure De L'excellence: https://www.lamesure.org/2016/07/la-ceramique-du-beauvaisis-entretien-avec-m-sylvain-pinta.html adresinden alındı

*Ladi Dosei Kwali*. (tarih yok). 18 Ocak 2024 tarihinde Zaccheus Onumba Dıbıaezue Memorıal Lıbrarıes: https://zodml.org/discover-nigeria/people/arts/ladi-dosei-kwali adresinden alındı

*Larry Halvorsen*. (tarih yok). 18 Ocak 2024 tarihinde White Bird Gallery: https://whitebirdgallery.com/gallery-artists-1/larry-halvorsen adresinden alındı

*Leonel Lopez Sr.* (tarih yok). 12 Mayıs 2024 tarihinde Native American Pottery: https://www.eyesofthepot.com/mata-ortiz/leonel-lopez-sr.php adresinden alındı

*Lloyd Pottery*. (tarih yok). 13 Ocak 2024 tarihinde Biography: https://www.lloydpottery.com/about/ adresinden alındı

*Matthew Metz*. (tarih yok). 22 Haziran 2024 tarihinde The Marks Project: https://www.themarksproject.org/marks/metz adresinden alındı

*Matthias Ostermann Biography And Artistic Career*. (tarih yok). 18 Ocak 2024 tarihinde Wıkıpedıa The Free Encyclopedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Matthias_Ostermann adresinden alındı

*Merry Abbitt Outlaw Scratched in Clay: Seventeenth-Century North Devon Slipware at Jamestown, Virginia Ceramics in America 2002*. (tarih yok). 19 Ağustos 2023 tarihinde Chıpstone Web sitesi: https://www.chipstone.org/images.php/35/Ceramics-in-America-2002/Scratched-in-Clay:-Seventeenth-Century-North-Devon-Slipware-at-Jamestown,-Virginia- adresinden alındı

*Merry Abbitt Outlaw Scratchedbin Clay: Seventeenth-Century North Devon Slipware at Jamestown, Virginia*. (tarih yok). 19 Ağustos 2023 tarihinde Chipstone: https://www.chipstone.org/images.php/35/Ceramics-in-America-2002/Scratched-in-Clay:-Seventeenth-Century-North-Devon-Slipware-at-Jamestown,-Virginia- adresinden alındı

*Michael Cardew*. (tarih yok). 19 Ocak 2024 tarihinde Pottery Studio: http://www.studiopottery.com/cgi-bin/pp.cgi?item=3550 adresinden alındı

*Michael Cardew Overvıew*. (2014). 19 Ocak 2024 tarihinde Brıtısh Councıl Visual Arts: https://visualarts.britishcouncil.org/collection/artists/cardew-michael-1901/initial/c adresinden alındı

*Michelle Legg About*. (tarih yok). 26 Aralık 2023 tarihinde Pottery Studio: http://www.potterystudio.co.za/about.html adresinden alındı

*Molly About*. (tarih yok). 29 Ocak 2024 tarihinde Molly Cantor Pottery: https://www.mollycantor.com/mollycantor adresinden alındı

*Native American Pottery Bernice Naranjo*. (tarih yok). 22 Haziran 2024 tarihinde Through The Eyes Of The Pot: https://www.eyesofthepot.com/santa-clara/bernice-naranjo.php adresinden alındı

*Perpetual Teapot Wonderment*. (tarih yok). 18 Ocak 2024 tarihinde Ceramics And Pottery Arts And Resources: https://www.veniceclayartists.com/perpetual-teapot-wonderment/ adresinden alındı

*Plates, Platters & Trays*. (tarih yok). 18 Ocak 2024 tarihinde Marcy Neiditz-Ceramic Art: https://marcyneiditz.com/plates%2C-platters-%26-trays adresinden alındı

*Poteries Vernissées- Comment Les Reconnaître*. (tarih yok). 6 Haziran 2023 tarihinde Liberty's Livres: https://livres.libertys.com/fr/book/lib6847/poteries-vernissees-comment-les-reconnaitre#gallery-2 adresinden alındı

*Poteries Vernissées-Comment Les Reconnaître*. (tarih yok). 6 Haziran 2023 tarihinde Libertys Livres Web sitesi: https://livres.libertys.com/fr/book/lib6847/poteries-vernissees-comment-les-reconnaitre#gallery-2 adresinden alındı

*Pottery & Tiles*. (tarih yok). 22 Haziran 2024 tarihinde Katherine Hackl: https://www.katherinehackl.com/ adresinden alındı

*Pottery & Tiles Sgraffito Pottery*. (tarih yok). 22 Haziran 2024 tarihinde Katherine Hackl: https://www.katherinehackl.com/sgraffito-pottery.php adresinden alındı

*Rachael DePauw Pottery*. (tarih yok). 23 Haziran 2024 tarihinde Pinterest: https://tr.pinterest.com/rachaeldepauw/rachael-depauw-pottery/ adresinden alındı

*Regional Artists-Raine Middleton*. (tarih yok). 30 Ocak 2024 tarihinde Sunset River Gallery: https://sunsetrivergallery.com/artist_portfolio/raine-middleton/ adresinden alındı

*Romulus & Remus (2013)*. (2012-2016). 13 Ocak 2024 tarihinde Emıly Nıckel: http://www.emilynickel.com/portfolio/romulus-remus/ adresinden alındı

*Steve Llyod*. (tarih yok). 13 Ocak 2024 tarihinde piedmontcraftsmen: https://piedmontcraftsmen.org/2015/03/steve-lloyd/ adresinden alındı

*Sylvıan Meschıa*. (2021). 3 Şubat 2024 tarihinde Les Grıgrıs De Sophıe: https://lesgrigrisdesophie.blogspot.com/2021/05/sylvian-meschia-moi-jaime.html adresinden alındı

*Tessa's Tiles*. (2012). 18 Haziran 2024 tarihinde Wee Folk Studio: https://weefolkstudio.com/2012/07/22/tessas-tiles/ adresinden alındı

*Tıffany Scull*. (tarih yok). 22 Haziran 2024 tarihinde Contemporary Ceramıcs: https://www.contemporaryceramics.uk/makers/tiffany-scull/ adresinden alındı

*Tricolor Bowl*. (tarih yok). 4 Temmuz 2023 tarihinde The Met Museum: https://www.metmuseum.org/art/collection/search/467592 adresinden alındı

*Tricolor Bowl*. (tarih yok). Temmuz 4, 2023 tarihinde The Met Museum: https://www.metmuseum.org/art/collection/search/467592 adresinden alındı

Watkins, C. M. (2011, Mayıs 13). *North Devon Pottery And Its Export To America İn the 17th Century*. 19 Ağustos 2023 tarihinde The Project Gutenberg EBook Of North Devon Pottery And Its Export To America in the 17th Century: https://www.gutenberg.org/files/36092/36092-h/36092-h.htm adresinden alındı

# ÖZGEÇMİŞ

**Ad, Soyad:** Gizem Zehra Arslan

**Eğitim:**

**Lisans: (yıl, üniversite, bölüm)**

2017, Uşak Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü

**Lise: (yıl, mezun olduğu lise)**

2013, Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi, Resim Bölümü

**Mesleki Deneyim: (yıl, çalıştığı iş yeri, şehir)**

2020, Atölye Eskiz, İzmir (stajyer)

**Katıldığı Sergiler, Yarışmalar, Bienaller: (yıl, sergi, yarışma, bienal adı, yer, şehir)**

2024, 15 Nisan Dünya Sanat Günü Uluslararası Çevrimiçi Karma Sergisi, Marmara Üniversitesi Geleneksel Türk El Sanatları ve Tasarım Uygulama ve Araştırma Merkezi

2023, "Kimin Zamanı" İstanbul Aydın Üniversitesi Online Jürili Uluslararası Öğrenci Bienali

2023, Cumhuriyetimizin 100. Yılı Uluslararası Çevrimiçi Karma Sergisi, Marmara Üniversitesi Geleneksel Türk El Sanatları ve Tasarım Uygulama ve Araştırma Merkezi

2023, 76. Devler Resim ve Heykel Yarışması Seramik Yarışması Kategorisi Sergileme, Ankara Resim ve Heykel Müzesi, Ankara

2023, İzmir Rotary Kulübü 17. Altın Testi Seramik Yarışması Sergileme, Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi, İzmir

2023, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı Uluslararası Çevrimiçi Karma Sergisi, Marmara Üniversitesi Geleneksel Türk El Sanatları ve Tasarım Uygulama ve Araştırma Merkezi, İstanbul

2022, Trakya Üniversitesinin 40. Yılı Anısına Ulusal Jürili Online Seramik Sergisi, Trakya Üniversitesi Şehit Ressam Hasan Rıza Güzel Sanatlar Meslek Yüksekokulu Seramik ve Cam Tasarımı Programı

2022, Propaganda Uluslararası Jürili Online Sergisi, X Art Platform

2022, John Berger'in Görme Biçimleri Eserinin 50. Yılı Dönümüne Özel Bakmak ve Görmek Uluslararası Jürili Karma Sergi, İstanbul Maltepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, Çiz Gitsin Dijital Galeri

2022, Bazaart Projesi Sergileme, Galeri Deniz, İstanbul

2021, Uluslararası Zanaattan Sanata Kongre ve Jürili Karma Sergisi Sergileme, Recep Tayyip Erdoğan Kongre ve Kültür Merkezi, Uşak

2021, Uşak Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 7. Uluslararası Katılımlı Genç Seramikçiler Karo Yarışması Sergileme, Uşak

2021, Uşak Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü, Alternatif Pişirim Teknikleri Online Öğrenci Sergisi, Uşak

2021, Uşak Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü, Alternatif Pişirim Teknikleri Çalıştayı, Uşak

2021, “Bir Şey Oldu Her Şey Değişti” İstanbul Aydın Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Jürili Online Uluslararası Öğrenci Bienali

2018, Uşak Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü, 6. Uluslararası Katılımlı Genç Seramikçiler Karo Yarışması Sergileme, Uşak

2017, Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi, Resim Bölümü, 12-B sınıfı grup sergisi, Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi, Kemalpaşa/İzmir

2017, Mehmet Güleryüz Defter Projesi, Edirne Hasan Rıza Güzel Sanatlar Lisesi, Edirne

2017, Ulusal Bahattin Tatış 15. Resim Yarışması Sergileme, İzmir Özel Türk Koleji, İzmir

2017, 7. Ümran Baradan ‘‘İzmir’ i Sevmek’’ Temalı Liselerarası Resim Yarışması, Konak Belediyesi, İzmir

2016, Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi 1. Baharda Resim Şenliği, Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi, Kemalpaşa/İzmir

2016, İzmir Türk-Amerikan Derneği 11. Ödüllü Liselerarası Resim Yarışması Sergileme (2 adet), İzmir-Türk Amerikan Derneği, İzmir

2016, Ulusal Bahattin Tatış 14. Resim Yarışması Sergileme, İzmir Özel Türk Koleji, İzmir

2016, 6. Ümran Baradan ‘‘Cumhuriyet Kadınları’’ Temalı Liseler Arası Resim Yarışması Sergileme, İzmir

**Ödüller:**

2022, Trakya Üniversitesi’nin 40. Yılı Anısına Düzenlenen Ulusal Jürili Online Seramik Sergisi Onur Ödülü